

Priljubljeni in skromni Franc Babič iz Krškega je v nedeljo v Mariboru na četrti dirki za letošnje državno prvenstvo znova postal državni prvak. Za pegum in športno zmago mu v imenu nešteti prijateljev in ljubiteljev speedwaya pristoje čestitamo!

Babič: »Vozil bom kot doslej — ali še boljše!«

Z drugim mestom na IV. dirki za letošnje državno prvenstvo v speedwayu je preteklo nedeljo v Mariboru naš rojak Franc Babič iz Krškega že postal novi državni prvak; nihče več ga namreč ne more ujeti po točkah! Babič je dosegel 14 od 15 dosegljivih točk, te dni pa je predstavnikom krškega AMD med drugim dejal:

»V nedeljo bom vozil tako kot doslej ali pa celo boljše!« Izmenjava priljubljenega dirkača pomeni za številne ljubitelje speedwaya pravo slasti, posebno še, ker se nam obetajo sila zanimive dirke za 2. in 3. mesto med Regvartom in Medvedom (oba Remetinec, Zagreb), medtem ko se bosta Perko (Gor. Radgona) in bivši vice šampion Stanković (Svetozarevo) pomerila za nadaljnja mesta na listi letošnjih najboljših vozačev speedwaya.

V Krškem pričakujejo zato na zadnji, V. dirki za državno prvenstvo v speedwayu v nedeljo popoldne rekordno udeležbo gledalcev. Tg.

Dva delavca padla v Savo

Pri pleskanju železniškega mostu v Sevnici se je 2. oktobra primerila nesreča: pod delavcema Halkjo Menkovičem in Dragom Kovačevićem, ki delata pri obrtnem gradbenem podjetju TEKOL iz Maribora, se je utrgal premični oder. Padla sta v Savo in so ju laže poškodovana rešili ter odpeljali v brežiško bolnišnico. Do nesreče je prišlo zato, ker se je utrgala ena izmed kljuk, na katerih je visel premični oder. Kljuka je bila izdelana iz neprimernega materiala in ni bila preizkušena pred uporabo.

Vlom leta v Metliki

V noči od 8. na 9. oktober je neznanec vlomil v MERCATORJEVO poslovalnico v Metliki. Odnesele so celoten dnevni izkupiček (več stotisočakov), več kilogramov cigaretni filter in nekaj salam. Ni še znano, kdo je naredil ta letos nedvomno največji vlom v Metliki. Storitve je prišel v poslovalnico skozi premalo zavarovano skladiščno okno, notranjščina poslovalnice pa ni bila zaklenjena.

LIKVIDNOST GOSPODARSTVA!?

Za celo banko denarja!

Plačana realizacija je stvar, ki se izpreminja iz dneva v dan. Veliki kupec, ki je nakazal nekaj sto milijonov din, lahko čez noč spremeni stanje. Primerjava, ki jo bomo naredili, pa kljub temu ne bo škodovala!

V polletju 1967 so bile terjatve gospodarstva do kupcev takšne: v novomeški občini za 22 odst., v trebanjski za 29 odst., v črnomaljski za 46 odst., v metliški pa za 39 odst. večje kot lani. Z dolgovi podjetij do dobaviteljev pa je bilo tako: v novomeški občini so bili za 50 odst., v trebanjski za 42 odst., v metliški za 120 odst. večji, v črnomaljski pa za 18 odst. manjši kot

lani. Dolgovi gospodarstva so se torej vsaj v odstotkih bolj povečali kot terjatve.

Dejansko pa je drugače, ker so bile naše terjatve že lani precej večje od dolgov. V novomeškem gospodarstvu je bilo zato v polletju letos za 2 milijardi 222 milijonov S din, v trebanjskem za 124 milijonov S din, v črnomaljskem pa za 1 milijardo 566 milijonov S din več terjatev do kupcev kot pa dolgov dobaviteljem. Gospodarstvo omenjenih treh občin je torej v tem času kreditiralo kupcem za skoro 4 milijarde S din, kar je za celo banko denarja...

M. JAKOPEC

Lisca, kostanj in mošt vas vabijo

V soboto in nedeljo, 14. in 15. oktobra, bo na Lisici pokušnja pristnega gorjanskega mošta in kostanja, ki ga bodo pripravili na več načinov. Po želji bodo obiskovalcem postregli tudi z drugimi dobrotami, ki jih v tej prijazni postojanki znajo pripraviti. V soboto zvečer bodo prišli na Lisico tudi udeleženci skupinskega izleta na Češko. Tam bodo prikazali tudi diapozitive s te poti in pripovedovali o vtisih z zanimivega popotovanja. Pridite k Tončkoveemu domu v čim večjem številu!

Vedno več Italijanov

Lepa nedelja je spet privabila v Kočevje precej izletnikov. Mariborčani in Celjani so se pripeljali z dvema avtobusoma, razen tega se je pripeljalo z osebnimi avtomobili več Italijanov in Avstrijcev. Italijani se vedno bolj zanimajo za Kočevsko in jih je letos prišlo na obisk rekordno število. Pritegnila jih je modernizirana cesta do Kočevja oziroma Livolda, saj je krožna pot: Trst — Ljubljana — Kočevje — Delnice — Reka — Trst zelo privlačna za izlete ob koncu tedna. Izletnikov iz Italije (in od drugod) pa bi bilo še več, če bi končno le modernizirali še makadamsko cesto

Prave pravcate človeške ribice so se pretekli teden znašle na cesti pod Poljanami! Kako so zašle tja, preberite danes na 12. strani! Na sliki: ena izmed preživelih človeških ribic iz Poljan, dolga približno 25 cm, v škatli pri Pribaničevih, kjer skrbi zanjo Gusti in jo hrani s kobilicami. (Foto: M. Moškon)

Slavje Dvanajste brigade v Krmelju

V prisotnosti številnih gostov je bil na slavnostni seji občinske skupščine Sevnica podeljen XII. brigadi domicil, nato pa je sledilo slavnostno zborovanje na prostem

S svečano sejo občinske delje, 8. oktobra, začela v Krmelju slovesnost ob sevniskem občinskem prazniku in podelitvi domicila XII. SNOUB.

Svečano sejo je začel predsednik skupščine Franc Molan, ki je najprej pozdravil goste, med katerimi je bil tudi zvezni poslanec Viktor Avbelj, borec nekdanje XII. SNOUB in odbornike. Zatem je govoril o gospodarski rasti in napredku sevniske kome in o pomenu praznovanja.

PRIHODNJIČ:
60.000!

Podpredsednik skupščine Jože Knez je nato prebral sklep o podelitvi domicila XII. SNOUB v Sevniski občini. Skupščino so pozdravili tudi domači pionirji in pripeli gostom in borcem šopke. Po seji je bilo na slavnostno okrašenem prostoru sredi Krmelja veliko zborovanje, na katerem se je zbralo več kot 1000 ljudi. Na slavnostni tribuni so bili Viktor Avbelj, Jože Borštnar, Franc Kolar, Vid Jerič, Ferdo Seštrajčić in predstavniki družbenih organizacij iz Sevnice. Najprej je narodni heroj Jo-

Podpredsednik skupščine Jože Knez je nato prebral sklep o podelitvi domicila XII. SNOUB v Sevniski občini.

Skupščino so pozdravili tudi domači pionirji in pripeli gostom in borcem šopke.

Po seji je bilo na slavnostno okrašenem prostoru sredi Krmelja veliko zborovanje, na katerem se je zbralo več kot 1000 ljudi. Na slavnostni tribuni so bili Viktor Avbelj, Jože Borštnar, Franc Kolar, Vid Jerič, Ferdo Seštrajčić in predstavniki družbenih organizacij iz Sevnice. Najprej je narodni heroj Jo-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Razgovora s predsedniki občinskih skupščin Brežice, Črnomelj, Grosuplje, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje so se udeležili 6. oktobra v Novem mestu s strani izvršnega sveta SRS podpredsednik dr. Franc Hočevnar ter Zora Tomič, Riko Jerman in Peter Vujec (Foto: Mirko Vesel)

PODROČNI POSVET PREDSEDNIKOV OBČIN

Ne zanašajmo se na instrumente!

V petek je bilo v Novem mestu področno posvetovanje

predsednikov občinskih skupščin s člani izvršnega sveta, ki jih je vodil podpredsednik dr. France Hočevnar.

Predsedniki občinskih skupščin so bili seznanjeni z analizo sekretariata za gospodarstvo o gibanju gospodarstva v republiki do avgusta letos. Glavni problemi so: kopičenje zaloga, slaba likvidnost delovnih organizacij, težave s prodajo, visoki proizvodni stroški zlasti za izvoz, prepočasna rast industrijske proizvodnje, zmanjševanje skladov, nesorazmerje med osebnimi dohodki in produktivnostjo, zaposlovanje in stanje kadrov v gospodarstvu.

Prisotni predsedniki so izmenjali stališča in so se z analizo strinjali. Zahtevali so v gospodarstvu več trdnosti in to, da bi bili gospodarski instrumenti v bodoče znani pravočasno. To bi delovnim organizacijam omogočilo učinkovitejšo delo.

Načeli so tudi problematiko v zdravstveni službi, zdravstvenem zavarovanju kmetov, pri finansiranju otroškega varstva in končno so govorili še o strokovnem šolstvu.

Podpredsednik izvršnega sveta dr. Hočevnar je poudaril, da je v gospodarstvu opaziti napredek, vendar bi bil lahko še večji, če se v delovnih organizacijah ne bi preveč zanašali na instrumente.

S. Doki

DANES:

- Letalska nesreča pri Boru str. 2
- Zasebni uvoz str. 2
- Odmevi Oktobra str. 6
- Vojna med obrtniki? str. 10
- Jeza in smeh ob čudnem pozivu str. 11
- Zlata poroka str. 12
- Za Vidjo in Rafaela str. 12
- Vse o športu str. 18
- Eden ranjen, eden ubit str. 23
- in 40 malih oglasov na zadnji strani!

Pol milijona na prebivalca

Kot kažejo zadnji podatki, je za letošnje leto mogoče pričakovati, da bo v sevniski občini narodni dohodek prvič dosegel pol milijona starih dinarjev na prebivalca. Ta znesek je še vedno skoraj za enkrat pod republiškim povprečjem in kaže na velike razlike med občinami. Lani je bilo doseženo 461.000 S din na prebivalca ali 8 odst. manj, kot je predvideno za letošnje. Sevniska občina dobi republiško proračunsko pomoč, šolstvo pa ji republiška izobraževalna skupnost ni delila dodatne pomoči.

Zaspal med vožnjo s tovornjakom

Franc Slamnik iz Zirovnice je 6. oktobra sjutraj vozil tovornjak po avtomobilski cesti iz Ljubljane v Zagreb. V Krškoškem gozdu je zaspal na bencinski in se po 114 km vožnje po nastpu prevrnil. Ugotovili so, da je voznik med vožnjo zadremal. Škode je bilo na 5.000 Ndin.

OD 12. DO 22. OKT.

Padavine z ohlavitvijo okrog 18. in 22. oktobra. V ostalem suho oziroma lepo vreme.

Dr. V. M.

Uvoz v zasebni režiji

Struktura zasebnega uvoza - opomin proizvajalcem in trgovcem

»Devizna moč Jugoslovana se je v zadnjih letih naglo povečala. Ta ugotovitev postane neovrtna, kakor hi-

Letalska nesreča pri Boru

Tik preden je stekel rotacijski stroj smo dobili nepopolno vest, da se je v turek popoldne v bližini Bora zgodila huda letalska nesreča, v kateri je izgubilo življenje šest potnikov in pilot.

Dvomotorno letalo ruske proizvodnje je 10. okt. ob uri odpeljalo strokovnjake mariborskega podjetja »Hidromontaža«. Namenjeno je bilo v Kladovo, vendar ni prispelo na cilj, ker je iz še nepojasnjenih vzrokov tresčilo na tla.

Vest o tej hudi nesreči, ki žalostno odmeva zlasti v Mariboru, je zapoznala brčasnato, ker se je nesreča zgodila nad neprehodnim terenom. Pravijo, da so nesrečo odkrili iz helikopterja. Šest trupel ponesrečenecov so že našli, sedmo žrtev nesreče še iščejo.

John Denvir v Posavskem muzeju

Nekdanji partizanski komandant iz Nove Zelandije John Denvir-Frenk se je med obiskom v Sloveniji ustavil tudi v Cateških Toplicah, od koder se je napotil v Posavski muzej. Z zanimanjem si ga je ogledal in izrekel priporočila njegovi ureditvi. Skozi muzejske sobane ga je vodil ravnatelj Stanko Škalcar.

tro pogledamo podatke o tem, kaj in koliko smo kupili v tujini. Računajo namreč, da je samo v zadnjih devetih mesecih lanskega leta dosegel uvoz vrednost 40 milijonov dolarjev. Od kod našim ljudem toliko deviznih sredstev?

Znano je, da so glavni vir teh deviz devizni računi naših državljanov, zaposlenih v tujini. Računa se, da je zaposlenih v deželah zahodne in severne Evrope okoli 300.000 Jugoslovancev. Vendar pa sodijo, da 12.500 avtomobilov, 23.000 pralnih strojev in na deset tisoče drugih tehničnih izdelkov, kolikor jih je bilo uvoženih v lanskem letu, nikakor ni kupljenih samo z zaslužki v tujini. K povečanju zasebnega uvoza je pripomogel tudi takozvani privatni kliring in še druge oblike nedopustnega prometa s tujim denarjem.

Kmetje uvažajo stroje

Večji del teh 40 milijonov dolarjev bi bil ostal v zakladnici Narodne banke oziroma na deviznih računih gospodarskih organizacij — če bi bili domači proizvajalci in trgovci malo bolj dostopni za želje potrošnikov. Ko so se pojavili prvi znaki izredno bogate letine, so govorili, da bodo kmečki potrošniki močnejše kot kdaj prej poropotali na vrata trgovin. Take pripombe so bile upravičene, včasih pa tudi brezuspešne. Cel seznam predmetov je, med njimi tudi takih, katere domača industrija proizvaja že s priložno tradicijo — do katerih kmečki proizvajalec s težavo pride.

Rezultat te neokretnosti naših proizvajalcev in trgovcev je, da so zasebniki uvozili 16.120 raznih kmetijskih strojev in priprav samo v zadnjih devetih mesecih lanskega leta. Poleg drugega smo uvozili 11.200 kosilnic, (prejšnje leto smo jih v istem času uvozili 7.255), 800 traktorjev, (prej 354), 577 strojev za

V turek se je v Alžiru začel sestanek tako imenovane »skupine 86«. Gre za sestanek skupine držav v razvoju, ki so se v Alžiru sešle, da bi pripravile skupne predloge za svetovno konferenco o trgovini in razvoju, ki bo prihodnje leto februarja v New Delhiju. Na sestanku so zastopane najrazličnejše države, ki pa jih vendar družijo to, da so v primerjavi z Evropo in Severno Ameriko gospodarsko nerazvite, z vsemi posledicami, ki iz tega izvirajo. Ena najbolj neprijetnih posledic pa je to, da so v primerjavi z razvitimi državami v gospodarstvu neenakopravnem in podrejenem položaju.

Z gospodarskega vidika strokovnjaki današnji svet delijo na tri velike skupine: Zahod (zahodna Evropa in Severna Amerika), Vzhod (socialistične države) in Jug (nerazvite države). Zahod in Vzhod skupaj predstavljata razvitejši del sveta, ki ga navadno imenujemo tudi Sever. Za nerazvite države — torej Jug — je značilno da morajo uvažati predvsem gotove industrijske izdelke ter vso industrijsko opremo za svoje gospodarstvo. Zadnja leta morajo mnoge države Juga — značilen primer je Indija — uvažati tudi hrano, ker jo je zaradi hitrega naraščanja prebivalstva v teh državah čedalje manj. Izvažajo pa predvsem nekatere kmetijske pridelke in pa surovine. Nekatere države sploh živijo v glavnem od izvoza enega samega pridelka, na primer kave, banan itd.

Države v razvoju so v dvakrat slabem položaju. Prvič zato, ker cene za industrijske izdelke in opremo neprestano naraščajo, med-

tem ko cene za kmetijske pridelke in surovine prav tako stalno padajo. Na ta način države v razvoju za svoje pridelke in surovine dobivajo čedalje manj. Drugič pa so nerazvite države skrajno zastopane v svetovni trgovini. Največji del te trgovine se odvija znotraj Zahoda in Vzhoda in deloma še med Vzhodom in Zahodom. Trgovina med svetovnim Jugom na eni strani

je posvečen sedanji sestanku v Alžiru.

Na sestanku v Alžiru sodeluje tudi Jugoslavija, ki je eden pobudnikov skupne akcije držav v razvoju. Jugoslovansko udeležbo narekujejo tako lastni gospodarski interesi, saj tudi mi čutimo posledice neenakopravnih odnosov v svetovni trgovini, kot tudi zavest, kako nevaren je napredujoči proces delitve sveta na razviti Sever in nerazviti Jug. Prepada med revščino in bogastvom vedno skriva nevarnosti in če ta prepada obstaja v svetovnem merilu pomeni tudi nevarnost za ves svet. Svet se še ni otresel nevarnosti, ki jih prinaša blokvska politična in ideološka razdelitev in gospodarska razdelitev, ki se danes že zelo jasno vidi in ki bo postajala iz leta v leto vse ostrejša, ne obeta prav nič dobrega. Spomnimo se na primer samo na to, da Kitajci že danes podžigajo mednarodno napetost s teorijo, da poteka v svetu boj med svetovno vasjo in svetovnim mestom, pri čemer mislijo z vasjo revne in z mestom bogate države. Pri tem mečejo v isti koš socialistične in kapitalistične države, češ da so vse kot »bogataši« sovražnice revnih. Ne glede na to, da res obstajajo naraščajoča nasprotja med revnimi in bogatimi v svetovnem merilu je vendar več kot jasno, kam lahko pripelje, če bi ta nasprotja začeli izkoriščati tako, kot to delajo Kitajci. Prav zato je problem neenakopravnosti med revnimi in bogatim delom sveta treba rešiti, dokler se to, z nekaj dobre volje s strani razvitih še da brez resnih pretresov.

Revni in bogati

ter Vzhodom in Zahodom na drugi strani znaša samo štiri odstotke celotne svetovne trgovine. Preprosto povedano to pomeni, da postajajo bogati vedno bolj bogati, revni pa vedno bolj revni. In tako, kot stvari stoje zdaj ni videti, da bi se v kratkem kaj bistveno spremenilo, vsaj ne brez zavestnih naporov, da bi spremenili sedanji položaj.

Prav to — spremeniti sedanji neenakopravni položaj — pa je glavni namen februarjske konference v New Delhiju. Države v razvoju se zavedajo, da ne bo lahko dobiti olajšave od »bogatih« in da morajo nastopiti skupno, če hočejo kaj doseči. Skupnemu nastopu pa

obračanje sena (prej 138), 212 slamožrnice (prej 169), 622 kultivatorjev (prej 198), 378 mlatilnic (prej 112), 372 škropilnic (prej 198), 229 vodnih črpalk (prej 222), 630 motornih žag (prej 236) in 33 sejalnic (prej v istem času 16). Kot svojevrstno zanimivost lahko uvrstimo v te podatke tudi to, da je bilo lansko leto uvoženih od januarja do septembra 89 »deviznih vprežnih voz in 96 ročnih vozičkov.

Čedalje večje zaupanje v domače tehnične izdelke

Podatki o zasebnem uvozu bi nam lahko služili kot

majhna anketa o tem, kaj potrošniki mislijo o kakovski posameznih domačih izdelkih. V tem primeru bi bili lahko najbolj zadovoljni izdelovalci televizorjev. Kljub temu da so lani naši državljanji imeli več deviz, so vendar v tujini kupili samo 1.840 televizorjev, to je dvakrat manj kakor v enakem času prejšnjega leta.

Očitno jugoslovanski potrošniki čedalje raje kupujejo tehnične izdelke domače proizvodnje, celo takrat, kadar gre za šivalne, pisalne stroje, potem radijske aparate, gramofone, magnetofone, tranzistorje, boljlerje, sesalce in drugo. Več ali manj se je zmanjšal zasebni uvoz vseh

teh predmetov. Obstaja zaupanje v domače izdelke in v veliki večini jim dajemo prednost pred tujimi izdelki in jih tudi kupujemo, če jih trgovci ponudijo oziroma če znajo narediti zanje reklamo.

Na drugi strani pa se je povečal uvoz osebnih avtomobilov za 61 odst., uvoz motorjev za čolne pa se je v istem časovnem razdobju povečal za osemkrat. Vendar pa najbolj pade v oči podatek, da je bilo uvoženih od začetka januarja do septembra lani v privatni režiji 23.000 pralnih strojev v skupni vrednosti šest milijonov dolarjev.

SIME VUČKOVIČ

KRATKE RAZNE STRAN

■ MARKO NIKEZIĆ SPET V BEOGRADU — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikezić, ki se je dalj časa mudil v New Yorku na čelu jugoslovanske delegacije v OZN, se je v turek vrnil v Beograd.

■ INCIDENT NA JORDANU — V ponedeljek popoldne je prišlo do dvajsetminutnega streljanja med izraelskimi in jordanskimi vojniki na liniji prekinitve ognja, ki poteka vzdolž reke Jordana.

■ PODATKI O IZGUBAH — V Hanoju so objavili podatke, po katerih so enote južnovietnamske osvobodilne fronte v prvih devetih mesecih letošnjega leta onesposobile 40.000 južnovietnamskih in ameriških vojakov. V istem obdobju so sestrelile 582 letal ter uničile 2.300 vojaških vozil, 185 topov, dva radarja in eno rampo za izstreljevanje raket.

■ LADJA SE JE POTOPILA — V vzhodnem delu Tibeta oceanu se je v turek nenadoma iz doslej še neznanega vzroka potopila ameriška trgovska ladja »Evan Oceanika«. Potopila se je tako hitro, da posadka, ki šteje 45 ljudi, ni utegnila spustiti v morje rešilnih čolnov, ampak so mornarji poskakali v ledeno vodo. Proti kraju nesreče z vso hitrostjo pluje več ameriških, sovjetskih in japonskih ladij.

■ SUESKI PREKOP OSTANE ZAPRT — Vlada ZAR je zavrnila zahtevo nekaterih držav, naj obnovi plovo po sušnem prekopu pod pogoji, da se bodo izraelske čete umaknile 25 kilometrov stran od prekopa. Vlada ZAR pravi, da plovo po prekopu ne bo obnovljena toliko časa, dokler se izraelske čete ne bodo umaknile na položaje, na katerih so bile pred napadom na ZAR.

■ INDIJSKO-PAKISTANSKI INCIDENT — Indija je sporočila, da so v ponedeljek pakistanske enote streljale na indijsko patruljo v Kašmirju na meji med Indijo in Pakistanom. Vojaški opazovalci Združenih narodov so takoj prišli na kraj incidenta in začeli preiskavo.

■ SPORAZUM O SODELOVANJU — V Moskvi so podpisali sporazum o sodelovanju na področju radia in televizije med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, po katerem bodo izmenjevali radijske in televizijske sporede.

■ CHE GUEVARA UBIT? — Bolivijske oblasti so sporočile, da je med petimi ubitimi in ranjenimi gverilci v bojih, ki so bili v nedeljo, tudi kubanski revolucionar Che Guevara. Doslej so že nekateri objavili, da so Guevaru ujeli in ubili, vendar so se vse dosedanje vesti o tem izkazale za lažne.

Oglašujte v DL!

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ RAZPRAVA O REFORMI. Zadnje dni je bilo več zanimivih razprav o izvajanju gospodarske in družbene reforme. Naj omenimo samo nekatere: razpravo v skupščini SRS, ukrepe zveznega izvršnega sveta za pospeševanje gospodarske rasti, intervju Staneta Kavčiča Vjesniku u srijedu, pogovor Milentija Popovića s skupščinskimi novinarji itd.

V skupščini SRS — referat je imel sekretar za gospodarstvo Sveto Kobal — so poudarili, da gospodarski sistem godi predvsem dobrim. Vse bolj prihaja do izraza tista kvaliteta, ki jo dosegajo s tekočo poslovno politiko in povsem novih pogojih. Lahko rečemo, da smo kratkoročne cilje reforme že uresničili in si tako ustvarili temelje za doseganje strateških ciljev. Zadnje čase so vse bolj opazni prvi znaki gospodarske stabilnosti. Najpomembnejši je vsekakor ta, da postaja dinar vse bolj cenjen doma in v svetu. So pa seveda tudi še težave, kot je, na primer, zaostajanje modernizacije naše industrije. Problem je tudi v tem, da številni kolektivni povečujejo osebne dohodke na škodo skladov. To se lahko prej ko slej maščuje, kajti vedeti je treba, da bomo v prihodnje uspevali le, če se bomo primerjali z bolj razvitimi.

Stane Kavčič, predsednik slovenskega izvršnega sveta, je v intervjuju za Vjesnik u srijedu med drugim dejal, da so v dveh letih reforme najpomembnejše spremembe v zavesti proizvajalcev, v njihovi usmeritvi, načini mišljenja in mentaliteti. Velika stvar je že vsaj v bistvu doumeti daljnosežne cilje reforme.

Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović se je v pogovoru s skupščinskimi novinarji zavzel za to, da urejamo pravilno razmerje med osebnimi dohodki in skladi z družbenim dogovorom, ne administrativno.

■ VOJNI ZLOČINEC RAJAKOVITSCH MED NAMI. Bil je pri svojih sorodnikih v Piranu. Pravijo, da to ni bilo prvič. Ko je

nizozemsko poslaništvo v Beogradu zahtevalo, naj bi Rajakovitscha zadržali, dokler ne bi zahtevali njegove izročitve, so organi javne varnosti takoj zahtevali od Rajakovitscha, naj se ne oddaljuje. Pri hiši, kjer je bival zločinec, so postavili tudi miličnika, ki naj bi pazil nanj, da se ne bi oddaljil. Toda ko je prispel nalog za aretacijo, Rajakovitscha, bivšega vojnega zločinca Adolfa Eichmanna, ki ni moral samo v Holandijo,

Podpirati sposobne

temveč tudi pri nas, ni bilo več. Brez potnega lista, ki so mu ga odvzeli, je pobegnil najprej v Italijo in od tam v Avstrijo. Na Dunaju je priredil celo tiskovno konferenco, ki pa se je slabo končala zanj. K njemu je namreč pristopil dr. Zelman, bivši ujetnik v Auschwitzu: »Čudim se, da imate lahko tiskovno konferenco, gospod oberšturmfihrer...«

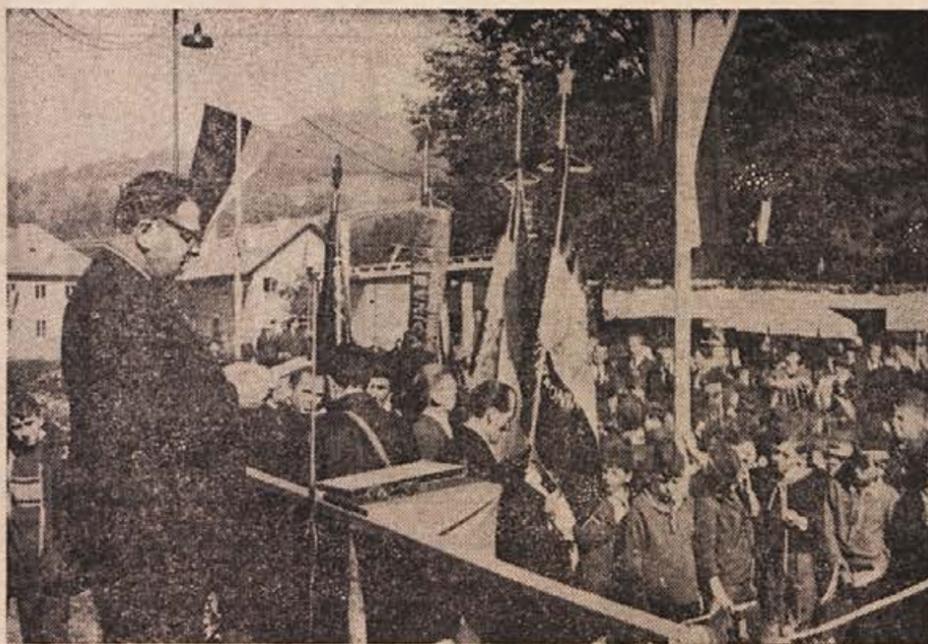
Vprašujemo se, kako je mogoče, da se nam je izmuznil tak izrodek človeštva, zločinec, ki je odgovoren za smrt tisočev nedolžnih ljudi. Kako so mogli organi javne varnosti v Piranu tako neodgovorno in nedosledno opravljati svoje naloge? Še bolj čudno je, kako je mogoče, da se Rajakovitsch lahko svobodno spreha, prireja tiskovne konference in tako s pomočjo uradnih oblasti oskrunja naš spomin na milijone žrtev nacizma.

■ EKONOMSKI UKREPI ZA POSPEŠEVANJE RASTI PROIZVODNJE. Namen ukrepov, ki jih je predlagal zvezni izvršni svet in o katerih razpravljajo v zvezni skup-

ščini je, kako zagotoviti čim bolj objektivne kriterije in pogoje gospodarjenja, da bi tako pripomogli k razreševanju sedanjih problemov. Ukrepi zasedujejo tale cilj: pospešiti rast proizvodnje in še okrepiti doseženo stabilizacijo gospodarstva, posebej dinarja. Kreditna politika bo morala biti še bolj selektivna, usmerjena predvsem v povečanje izvoza. Vlogo potrošniških kreditov bo treba prilagoditi potrebam tržišča. S carinsko zaščito bo treba preprečevati pojave dumpinga. Preučiti je nujno tarife davka na promet z namenom, da bi ustvarili ugodnejše pogoje za prodajo posameznih skupnih proizvodov. Tudi proračunska in davčna politika bosta morali prispevati k stabilizaciji gospodarstva.

■ TITO OBISKAL LIKO, KORDUN IN BANJO. Predsednik republike je bil na 6-dnevnem potovanju po Liki, Kordunu in Baniji. Prebivalci krajev, koder je potoval Tito, so prirejali svojemu predsedniku navdve prisrčen, spontan sprejem. Vseprisod so ga čakale nepregledne množice ljudi, ne glede na to, ali je bilo lepo vreme ali je deževalo. Predsednik Tito se je, če je bilo le mogoče, ustavil in se sproščeno pogovarjal z ljudmi, jih spraševal o življenju in težavah ali se šalil z njimi. V svojih govorih je Tito govoril o aktualnih notranjepolitičnih problemih in dogajanju v svetu. Zlasti zanimiva je bila tale njegova misel: Ker delimo usodo vsega sveta, ogroža vojna tudi nas. Mislim je reči, da vsaka vojna, kjerkoli se pojavi, grozi tudi nam in vsakomur, kdor deli usodo tega sveta.

■ 100-LETNICA SLOVENSKEGA DRAMATIČNEGA DRUŠTVA. Pokrovitelj proslave je tovariš Tito, ki je odkrival Dramo in Opero z visokim odlikovanjem. Začetek proslave so obeležili s Cankarjevimi Hlapci. Predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič je priredil za kulturne in druge javne delavce sprejem, ki tudi po svoje izpričuje pomembnost jubileja.

Nekdanji komandant XII. SNOUB Vid Jerič govori na slavnosti v Krmelju, kjer so brigadi podelili domicil. (Foto: M. Vesel)

Slavje XII. brigade v Krmelju

(Nadaljevanje s 1. strani)

že Borštinar govoril o pome-
nu in pridobitvah naše revo-
lucije in o tem, kako mo-
ramo budno spremljati seda-
nje dogodke doma in po sve-
tu.

Predsednik sevniške skup-
ščine je zatem izročil nekda-
njemu komandantu XII.
SNOUB Vidu Jeriču domicil-
no listino. Tovariš Jerič se je
zahvalil za izkazano čast in
gostoljubje ter orisal slavno
pot brigade.

Delegacije borcev so potem

Janez Kranjec

V ponedeljek zvečer je
umrl eden prvih urednikov
»Pavliha« Janez Kranjec, star
49 let. Janez Kranjec je bil
tisti, ki je leta 1947 začel
vztrajno graditi materialne in
organizacijske osnove za red-
no izhajanje slovenskega sa-
tiričnega časopisa »Pavliha«.
Veliko je pripomogel, da se
je v naši ožji domovini raz-
legel sproščen smeh, ki je po
svoje pomagal na plan veli-
kim humanističnim vrednot-
am in sproščnemu oračju,
vedno bolj značilnim za našo
družbo.

Zažive naj nove oblike

Na razširjeni seji občinske-
ga komiteja so 3. oktobra
sklepali o spremembah v
oblikah organiziranosti ZK v
brežiški občini, pri čemer je
podal uvodne misli sekretar
Franc Bukovinsky. Z nekate-
rimi dopolnilnimi predlogi
so člani komiteja nato spre-
jeli predlog o reorganizaciji.

V občini naj bi bilo odslej
12 krajevnih organizacij ZK,
od tega tri mestne. Delo ko-
munistov se bo odvijalo še v
aktivih, krožkih in sekcijah.
Stalno vodstveno telo bo ob-
činska konferenca, ki bo šte-
la 75 članov.

Na torkovi seji so se člani
komiteja pogovorili še o
sklepu ustanovnih konferenc
krajevnih organizacij, ki bo-
do morale biti opravljene do
25. oktobra, v aktivih pa do
10. novembra. Ob tem so
določili posamezne člane ko-
miteja, ki bodo obiskovali

odnesle vence pred spome-
nik padlih borcev v Krmelju
in na grob narodnih herojev
Milana Majna in Jančeta
Mevžlja v Sentjanž.

V kulturnem programu so
nastopili pevci iz sevniške

osemetke, zbor Svobode iz
Krmelja in godba iz Radeč.
Z zborovanja so poslali po-
zdravno pismo tovarišu Titu.

Po zborovanju se je začelo
na slavnostnem prostoru
ljudsko rajanje.

Odlikovanci maršala Tita

Na slavnostni seji občins-
ke skupščine Kočevje je 3.
oktobra predstavnik ZB Na-
ce Karničnik podelil odliko-
vanja maršala Tita. Odliko-
vani so bili naslednji bivši
borci: Franc Kordiš iz Dolge
vasi 57 z ordenom bratstva in
enotnosti s srebrnim ven-
cem; Antonija Taler iz Ko-
čevja, Trg svobode 7, je pre-
jela orden partizanske zvez-
de III. reda in orden zaslug
za narod s srebrno zvezdo
za pokojnega sina Ivana-Joha-
na; Marija Resman iz Mo-
rave 13 je bila odlikovana z
ordenom zaslug za narod s
srebrno zvezdo in ordenom
za hrabrost. Franc Gorše iz

Kočevja, Cankarjeva 12 je do-
bil orden zaslug za narod s
srebrno zvezdo; Pavel Kra-
pež iz Kočevja, Kolodvorska
ulica 15/a, orden zaslug za
narod s srebrno zvezdo; Jo-
že Kramar iz Kočevja, Ljub-
ljanska c. 33, orden zaslug
za narod s srebrno zvezdo;
Anton Božič iz Kočevja, Rud-
nik 15, medaljo zaslug za na-
rod; Martin Ivanetič iz Ko-
čevja, Trg 3. oktobra 7, me-
daljo zaslug za narod; Ivan
Kec iz Lazca 22, orden za hra-
brost in Franc Lipovšek iz
Zajčjega polja 7 medaljo za
hrabrost. Vsem odlikovan-
cem naše iskrene čestitke!

12 milijonov za kmete borce

Ce bo trebanjska občina
namenila za popravila stano-
vanj kmetov borcev 6 milijo-
nov Sdin, bo prav toliko pri-
speval stanovanjski sklad pri
republiškem odboru ZB Slo-
venije. Tako je zapisano v
kreditni pogodbi, o kateri bo-
do jutri odločali odborniki
trebanjske občinske skupšči-
ne. Posojilo mora biti izkori-
ščeno do srede prihodnjega
leta in ne zahteva obresti za
posojeni denar.

V Trebnjem računajo, da
bodo dobili potreben denar
za soudeležbo s prodajo ne-
kdanje Bregarjeve hiše v
Šentlovrencu in še ene ob-
činske hiše v gospodarskim
poslopjem in vrtom na Ma-
lem Vidmu. V kratkem bo
razpisana javna dražba, iztr-

žena kupnina pa bo šla v po-
seben namenski sklad pri ob-
činskem odboru ZB. Ta bo
kasneje dajal posojila kme-
tom borcem, ki so pomoči
najbolj potrebni.

Italijanski kunci v Zalogu

Novomeška kmetijska za-
druga je pred kratkim kupi-
la v Italiji za obrat v Zalogu
340 plemenskih kuncev vrst
»fulvo Bologna« in »Nova Ze-
landija«. Za to osnovno čre-
do nove reje v Zalogu je
kmetijska zadruga plačala 4
milijone S din. Osnovna čre-
da bo dala predvidoma 7.000
živali. Kmetijska zadruga bo
zajce v celoti prodala na zu-
nanjih trgih.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

9. oktobra so pripeljali
kmetovalci na novomeški se-
jem 1.317 prašičkov. Izbire
je bilo veliko, kupcev pa tudi
ni manjkalo. Razen domači-
nov so prišli še kupci iz ob-
čin Metlika, Crnomelj, Ko-
čevje in Grosuplje ter poku-
pili 809 pujskov. Manjši so
šli v denar po 8.000 do 14.000
S din, za večje pa so zahte-
vali 15.000 do 28.000 S din.

Živahno na brežiškem sejmu

7. oktobra je bil v Brežicah
sejem, na katerega so pripel-
jali 970 prašičkov, prodanih
pa je bilo 813. Kupčije so bile
sklenjene za manjše pujske
po 630 do 679 S din kilogram,
za večje pa po 650 S din ki-
logram.

Zaposlimo več krojaških pomočnikov

Samska stanovanja zago-
tovljena.
Ponudbe pošljite na upra-
vo podjetja.

KROJAŠTVO
Medvode

EMO

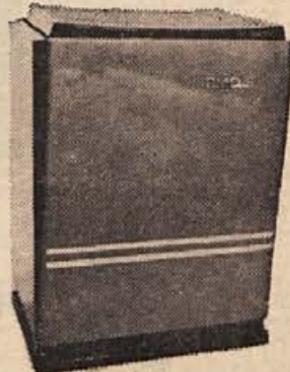
CELJE

IZDELUJE IN DOBAVLJA:

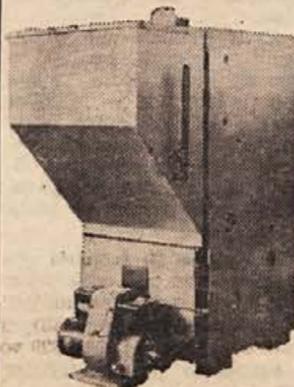
■ PEČ NA OLJE EMO-5

ima moderno obliko in je izredno ekonomična. Grajena je po principu ogrevanja zraka, ki brezšumno kroži po prostoru in zagotavlja higieno v ogrevanih prostorih ter ugodno počutje. Zakurilni čas je izredno kratek in daje 5.500 kcal/h, izkoristek peči pa je 85-odst. Dvoletna garancija potrjuje kvalitetno izdelavo in funkcionalnost peči.

Peč je primerna za ogrevanje stanovanjskih prostorov, gostinskih, prodajnih in poslovnih prostorov.

■ KOTLE EMO K (KOMBINIRANE – na olje in premog)

Prednosti kotlov so: enostavna montaža, ku-
rimo jih z ligniti od 2.600 kcal/kg ali z oljem.
Stopnja izkoriščenosti premoga je 75 odst. in
olja 85 odst.

Kotel EMO K izdelujemo v treh velikostih:

	35 K	55 K	81 K
Premog kcal/h	35.000	55.000	81.000
Olje kcal/h	45.000	65.000	95.000
Potrošnja olja	5,3	7,6	11,0

ZAHTEVAJTE TEHNIČNO DOKUMENTACIJO IN PROSPEKTE
TOVARNE EMO, CELJE!

slovenija avto

Export — Import
LJUBLJANA, PREŠERNOVA 40

NA DVELETNI KREDIT

nudijo interesantom iz družbenega in privatnega sektor-
ja tovorno vozilo

PRAGA S 5 T3

kamion z nosilnostjo 6 ton

Proizvodnja v ČSSR

Cena fcco Ljubljana 77.690 novih dinarjev

Interesenti iz privatnega sektorja bodo plačali še 20 %
prometnega davka.

POJASNILA O KREDITNIH POGOJIH DOBITE NA UPRAVI
TEGA PODJETJA V LJUBLJANI, PREŠERNOVA 40,
SOBA 15, TELEFON 317-240.

Geslo - polna zaposlenost brez materialne podlage

»Le kakšna socialistična dežela je to, če nima za vse dela!« je jezno dejal neki državljan, ko je slišal, da na zavodih za zaposlitev čaka na delo blizu 270.000 naših državljanov. Njegova jeza je bila še hujska, ko je zvedel, da je število v resnici še večje. Kajti mnogi se sploh ne javljajo zavodu, ker vedo, da ne bodo dobili dela preko zavoda.

To pripombo zadnje čase pogosto slišimo. Bila bi sprejemljiva, če bi bila polna zaposlitev neolčljiv prilastek socializma in če bi izhajala iz realnih možnosti narodnega gospodarstva. Zahtevati polno zaposlitev v deželi, kjer narodni dohodek preseže komaj 500 dolarjev na osebo, pomeni zahtevati ekstenzivni razvoj gospodarstva, kjer bi bilo dela za vse in bi vsi životariili.

Nedavno tega v naši deželi ni bilo brezposelnih ljudi; od časa do časa smo celo občutili pomanjkanje delovne moči. To se ponekod čuti še danes. Ni težko doseči polno zaposlenost z majhnimi osebnimi prejemki in majh-

no življenjsko ravnijo. Kaj takega pa bi v tem trenutku pomenilo vrnitev na staro. Govoriti o polni zaposleno-

sti in pri tem ne ustvariti možnosti, da bi ljudje rentabilno in produktivno delali, to se pravi, da intenzivno go-

spodarijo; vse to pomeni, da izrekamo gesla, besede brez materialne podlage.

Vsekakor pa to ne pomeni, da je brezposelnost obvezna sestavina gospodarstva, ki se intenzivno razvija. S povečanjem akumulativnosti gospodarskih organizacij naraščajo tudi možnosti vlaganja in odpiranja novih delovnih mest oziroma zaposlovanje tistih, ki nimajo dela.

Prevladuje mnenje, da bi v naši deželi npr. iz kmetijstva lahko odtegnili blizu poldruga milijon ljudi in jih zaposlili drugod, kmetijstvo pa pri tem ne bi prav nič izgubilo. Za ustanovitev novih delovnih mest v tolikem številu pa bi komaj zadoščal ves naš narodni dohodek.

Na problem brezposelnosti pri nas gledamo malo bolj črno, kakor bi bilo potrebno. Velik del tistih, ki na zavodih za zaposlovanje čakajo na delo, ne živi samo od zaposlitve, marveč od zemlje. To se najbolje vidi iz tega, da veliko število takih nekvalificiranih delavcev ne vzame kakršnega koli dela. Tako se je npr. pred nekaj meseci zgodilo, da je kmetijski kombinat »Beograd« iskal 100 navadnih delavcev, obljubljajoč jim mesečne prejemke v višini 100.000 starih dinarjev. Vsega skupaj se jih je prijavilo 25, delo pa jih dejansko sprejelo komaj 5 do 6.

Veliko hujski problem na področju zaposlovanja predstavlja dejstvo, da na zavodih za zaposlovanje išče dela veliko število strokovnjakov z višjo in visoko šolsko izobrazbo, kakor tudi veliko kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev. V gospodarstvu pa so velike potrebe po takih delavcih. Menijo, da našemu gospodarstvu primanjkuje skoraj pol milijona takšnih ljudi.

Vrata delovnih organizacij so za takšno delovno silo najpogosteje zaprta. Delovni kolektivi niso sposobni, da bi na mesta tistih, ki nimajo potrebne kvalifikacije, postavili sposobne in strokovno izobražene delavce. Prav tako se ni uveljavilo spoznanje, da je prav to tista pot, po kateri bi naše gospodarstvo izveliklo iz nerentabilnosti in drage proizvodnje.

Dobra prava

JE

mercator
kava!

labod
NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih desenh in krojih!

LJUDJE MED SEBOJ

„Prva prepovedana, druga pa ne!“

Naneslo je že tako, da se je neki možakar nekoliko preveč prizadeval, da bi

imelo gostinstvo večji promet, in se ga je precej nalezel.

Kralj alkohola mu je pritisnil v zgornji, srednji in spodnji konec telesa. Uspelo mu je še, da je pripeljal barko na gostilniško stranišče — pomotoma na žensko — tam pa so mu odpovedale še noge in glava. Skratka: na straniščni školjki je zaspal.

Natakarica je ženskim gostom v stiski pomagala tako, da jih je vodila na moško stranišče, ona pa je medtem varovala vrata.

Potem so prišli miličniki z marico in možakarja odvedli iz stranišča...

... Drugo jutro pa sta se srečala v istem gostišču dva znanca in prijatelja možaka, ki je prejšnji večer zaspal na stranišču.

— Ti si ga zatožil miličnikom! — je prvi napadel drugega.

— Ne, jaz ga nisem, ti si ga — se je branil drugi.

Potem je beseda dala besedo in prvi je pritisnil klofuto drugemu.

Drugi pa je preudarno dejal:

— Prva klofuta je prepovedana, druga pa ne, — in je prvemu s petimi klofutami razbil nos...

Takšni smo pač ljudje...

PISMA UREDNIŠTVU

Še enkrat:

Tudi to se zgodi

Zavod za upravo pokopališč Novo mesto je dolžan pojasniti, da nima in ni imel v času, ko je bila pokopana na pokopališču na Otočcu žena Franca Zibelnika in sestra Ane Piletič, Francke Volčjak in Janeza Volčjaka, tega pokopališča v svoji upravi. Pokopališče je upravljala in ga upravlja Krajevna skupnost Otočec ob Krki, zaradi česar so očitki vseh pravkar navedenih piscev članka pod gornjim naslovom, ki so bili izraženi na račun uprave pokopališča v Novem mestu popolnoma neutemeljeni.

Člani delovne skupnosti zavoda za upravo pokopališč Novo mesto so zaradi tega upravičeno prizadeži in dajejo to pojasnilo izključno zaradi pravilnega in točnega obveščanja javnosti.

Zavod za upravo pokopališč
Novo mesto

Najbrž se ni zgodilo samo meni!

Tov. urednik!
Pred kakimi 14 dnevi sem šel v novomeško zdravstveni dom k splošnemu zdravniku dr. Miru Vodniku in ga prosil za napotnico k specialistu za ušesne bolezni. Slišo sem še slišal, občasno pa mi je tudi teklo iz ušes. Dr. Vodnik je rekel, da me bo najprej sam zdravil. Bes mi je predpisal kapljice, ki sem jih tudi jemal, vendar pa se mi sluh ni izboljšal, v ušesih mi je celo začelo šumeti. To sem povedal tudi dr. Vodniku, ko sem se vrnil. Rekel je, da me bo poslal k specialistu, pa sem pripomnil: »Če ste me že začeli zdraviti, me zdravite do konca!« Ni bilo po moje; dobil sem napotnico in se odpravil k specialistu v novomeško bolnišnico. Tu mi je obolenje tudi zdravil. Naročil je, naj ga spet obiščem 6. oktobra, da bo naredil avdiogram. Sestra je naročila, naj prinesem nove napotnice od splošnega zdravnika, ker da so morali prejšnjo priložiti mesečnemu obračunu. Tako sem se 5. oktobra spet napotil po napotnico. Dr. Vodnik je rekel, da mi je ne da, dokler mu od specialista ne prinesem zdravniškega tevida. Ker tega nisem mogel takoj napraviti, naj bi izgubil ves dan, se s dr. Vodnikom nisem mogel strinjati in sva se sporekla. Naposled pa je napotnico le napisal.

Ne bi tega omenjal, če bi se mi bilo kaj takega zgodilo prvič. Pred leti sem prosil za ordinacijo pri očesnem zdravniku. Bilo je v začetku oktobra. Rekel so mi, da mi bodo povs poslali domov. Pa je minil oktober, za njim november, potem še december in tudi januar naslednjega leta, postava pa še ni bilo. Ugibal sem, ali se ni bilo kaj zametalo. Ko sem zahteval pojasnilo, zakaj nisem dobil postava, so mi ga poslali. To se je zgodilo v začetku februarja, tistega dne, ko je prišel v Novo mesto zdravnik za ošesne bolezni. Okoli 16. ure sem oddal knjižico in prosil sestro, če bi bil lahko na vrsti pred 18. uro, ker sem imel ob 18. uri važno sejo.

Priljubljena izletniška točka planincev in ljubiteljev narave je preurejena in podzidana kočja PD Kočevje pri Jelenovem studencu. Pred kočjo je tudi nova betonska plošča. Na sliki trije izmed najaktivnejših članov. Podzidava temeljev, ki so bili leseni (16 x 32 m), je stala 2.500 Ndin. Prostovoljno delo v vrednosti 1.700 Ndin so opravili najbolj prizadevni člani odbora (Adamič, Kužnik, Kaučič, Vovk) in nekateri drugi. Navedeni štirje so opravili 160 prostovoljnih ur in v ta namen žrtvovali tudi dopust. S tem je opravljena naloga, ki so si jo planinci zastavili na letošnjem občnem zboru. (Foto: Peter Vovk)

KMETIJSKA ZADRUGA

»KRKA«

NOVO MESTO

razpisuje

licitacijo

za prodajo večjega števila:

TRAKTORJEV
(tip Ferguson)
IN TRAKTORSKIH PRIKOLIC
TRAKTORSKIH PRIKLJUČKOV
BCS KOSILNIC
RAZNE VEČJE IN MANJŠE
KMETIJSKE STROJE

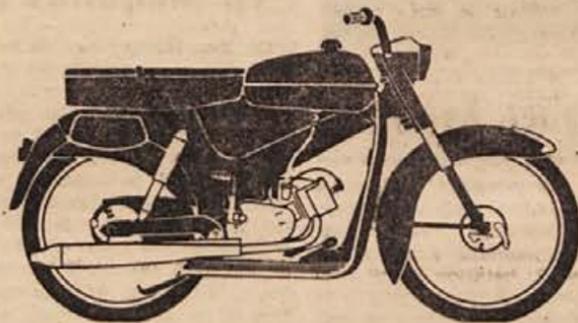
Licitacija bo 16. 10. 1967 ob 9. uri za družbeni in ob 10. uri za privatni sektor, na dvorišču »Agroservisae« Zabja vas pri Novem mestu. Istega dne bo ob 15. uri na Klevčevu pri Šmarjeti licitacija za prodajo

STANOVANJSKE HIŠE Z MLINOM

Vse ostale informacije dobite pred pričetkom licitacije.

TOMOS

PRODAJA
SVOJE IZDELKE
TUDI
NA KREDIT!

■ Kreditna banka v Kopru je omogočila tovarni motornih vozil TOMOS Koper, da je v svojih trgovinah v Kopru in Ljubljani začela prodajati nekatere svoje izdelke tudi na potrošniški kredit.

■ V TOMOSOVIH trgovinah v Kopru in Ljubljani si torej interesi brez posebnih formalnosti in brez porokov lahko navajajo na kredit, ki ga je treba odplačati v dveh letih, priljubljene TOMOSOVE mopede colibri, krmne motorje LAMO in motorne črpalke.

■ Vse formalnosti za najetje kredita lahko opravite in uredite kar v omenjenih trgovinah. Treba je le vplačati obvezno zavarovanje kredita in predložiti izpolnjene in od delovne organizacije potrjene ustrezne obrazce.

■ Podrobnejše informacije lahko dobite v TOMOSOVIH trgovinah v Kopru, Nazorjev trg 5, telefon 21-523, in v Ljubljani, Dalmatinova 4, telefon 310-071.

■ Tovarna TOMOS je torej s prodajo na kredit omogočila tudi interesentom z manjšimi osebnimi dohodki ugoden nakup svojih izdelkov, čeprav za zdaj le v omejenih količinah.

XII. SNOUB julija 1944 na pohodu skozi Dolenjske Toplice proti novim položajem (iz muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

VID JERIČ:

(2)

Prek borb do zmage XII. brigade

Miting v Gabrijelah

Nekako okoli 10. oktobra sta se vrnila iz Kostanjevce 1. in 3. bataljon v okolico Gabrijel. Naslednji dan se je na travniku v bližini vasi zbrala vsa brigada na svečanem mitingu. Tedaj so bili obveščeni vsi oddelki, da se začne splošna ofenziva proti Nemcem skupno s enotami XV. divizije.

Takoj po mitingu in večerji so odšle enote vsaka na svojo stran, kakor je bilo določeno. Brigada je prešla mejo v večjih skupinah ob podpori topništva in oklepni vozil. Prvi in peti bataljon sta s pomočjo treh topov in dveh oklepnih vozil šla skozi Krmelj proti Sentjanžu. Kmalu po prehodu mejne črte pa je prišlo do spopada z Nemci, kjer je eden naših obležal na bojišču. Nato sta oba bataljona nadaljevala pohod proti Sentjanžu.

Naše enote so začele obkoleževati tamkajšnje postojanko. Na položaje so postavili topove in pripravili oklepna vozila za napad. Nemci so se sploščka močno upirali, ko pa so videli, da ne bodo mogli vzdržati, so se odločili za proboj v smeri Brunka.

Večina Nemcev in Kočevarjev je bila pobita ali zajeta. Od 150 sovražnih vojakov, kolikor je štela posadka, je bilo 23 mrtvih, 52 ranjenih in 6 zajetih. Tudi na naši strani je bilo nekaj izgub. Pri napadu na Sentjanž smo izgubili 7 borcev 18 pa je bilo ranjenih. Zajeti pa smo tudi precej orožja. Dobili smo 5 težkih in 3 lahke strojnice, 4 minomete ter večje količine drugega vojaškega materiala. V tem napadu je 2. bataljon štetil napad 1. in 5. bataljona. Ti oddelki so preprečili Nemcem, da niso mogli napadeti postojanke v Sentjanžu poslati pomoč, zato jim gre vsa zasluga za uspeh pri napadu na to postojanko.

Napad na Dobje in zavzetje Boštanja

Medtem sta 3. in 4. bataljon prodirala ob progi po dolini Mirne proti Boštanju. Greoč sta napadla nemško postojanko v Dobju in jo zavzela. Nemcev je bilo 100, od teh je bilo 15 ubitih, 26 ranjenih in 8 ujetih. Mi smo tedaj izgubili dva borca. Tudi v tej postojanki smo dobili velik plen: 1 težko strojnico in 4 lahke, 50 pušk in precej drugega vojaškega materiala. Po zavzetju Dobja so naši oddelki prodirali proti Boštanju in začeli obkoleževati tamkajšnje sovražno postojanko. Vnela se je huda borba. Pritisk naših oddelkov je bil tako močan, da so se Nemci odločili za prodor proti Sevnici. Ker postojanka še ni bila povsem obkoljena, jim je pobeg uspel. Zato je bilo tudi manj sovražnih izgub: 3 so bili mrtvi, 8 ranjenih in 2 ujeta. To je dokaz, da naši tedaj niso bili dovolj učinkoviti in hitri

med napadom. Dobili pa smo 16 pušk, 3 brzostrelke in 1 težko strojnico.

Med potjo od Dobja do Boštanja so oddelki 4. bataljona ujeli 14 vermanov, ki so hoteli ubežati. Po zavzetju Boštanja pa sta 3. in 4. bataljon prišla do Save.

Kočevarje smo pregnali

Prav tako so enote glavne brigade po osvoboditvi Sentjanža hitro prodirale v smeri Brunka. Med potjo so razbile sovražne oddelke, ki so po naskoku naših enot bežali proti dolini Save. Naši borci so prodirali proti Radečam. Tako je bilo v dveh dneh osvobojeno vse ozemlje med takravno razmejitveno črto in Savo.

Med to ofenzivo so bili razbiti in skoro popolnoma uničeni Kočevarji, ki so zasedli posestva naših ljudi po izgnanstvu. Tudi v tem delu domovine je tedaj zavladala prava svoboda. Tu sicer ni bilo tako živahno kot na Dolenjskem, ker je bilo v vaseh malo ljudi. Kraji so bili prazni. Življenja je bilo le toliko, kolikor ga je razvila naša vojska.

Svoboda pa ni dolgo trajala, ker so Nemci začeli ofenzivo. Velike in težke borbe so trajale do konca oktobra 1943. Prav na tem osvobojenem ozemlju so se enote XII. brigade spoprijele z mnogimi močnejšimi sovražniki. Najtežje borbe so bile na položajih Brunka in okoli Sentjanža, Krmelja in Tržišča. Tedaj je bilo na eni in drugi strani precej izgub. Borbe so trajale do 20. oktobra, nakar smo se umaknili na položaje pri Mokronogu. Medtem sta morala 2. in 5. bataljon na Hrvaško v okolice Ozlja na pomoč našim enotam, ki so branile osvobojeno ozemlje Bele krajine.

Tako so se naši brigadni oddelki med VI. nemško ofenzivo v dveh skupinah. Glavnina brigade s tremi bataljoni, topništvom XV. divizije in z vsemi samostojnimi prištavnimi oddelki se je bojevala na območju Mokronoga, Trebelnega, Trške gore ter se nato premaknila proti Globodolu. Že po nekaj dnevih bojov so borci teh enot prišli nazaj na teren Trebelnega in Trške gore. Med sovražno ofenzivo so bili najtežji boji na Trški gori, pri Mokronogu in pri Globodolu.

Druga skupina je bila sestavljena iz enot 2. in 5. bataljona. Le-ta je imela še težavnejši položaj kot glavnina. Borci 2. in 5. bataljona so iz Ozlja pohiteli na položaje k Vinici ter tam dva dni branili ustaško-nemškim enotam prehod čez Kolpo. Potem ko so Nemci zasedli Črnomelj, se je vsa skupina premaknila na nove položaje, na Tančo goro in Mavverlen. Tu pa so bili le en dan, nakar sta odšla bataljona skozi kočevske gozde v Podturn. Naslednjega dne je prišlo do manjših

spopadov 5. bataljona z nemškimi enotami pri Soteski in Straži. Medtem je 2. bataljon, ki je bil na položajih pri Poljanah, vodil borbo z Nemci in se zaradi prevelike sovražne premoči umaknil na obronke Kočevskega Roga. Oddelki 5. bataljona pa so se po izgubljenih položajih ob Krki premaknili na Ljuben. Odslej se je ta skupina do konca ofenzive bojevala razdeljena v dveh še manjših skupinah. Po končani ofenzivi so se oddelki 5. bataljona s komando mesta Novo mesto premestili v Radoho. Od tam so vse skupine odšle pod Gorjance, kjer so se oddelki obeh bataljonov 2. in 3. novembra zbrali v Gabrju. Kmalu spet nato, okoli 6. novembra, se je vsa brigada pod Trško goro spet združila ter se na položajih Trške gore, Kronovega in Kamene pripravljala za nove bojne naloge.

Napad na Novo mesto

Med sovražno ofenzivo je tudi brigada utrpela občutne izgube. Težaven položaj pa je izkoristilo za pobeg nekaj omahljivcev in tistih, ki so bili pred kapitulacijo Italije pri beli gardi. Najteže pa je bilo tedaj, ko so nekateri štajerski tovariši samovoljno zapustili svoje oddelke in odšli nazaj na Štajersko. Vse to je številčno občutno skrčilo brigadne enote, ni pa veliko vplivalo na borbeno vrednost njihovih vrst.

Ponoči med 7. in 8. novembrom se je vsa brigada premaknila na območje Ajdovca in Brezove rebrj. Takoj je imela spopade, čeravno jo je poveljstvo določilo za rezervno. Po nekaj dneh se je morala brigada spet preseliti v okolico Novega mesta, in sicer na levi breg Krke. Ker pa so se tedaj že začele priprave za napad na Novo mesto, je sprejela nove naloge. S poveljstvom štaba XV. divizije z dne 12. novembra je bila XII. brigada določena v rezervno. S tem povečana so tudi brigade dobile naloge za napad na Novo mesto. Naloga, določena XII. brigadi, pa se je spremenila.

Takoj ob začetku napada na Novo mesto je morala sprejeti kritje v smeri Bučke, Krškega polja in Kostanjevce. Medtem je brigada vodila težke borbe na položajih pri Kronovem, Beli cerkvi, Smarjeti, Zalovičah in na Trški gori. Po večdnevni napadu enot XV. divizije na Novo mesto, ki jim ni uspelo sovražne postojanke zavzeti, se je glavnina divizije umaknila. Zatem je XII. brigada prevzela obleganje novomeške posadke na levem bregu Krke. Na teh položajih so bili vsakodnevnimi spopadi vse do 1. februarja 1944. Med obleganjem so brigadni oddelki vodili borbe celo pri okopih postojanke, pa tudi na širšem terenu med Novim mestom, Trško goro, Kuzarjevim kalom in Kronovim.

IVO PIRKOVIČ Partizanske bolnišnice v Gorjancih

Če je bilo prvo res, pa je bilo tisto o tatvini grda laž, kar je Heraković prav dobro sam vedel. Ko se je namreč v juliju razvnela med partizani in ustaši v gori huda bitka, so Novoselci pobegnili od košnje po gorskih jasad in pustili nahrbtnike s hrano. Pobero je poslal Planince, naj stvar pobero in Novoselcem rešijo.

Zaman je bilo vsako pojasnjevanje. Sestindvajset mož in fantov so privezali na vrh — drugi govore o žici — jih odviekli v bližnjo Osunjsko goro in jih v Lisičjih jamah postrelili. Vaščani iz Novega sela so jih morali tam, kjer so padli, pokopati.

Ze zgodaj ta dan, 14. septembra, je prijezdil na Priseko partizanski komandir Franc Kavčič-Bomba iz Orehovca. Črnopost in s turškimi fesom na glavi je bil kot kak arnavtski musliman. V napadu na italijanske bunkerje ob železnici pri Mirni peči je bil pred dnevi hudo ranjen v križ in so ga poslali v Černelčevo bolnišnico. Jezdec se je nezaupno ozrl in vzkliznil:

»Ne bi ostal tukaj, če me privežeta!«

Obrnil je konjička in odjezdil. Ko je bil okoli poldne v Črneči vasi, je slišal, kako je začelo na Priseki pokati.

V bolnišnici je bilo kakih 30 ali 40 ranjencev, večinoma Slovencev. Lažji so posedali in polegali v sadovnjaku. Bilo je čutiti tesnobno zaskrbljenost, odkar sta jih obletavali dve »štorkljici«, ki sta odvrgli nekaj bomb in mitraljirali.

Po cesti nad vasjo je prikorakala vojska, po štirje in štirje v vrsti. Bilo jih je kakih 150. Imeli so zavahane rokave, partizanske kape z zvezdami in nosili tudi puške po partizansko. Ranjenci so v gruči ugibali, katera brigada bi mogla biti.

Dr. Černelč jim je šel z medicincem Malenškom in bolničarko Novakovo naproti. Preoblečeni ustaši so vse tri zgrabili. Naglo so se zapodili v strelce in se med divjim streljanjem pognali proti hišam. Na cesto so postavili strojnico »schwarzlose«, ki je besno kosila po vasi.

V zmedi so ranjenci bežali in padali. Daki je v samih gatah skočil skozi okno in ušel. Rešila se je tudi bolničarka Brsanova. Še nekaj drugih se je prebilo do gozda, kamor se ustaši niso upali. Nekdo se je z ranjeno nogo v deščicah splazil v stranjšče, skočil v jamo in se pokrnil s cunjami in slamo. Mogoče je bil to brivec Silvij Jereb s Prekope, ki so ga v Gorjanskem bataljonu klicali »Brico«. Z grozo je sedaj poslušal obupne kričke ranjencev, ki so jih morili in metali v ogenj.

Mlad kmečki bolnik pri šestnajstih letih, ki ni bil partizan, se je skrnil na podstrešje in se zakopal v seno. Prišla je kočka in mu sedla prav na glavo. Ko so začeli ustaši premetavati in prebadati krmo, je bilo med njimi slišati, da tukaj gotovo ni nihče vzmerniral kure. Vsi so zopet odšli. Bolnik je bil rešen. Skozji špranjo oboja konec hiše pa je bil priča, kako so umorili Franca Bizjaka iz Globočic, ki je bil po bitki na Hrastu v Gabrju ranjen iz aviona v nogo in mu jo je moral dr. Černelč — morda na Delkotovi pristavi — odrezati.

Bizjak je ležal pod jablano, ko so ga ustaši obkolili.

»Dosti si dal za partizane, ko si žrtvoval nogo,« je zarežal ustaš v ranjenca.

»Dve uri so ga nato klali,« je povedal bolni fant, ko se je po zločinu privallil in pridrsal do mlina na Sušici. Gotovo je moralo biti nekaj strašnega, da se mu je čas groze tako pošastno raztegnil v ure.

Po nezanesljivih podatkih jih je padlo na Priseki 24, med njimi menda nekaj strazarjev, po nekem viru — osem. Med žrtvami je bil tudi komandir Drago Florjančič iz St. Petra, današnjega Otočca. Pred dobrim mesecem so ga blizu domače vasi ranili belogardisti iz lažnega štajerskega bataljona.

Po opravljenem hudodelstvu so ustaši zdravnika, medicince in bolni-

čarke z žico privezali k vozu, na katerega so naložili plen iz bolnišnice, ter odšli. Bilo je okoli štirih popoldne. Na umiku jih je na črti Bratelji-Siječevac napadel kordunaški bataljon, ki bi moral stražiti bolnišnico. Imel je ranjene, ki jih je poslal na Mrzlo polje. V mraku se je tudi sam umaknil proti Gorenji vasi in Pogonjim jamam.

Ze zvečer so partizani po Priseki in okolici iskali preživele. Razen tistega, ki se je izvlekel iz greznice in se po pobočju skotalil v gozdi, jih je bilo le malo. Nekaj, kot Daki, Brsanova in tisti, ki se je skrnil v seno, se jih je razkropilo. Nekd orjaški partizan, po poklicu železničar, je v gozdu našel tudi Ivana Zajca, ki je bil ravno pred mesecem dni ranjen pri Smolenji vasi v stegno in je dobil sedaj novo kroglo skoraj v staro rano. V grmovju se je za silo s krpami obvezal in omagal, kakor je v spominih »Beg pred smrtjo« (Borec 1959, št. 7) sam popisal. Železničar si ga je naprtil na pleča in odnesel proti zbirališču preživelih na Orehovcu.

Ponoči so dr. Černelča, Malenška in Novakovo ustaši na Tisovcu zasilševali, gotovo tudi mučili. Zjutraj so vse tri v verigah privlekli k vaškemu napajališču in jih pobili. Verige še vedno hrani neki kmet v vasi.

Drugi dan ofenzive, v torek, 15. septembra, so Herakovičevi ustaši že pred dnevom zopet vdrli na Planino. Iz postelj so zmetali še starčke in tiste moške, ki jih prejšnji dan niso dobili doma. Devet so jih zvezali z vrvo in jih na Stipičevem vrhu postrelili. Mrtve so pozneje oplenili. Janca Sintiča so našli še živega. Prezeli so mu žile na rokavi in ga zabodli v prsi.

Ko je začel ustaš v kupu mrličev obračati žep gospodarju Petru Stipiču, je začuden vzkliznil:

»Bogati, da je t ovaj još živ.«

Sedemdesetletni starček je bil majhne rasti, pa so mu krogle odnesle samo kopo in mu posnele lase na temenu. Od groze ves zmeden je morilca prosil:

»Pusti me, sem star, ne bom več dolgo živel.«

»Beži v gozd, da te drugi ne dobe!« se je omedil ustaš in pustil svojo žrtev živo. (Peter Stipič je živčno strl umrl 1. 1950.)

Ustaši so 24 vdov in 40 sirot, med katerimi je bila najmlajša dan stara, razgnali po svetu, pobrali živino in prašiče, hiše polili z bencinom in vas požgali. Zgorelo je vseh 16 domov z gospodarskimi poslopji.

Z enakimi obtožbami kot na Planini so Herakovičevi in Juratovčevi ustaši ubijali in požigali tudi po drugih vaseh. Žrtve je kazal tudi Ivica Dragan iz Slapnice, čigar ded, Slovenec, se je priselil iz Mladja na slovenski strani deželne meje. Na Osunju so požigali upepelili 15 domov in enega ali dva domačina ustrelili. Požgali so še Cerovico in ostanke Priseke, kjer so še ležala razmetana trupla pomorjenih ranjencev. Dan pozneje so z ognjem uničili tudi Džurice, ki so šteli deset domačij.

Partizani so se pretreseni spominjali sodbe v Pogonjih jamah in besed, ki so se takrat križale:

»... tudi ustaš postane lahko dober človek... mu bomo dali priliko... ne bomo pogrešili, če ga ustrelimo.«

Komandanta Breberino so odstaveli. Vzeli pa so tudi Iliji Badovincu poveljevanje Gorenjskemu bataljonu, dolžeč ga, da ni o pravem času poskrbel za varnost Černelčeve bolnišnice. Mogoče je bilo to tudi samo ugibanje, ker je prav tiste dni prišlo do pregrpiranja partizanske vojske.

Na dan drugega pokola Planine je bil kurir Gorenjskega bataljona Žan Furar-Matevž na poti čez goro. Namerjen je bil v Pečno na komando Zumberškega odreda. Visoko na košenicah se je z daljnogledom oziral po planinskih naseljih. Na Priseki je zagledal neko vojsko, ki jo je spoznal za ustaško. Pohitel je na Mrzlo polje in v šoli našel enajst ranjencev iz kordunaškega bataljona, ki bi moral braniti Priseko.

1 Franček Saje: ODMEVI OKTOBRSE REVOLUCIJE

Letos poteka že pol stoletja, odkar je v Rusiji izbruhnila in zmagala velika oktobrska socialistična revolucija, ki označuje zgodovinski prelom v razvoju sodobne družbe.

Oktobrska revolucija je bila posledica krize kapitalističnega sistema in sad takratnega evropskega revolucionarnega stanja. Njena zmaga je nadalje poglobljala krizo kapitalizma in začela obdobje socialističnih in narodnoosvobodilnih revolucij. Imela je neposreden vpliv na tedanji položaj v svetu. Močno je odmevala v številnih deželah in tudi pri nas.

Zato ni samo ruska, temveč tudi naša in stvar vsega človeštva, ker mu je odprla pot v socializem, ki je že postal prevladujoča svetovna idejna in politična sila.

ZAČETEK IN RAZMAH DELAVSKEGA GIBANJA

V začetku prejšnjega stoletja se je začela v zahodnih evropskih državah hitro razvijati velika strojna proizvodnja, ki je množično uničevala rokodelske obrtnike. V kapitalističnih tovarnah so morali delavci sprva garati po 16 do 18 ur na dan. Nekateri delavci so mislili, da so izkoriščanja krivi stroji. Zavaljo tega so jih začeli uničevati. Napredni misleci, utopični socialisti, so kritizirali kapitalizem in predlagali idealno družbo brez lastnikov in izrabljanja, ki naj bi jo dosegli s prepričevanjem.

Sele Marks in Engels sta utemeljila znanstveni socializem in leta 1848 izdala »Manifest komunistične stranke«. V njem sta razložila svoje osnovne misli o kapitalizmu, boju delavskega razreda za njegovo rušenje in ustvaritev komunistične družbe. Na koncu pa sta zaključila v svet: »Proletarci vseh dežel, združite se!»

Zveza pravičnih, prvo revolucionarno delavsko društvo, nastalo leta 1836 v Parizu, se je po Marksovem in Engelsovem vstopu leta 1847 reorganizirala in preimenovala v Zvezo komunistov. Na njeno pobudo sta Marks in Engels napisala znameniti »Manifest komunistične stranke«, ki je postal njen program.

V meščansko-demokratskih revolucijah po Evropi leta 1848 so se v prvih vrstah borili proletarci. Tedaj je delavstvo demonstriralo tudi po Ljubljani, v Idriji, Kropi, Kamni gorici, Podrožici in med graditelji železnice med Celjem in Ljubljano. Proletariat je kmetom in meščanom pomagal pri rušenju fevdalnega družbenega reda.

Z naglim razvojem kapitalizma v meščanski družbi se je množilo delavstvo. Med njim se je razvijalo in hitro širilo tudi revolucionarno delavsko gibanje. Tako je že leta 1846 prišlo do ustanovitve Prve internacionale, prve velike mednarodne zveze delavcev. V pariški komuni leta 1871 pa je proletariat prvič vzpostavil svojo oblast, čeprav le za 72 dni, ker je bila ta prva socialistična revolucija tako kmalu v krvi zadušena.

Sele novembra 1867 si je delavski razred v Avstriji priboril pravico, da se organizira v izobraževalna društva, tri leta kasneje pa tudi v strokovna. Ljubljanski tiskarski delavci so že 24. novembra 1867 sklenili, da si ustanove društvo. Na zboru 8. decembra so si izvolili odbor in po odobritvi pravil imeli 9. februarja 1868 ustanovni občni zbor. Na njem so zahtevali splošno volilno pravico in menili, da je »delavsko vprašanje velika civilizacijska ideja novega časa« in da se »bliža svoji rešitvi«.

Tako poteka letos tudi sto let od prvih začetkov organiziranja delavskega gibanja na Slovenskem.

Podobna tiskarska in splošna delavska društva so zatem ustanovili tudi v drugih slovenskih mestih. Zlasti aktivno je bilo v Ljubljani, kjer je pod Kunčevim vodstvom širilo socialistične ideje, prirejalo velike shode, pošiljalo delegate na avstrijske in nemške delavske kongrese, podpiralo stajkajoče delavce v drugih mestih in samo dobivalo pomoč, ko je organiziralo več stavk. Takšen razmah je prestrašil oblastnike, ki so menili, da »postaja tukajšnje delavsko gibanje iz dneva v dan bolj nevarno« in da »je treba pretečo nevarnost odvrniti z vsemi zakonitimi sredstvi«.

Zato je policija 1874 silovito udarila po mladem delavskem gibanju in ga razbila. Toda že 1880 ga je obnovil krojač Franc

Zelesnikar, ki se je vrnil iz Pariza, kjer je na barikadah branil pariško komuno. Pod njegovim vodstvom je ljubljansko delavsko društvo oživel in se še bolj razmahnilo. Zato so Zelesnikarja z devetimi sodelavci 1884 zaprli in ga obsodili na deset let ječe.

S tem je bilo živahno delavsko gibanje ponovno razbito. Delavsko društvo je nekaj let životarilo v ozkem krogu. Ze po treh letih ga je oživil Karel Kordelič in ga povezal z avstrijskim socialnodemokratskim gibanjem. Od tedaj pa se je socialna demokracija naglo in neprekinjeno širila na Slovenskem.

Kljub preganjanjem se je socialistično gibanje nezadržno razvijalo v kapitalističnih deželah. Socialnodemokratske stranke iz skoro vseh evropskih držav so se 1889 povezale v drugi internacionali, ki je v prvem desetletju socializma izbojevala

zmago nad drugimi ideologijami v delavskem gibanju.

Moč socialističnega gibanja je prisilila buržoazijo, da je v raznih deželah bolj ali manj popuščala, sprejemala delavsko zakonodajo in razne reforme. S tem je hotela delavstvu pokazati, da je mogoče tudi na miren način, v sodelovanju z buržoazijo in v parlamentih vse doseči. Nekateri socialistični voditelji so sprejeli to teorijo, zagovarjali oportunistem in celo revizijo marksizma, iz katerega so hoteli pometati vse, kar je revolucionarnega. Končno je res zmagal oportunistem v vodstvih delavskega gibanja.

Socialnodemokratske stranke so 1914 glasovale po parlamentih v Evropi za imperialistično vojno, za »obrambo domovine« in postale socialni patrioti. To je pokopalo drugo internacionalo. Na revolucionarnem stališču so v celoti vztrajali bolj-

NASTOPILO JE DVAJSETO STOLETJE... V Rusiji je vrela, revolucija je bila pred izbruhom. Vsi so jo čutili v srcih, mnogi pa so ugibali, kakšna bo, kaj jim bo prinesla. Bo Rusija tudi po njej hodila po poti kapitalističnega razvoja?

»Druge poti ni!« so govorili pristaši kapitalistične smeri.

»Ne, drugačna pot obstaja!« je govoril LENIN, ustanovitelj in voditelj partije komunistov. »To je pot k socializmu!«

Topovski strel s križarke AVRORE so oktobra 1917 oznanili človeštvu novo zarjo. Začela se je vstaja, sprožila se je prva socialistična revolucija na svetu. Nastopilo je novo obdobje v zgodovini človeštva. Pod zastavo Leninovih idej je v težavni in naporni borbi začelo človeštvo živeti in delati za novo družbo.

ševiki v Rusiji in srbski socialisti, ki so tudi edini glasovali proti vojnim kreditom.

Na Slovenskem se je v okviru avstrijske socialnodemokratske stranke 1896 ustanovila jugoslovanska socialnodemokratska stranka, ki se je razširila po vseh delavskih središčih in tudi na podeželju, zlasti v Savinjski dolini in na Dolenjskem. Izdajala je časopise, brošure, vodila mezdna gibanja in stavke. Socialna demokracija je na celotnem slovenskem ozemlju na volitvah 1897 dobila okoli 13.500 glasov. Leta 1900 je nekoliko napredovala in tudi na Dolenjskem dobila že precej glasov.

V krškem okraju je zanjo glasovalo 107 volivcev, od tega samo v Mokronogu 75, kjer so dobili socialni demokrati celo relativno večino. V kočevskem okraju so prejeli 31 glasov, v novomeškem pa 52, od tega v Novem mestu 46, le šest manj kot klerikalci. Silno presenečenje klerikalnemu vodstvu pa je pripravil spretni in navdušeni socialistični agitator France Gerdenc, po domače Vovčiček, iz Sentjurja pri Mirni peči, ki se je dogovoril z liberalci za skupno listo. Ta je kar s 198 glasovi premagala klerikalno listo, ki je zbrala 127 glasov. Tako je bilo tudi dolenjsko kmečko ljudstvo dovezetno za socialno demokracijo in za njo tudi množično glasovalo, kjer je bil dober socialistični agitator in organizator. Teh pa je bilo takrat še malo.

Kljub temu je socialna demokracija nezadržno prodirala med delavce in kmete. Na volitvah 1907 je na celotnem slovenskem narodnostnem ozemlju dobila že nad 34.000 glasov in leta 1911 nad 39.000.

Leta 1905 je izbruhnila prva revolucija v Rusiji. V začetku januarja je v Petrogradu nastala splošna stavka. Nekateri delavci so še živeli in utvarili, da bo car ustregel njihovim potrebam. Tako se je množica 140.000 ljudi v mirnem sprevodu valila proti carski palači, da izroči carju svojo prošnjo. Carske čete pa so začele streljati na neoborožene delavce, jih nad tisoč ubile, nad dva tisoč pa je ranjenih obležalo v mlakah krvi.

S tem so se razblinile utvare in začela se je revolucija. Po vsej Rusiji so se razširile delavske stavke in demonstracije proti carskemu absolutizmu. Narasčalo je revolucionarno gibanje kmetov, ki jih je dušilo pomanjkanje zemlje in mnogi ostanki tlačanstva. Junija so se uprli mornarji na oklopnici »Potemkina«. Druge vojne ladje se ji sicer niso hotele pridružiti, toda so tudi odklonile, da bi jo napadle. Ko je upornim mornarjem zmanjkalo premoga in živeža, so odpluli v Romunijo. Oktobra je Rusijo zajela splošna politična stavka, med katero so delavske množice ustvarjale prve sovjete delavskih odposlancev.

Pod pritiskom revolucionarnih množic je car popustil in v manifestu 17. oktobra obljubil osnovne državljanske svobosćine. Boljševiki so ljudstvo opozarjali, da je to prazna obljuba, ker želi car le zbrati svoje sile in nato udariti proti revoluciji. Zato so se delavci oboroževali in se pripravljali na oboroženo vstajo, ki se je 9. decembra začela v Moskvi in se razširila tudi na druge kraje in mesta.

Carski vladi je uspelo, da je zadušila vstajo, toda ni mogla uničiti revolucionarnega gibanja. Po nekajletnem upadanju pa se je v zadnjih letih pred prvo svetovno vojno spet razmahnilo in valovilo po vsej Rusiji.

OKTOBRSKA SOCIALISTIČNA REVOLUCIJA

1. avgusta 1914 se je začela prva svetovna vojna za novo imperialistično razdelitev sveta. Sprožili sta jo centralni sili Nemčija in Avstro-Ogrska proti antanti: Angliji, Franciji in Rusiji. Centralni sili sta za povod izrabili atentat Gavrila Principa in tovarišev na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu, ker sta odgovornost za atentat naprtili Srbiji.

Ob izbruhu imperialistične vojne so množice na obeh straneh verjele proklamacijam svojih vlad, da je domovina v nevarnosti in da jo je treba braniti. Ker se je vojno hujskaštvo povsod razbohotilo, so mobiliziranci z navdušenjem odhajali na bojišča. Tako je bilo tudi pri nas, kjer jih je zlasti duhovščina navduševala za boj proti Srbiji.

Ali znate telefonirati?

Omrežje za javni telefonski promet na področju Dolenjske in Spodnje Posavje se je od 1961. leta dalje zelo naglo razvijalo in izpopolnjevalo. V občinskih središčih in drugih večjih krajih so bile ročne telefonske centrale zamenjane z avtomatskimi, zračni telefonski vodi pa v pretežni meri s številnejšimi kabljskimi in visokofrekvenčnimi vodi, po katerih se sedaj odvija omrežni in medkrajevni promet.

Kljub obsežni avtomatizaciji telefonskega prometa in znatnemu povečanju števila telefonskih naprav

leta temeljita reorganizacija in avtomatizacija omrežja. Po tem načrtu se telefonske centrale delijo na končne, vozliščne, glavne in tranzitne. Več končnih central je vključenih v eno vozliščno centralo in z njo tvorijo vozliščno področje, več vozliščnih central v eno glavno centralo, kar tvori omrežno skupino, in več glavnih central v eno tranzitno centralo, katere področje se imenuje tranzitno področje. Vse tranzitne centrale skupaj pokrivajo teritorij cele države.

Telefonske centrale so med seboj povezane s telefonskimi vodi po enotnem sistemu. Med končno in vozliščno centralo je telefonskih vodov najmanj, ker služijo za potrebne ene same končne centrale. Po njih se opravljajo vsi telefonski pogovori, razen krajevnih, za katere se zveze vzpostavljajo po krajevnom omrežju. Med vozliščno in glavno centralo je nekoliko več telefonskih vodov. Po njih se opravljajo pogovori končnih central, pri katerih je eden od sogovornikov izven vozliščnega področja. Še več telefonskih vodov je med glavno in tranzitno centralo. Služijo za pogovore med omrežnimi skupinami istega ali drugih tranzitnih področij. Tranzitne centrale so medsebojno povezane s telefonskimi vodi, katerih število je prilagojeno jakosti prometa med njimi.

Telefonske centrale posredujejo vedno manj pogovorov

Po generalnem načrtu za izgradnjo omrežja za telefonski promet je Jugoslavija razdeljena na 17 tranzitnih področij. Eno izmed njih je ljubljansko tranzitno področje z glavno centralo v Ljubljani. Sestavlja ga 9 omrežnih skupin, ki pokrivajo ves teritorij Slovenije. Med njimi je novomeška omrežna skupina, ki zajema področje občinskih skupščin Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje oziroma vse področje podjetja za PTT promet Novo mesto. Glavna centrala je v Novem mestu. Vanjo so vključena štiri vozliščna področja z vozliščnimi centralami v Brežicah, Črnomlju, Krškem in Novem mestu. V te vozliščne centrale so vključene končne centrale, med katerimi jih je že 13 avtomatskih.

Na področju omrežne skupine Novo mesto sta se struktura in obseg telefonskega prometa močno spremenila. V letu 1961 si telefonski naročniki sami še niso mogli vzpostavljati telefonskih zvez. Telefonske centrale so jim mesečno vzpostavile povprečno po 34.000 zvez za medkrajevne pogovore. Zaradi avtomatizacije telefonskega prometa se je število teh zvez do meseca avgusta letos zmanjšalo na 18.780, naročniki pa so jih sami vzpostavili več kot 69.000. Iz teh podatkov je razvidno, da se je telefonski promet povečal za 150%, in da je bilo od skupnega prometa le še 21% zvez vzpostavljenih s posredovanjem telefonistk.

Ker je vedno več telefonskih naročnikov neposredno vključenih v jugoslovansko omrežje za avtomat-

z naročnikom drugega krajevnega omrežja v isti omrežni skupini, medkrajevni pa tisti, ki ga opravi z naročnikom izven svoje omrežne skupine.

V kraju z avtomatsko telefonsko centralo si naročnik vzpostavi zvezo za krajevni pogovor tako, da dvigne slušalko k ušesu. Na znak centrale »prosto«, to je prekinjen ton (— — —), začne zbirati številke zelenega naročnika. Če je klicana številka prosta, dobi v slušalko 1 sekundo dolg ton, to je klicni znak, ki se ponavlja vsakih deset sekund (— — —), kar pomeni, da pri klicanem naročniku telefon zveni, če pa je številka zasedena, zasliši znak »zasedeno«, to je enakomerno prekinjen ton (— — —).

Posebnosti vzpostavljanja krajevnih zvez so predvsem naslednje:

Po dvigu slušalke dobi naročnik znak centrale »prosto«. Znak v visokem tonu pomeni, da je dobil zvezo s končno centralo, v katero je vključen, znak v nizkem tonu pa pomeni, da je dobil zvezo z vozliščno centralo, to je s centralo višjega ranga. Predvsem v drugem primeru je nujno, da takoj izbere številke klicanega naročnika. Če pri drugi ali tretji številki ga končna centrala izključi iz vozliščne centrale in s tem sprosti telefonski vod med tema dvema centralama. Če naročnik ne postopa tako, obremeni po nepotrebnem telefonski vod do vozliščne centrale in onemogoča, da bi po njej drugi naročnik vzpostavil zvezo za omrežni ali medkrajevni pogovor.

Če naročnik ne dobi takoj znaka centrale »prosto«, pomeni, da je telefonska centrala preobremenjena in da mora počakati. V tem primeru ne sme slušalko odložiti na vilice telefonskega aparata.

Če naročnik dobi znak »zasedeno«, mora slušalko odložiti na vilice telefonskega aparata in do ponovnega klicanja počakati nekaj minut. V tem času bo klicani naročnik z vsvo verjetnostjo končal pogovor. Dokler le-ta ne odloži slušalke, ne more drug naročnik dobiti zveze z njim. Če ga naročnik brez časovnega sledka neprestano kliče, po nepotrebnem obremeni svoj vod do telefonske centrale in ga zato v tem času drugi naročniki ne morejo doklicati.

Med pogovorom kličoči naročnik ne sme odložiti slušalke na vilice telefonskega aparata, oziroma se teh ne sme dotikati, ker bi si s tem prekinil zvezo. Če slušalko odloži klicani naročnik, se zveza ne prekine takoj, temveč v eni ali v dveh minutah.

Za avtomatsko vzpostavitev omrežne telefonske zveze v novomeški omrežni skupini izbira naročnik klicno številko zelenega naročnika. Po izbiranju mora počakati 5–20 sekund in šele nato zasma v slušalki znak klica ali znak zasedeno.

Omrežna telefonska zveza

Posebnosti pri vzpostavljanju teh omrežnih zvez so predvsem naslednje:

Naročnik ne sme izbirati karakteristične številke svoje omrežne skupine (068). Če to stori, si zvezo vzpostavi po najdaljši in najdražji poti. Taka zveza poteka od kličoče končne centrale skozi vozliščno, glavno in tranzitno centralo ter nazaj od tranzitne centrale po drugem vodju do glavne, vozliščne in klicane končne centrale. S klicanjem brez karakteristične številke se zveza pravilno vzpostavi, in sicer samo na relaciji kličoča končna centrala—vozliščna centrala—klicana končna centrala. Vodi na ostalih relacijah ostanejo prosti za vzpostavitev zveze za druge pogovore.

Ko naročnik dobi vozliščno centralo (tako) po dvigu slušalke ali po izbrani drugi številki klicanega naročnika, zasede en vod do te centrale. Zato mora takoj nadaljevati z izbiranjem številke naročnika, da se zveza z njim takoj vzpostavi. Ni prav, da naročnik med na pol vzpostavljenno zvezo išče telefonsko številko klicanega naročnika itd.

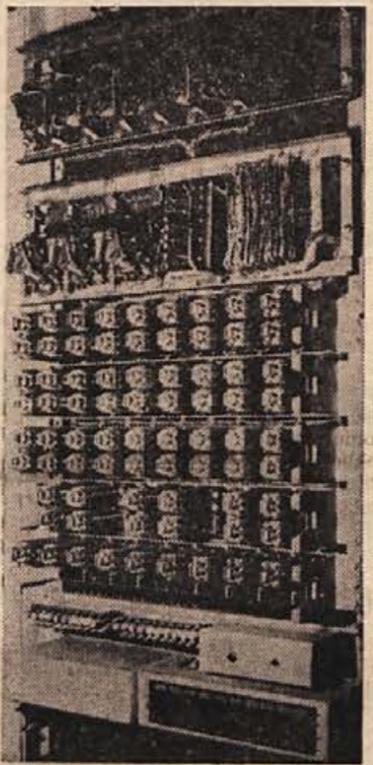
Po končanem izbiranju številke mora naročnik počakati na znak klicane centrale, ki ga zasliši v slušalki po preteku 5–20 sekund. Če slušalko odloži na vilice telefonske-

ga aparata, prekine že vzpostavljeno zvezo.

Zveze, ki si jih naročnik ne more sam vzpostaviti, posreduje glavna telefonska centrala Novo mesto v neprekinjenem delovnem času in začasno vozliščna centrala v Krškem ob delavnikih ob 06.30 do 14. ure.

Med pogovorom kličoči naročnik ne sme odložiti slušalke na vilice telefonskega aparata, oziroma se le-teh ne sme dotikati, ker bi si s tem prekinil zvezo. Če slušalko odloži klicani naročnik, se zveza ne prekine takoj, temveč v eni ali dveh minutah.

Telefonski vodi med nekaterimi avtomatskimi centralami so v dopoldanskem času močno obremenjeni. Ozko grlo je predvsem na relacijah Novo mesto—Krško in Krško—Brežice. Z vključitvijo v promet novih avtomatskih telefonskih central v Krmelju, Straži pri Novem mestu in Žužemberku se je promet še povečal. S smotrnim izkoriščanjem

Naprave v avtomatskih telefonskih centralah so sestavljene iz številnih električnih relejev, ki omogočajo avtomatsko zvezo med dvema naročnikoma.

Obstojećih telefonskih vodov bi bilo lahko v istem času opravljenih mnogo več telefonskih pogovorov. Po dobavi in vključitvi v promet dodatnih telefonskih vodov se bo stanje občutno izboljšalo.

Medkrajevna telefonska zveza

Za vzpostavitev medkrajevne telefonske zveze iz novomeške omrežne skupine mora naročnik najprej izbrati karakteristično številko omrežne skupine klicanega naročnika, takoj zatem pa še njegovo telefonsko številko. Na primer: če želi naročnik iz Črnomlja poklicati naročnika iz Kočevja, mora najprej izbrati karakteristično številko ljubljanske omrežne skupine 061, nato pa še številko klicanega naročnika. Po 5 do 20 sekundah dobi v slušalko znak klica ali zasedeno.

Posebnosti vzpostavljanja teh zvez so predvsem naslednje:

Karakteristično številko omrežne skupine, v katero je klicani naročnik vključen, ugotovi naročnik iz telefonskega imenika. Če je številka različna od 068, pomeni, da je klicani naročnik v drugi omrežni skupini.

Po izbrani karakteristični številki mora naročnik takoj izbrati tudi številke klicanega naročnika. Če odlaša z izbiranjem nadaljnjih števil, drži po nepotrebnem zasedene telefonske vode od njegove centrale do klicane centrale skozi tranzitno in dve glavni centrali. S tem onemogoča, da bi se vzpostavile zveze drugih naročnikov.

Če naročnik dobi znak zasedeno po tretji številki, mora prekiniti

zvezo tako, da položi slušalko na vilice telefonskega aparata, nato pa takoj ali malo kasneje ponoviti izbiranje številke. Nima nobenega pomena nadaljevati z izbiranjem številke po prejemu znaka zasedeno, če se predhodno zveza ne prekine.

Če naročnik dobi znak zasedeno v času 5–20 sekund po končanem izbiranju številke, pomeni, da je klicani naročnik zaseden. Tudi v tem primeru mora prekiniti zvezo, ponovno pa jo poizkusi vzpostaviti malo kasneje. Če bi takoj ponovno vzpostavil isto zvezo, bi z vsvo verjetnostjo ponovno dobil znak zasedeno. Zveze namreč ne more dobiti, dokler ima klicani naročnik zvezo z drugim naročnikom. S takšnim početjem naročnik po nepotrebnem obremeni telefonske vode na vsej relaciji do klicane centrale in onemogoča, da bi se jih drugi naročniki poslužili.

Med pogovorom kličoči naročnik ne sme odložiti slušalke na vilice telefonskega aparata, oziroma se le-teh ne sme dotikati, ker bi si s tem prekinil zvezo. Če slušalko odloži klicani naročnik, se zveza ne prekine takoj, temveč v eni ali dveh minutah.

Telefonski vodi, po katerih se opravljajo medkrajevni pogovori, so najbolj obremenjeni. Skoraj na vseh relacijah so ozka grla. Močna preobremenjenost je že med glavno centralo v Novem mestu in tranzitno centralo v Ljubljani. Ko bodo dobavljeni in vključeni v promet dodatni telefonski vodi na tej in drugih relacijah, se bo stanje močno izboljšalo. Do tedaj pa se bodo naročniki morali posluževati obstoječih telefonskih vodov zelo disciplinirano, da bodo smotrno izkoriščeni, in sicer za opravljanje telefonskih pogovorov.

Razumevanje, pomoč in solidarnost

V brežiški občini so končali zbiranje prispevkov za žrtve izraelske agresije. 49 delovnih kolektivov, zaposleni in aktivni pripadniki cerkijanske garnizije so zbrali 5.375.632 S din in s tem izkazali veliko solidarnost z arabskim ljudstvom. Prenekateri kolektiv, ki je sam v težavah, ni odrekel pomoči. O tem, koliko bo kdo dal, so se odločili na sestankih sindikalnih podružnic, delovnih kolektivov in samoupravnih organov, kjer so razpravljali o gospodarskem in političnem stanju v svetu še zlasti po agresiji na Srednjem vzhodu. Delovni ljudje so spoznali, da krepijo tudi sebe, če pomagajo žrtvam agresije. Občinski sindikalni svet Brežice, ki je organiziral zbiranje pomoči arabskemu ljudstvu, je z akcijo zadovoljen in se za marljivo sodelovanje zahvaljuje svojim podružnicam, delovnim kolektivom in samoupravnim organom.

IVAN ŽIVIC

Letos še 2 razstavi

Ko se bodo evropski grafični mojstri umaknili iz galerije v Krškem, bodo za nekaj časa preselili vanjo slovenske impresioniste. Vodstvo galerije bo razstavilo le dela, ki jih bo zbralo na območju krške in brežiške občine.

Razstavi impresionističnih umetnin bo sledila razstava skulptur Dragice Čadež-Lapajnetove. Kiparka je lani sodelovala v Kostanjevici kot edina jugoslovanska predstavnica na FORMI VIVI.

Piše: Mihael Vončina

in vodov se vse telefonske storitve še ne morejo opraviti kvalitetno in pravočasno. Telefonski naročniki se pritožujejo nad takšnim stanjem in zahtevajo učinkovitejša ukrepe.

Prva avtomatska telefonska centrala na Dolenjskem in Spodnjem Posavju je bila vključena v promet v Novem mestu 10. XI. 1962. Do tedaj se je ves krajevni in medkrajevni promet opravljal ročno, to se pravi s posredovanjem telefonistk ene in več telefonskih central. Zveze za pogovore so telefonski naročniki naročali telefonskim centralam. V letu 1961 je bilo tako vzpostavljenih 408.928 zvez za medkrajevne pogovore. Potrebe naročnikov po teh storitvah pa so bile še veliko večje.

Končne, vozliščne, glavne in tranzitne centrale

Da bi se stanje izboljšalo, je bila z generalnim načrtom za izgradnjo omrežja za telefonski promet spre-

Stanovanjska reforma

Skupščina bo verjetno v oktobru obravnavala tudi uredničenje stanovanjske reforme. Treba je namreč ugotoviti, ali je morda treba sistem stanovanjskega gospodarstva izpopolniti in dopolniti.

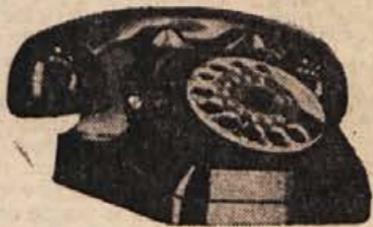
Na sejih zveznega in gospodarskega sveta je bilo že večkrat zastavljeno vprašanje, kako bi povečali pridelek pšenice in drugih osnovnih živil, da bi se tako rešili uvoza. Uvoz teh proizvodov, zlasti sladkorja, ustvarja nestanovitnost v domači proizvodnji in spravlja proizvodne organizacije v težak položaj.

Proti koncu leta se bo v skupščini začela razprava o osnovah ekonomske politike v letu 1968 in o ukrepih, ki so potrebni, da se bo ta politika uresničila. Hkrati bodo na vrsti dolgoročni programi razvoja energetike, prometa, železarstva in gozdarstva.

M. Dj.

100 let slovenske drame

V počastitev občinskega praznika bo študijska knjižnica Mirana Jarca 16. oktobra odprla razstavo »100 let slovenske drame«. To bo drugi del razstave. Predstavljene bodo knjižne izdaje in tiskani dramski teksti iz novejšega časa. Prvi del razstave je bil v začetku letošnjega leta. 29. oktobra bo v Smihelu pri Novem mestu odprta nova ljudska knjižnica, ki jo bo postavila osnovna šola s sodelovanjem novomeške študijske knjižnice in s pomočjo sklada SR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Ob proslavljanjih v zvezi s oktobrsko revolucijo bodo v študijski knjižnici pripravili razstavo »Oktobrška revolucija v slovenskem leposlovju.«

ski promet in ker se v to omrežje vključujejo nove končne, vozliščne, glavne in tranzitne centrale, je potrebno, da je tudi telefonski naročnik seznanjen s predpisi in nasveti za smotrno izkoriščanje telefonskih naprav in vodov.

Naročnik avtomatske telefonske centrale si lahko sam vzpostavi zvezo za krajevni, omrežni in medkrajevni telefonski pogovor.

Krajevni telefonski pogovor

Krajevni telefonski pogovor je pogovor, ki ga naročnik opravi z drugim naročnikom v istem krajevnom telefonskem omrežju. Omrežni pogovor je tisti, ki ga naročnik opravi

Hamlet

Kot vedno v petem dejanju se je Hamlet z zvestim prijateljem Horacijem znašel na pokopališču.

Prvi grobar — v spoštovanju slavnega Shakespeara — je poslal drugega grobarja po poliček žganja. Potem je mirno spet začel kopati grob in si pri tem pel neko nefestivalsko pesmico.

Hamlet se je zapletel v razgovor z grobarjem in tako sta, besedo za besedo, prišla do tam, kjer grobar, izkopavajoč grob, najde drugo lobanjo.

«Cigava je bila?» je radovedno vprašal kraljevič.

«Kaj mislite, cigava je bila?» je grobar na vprašanje odgovoril z vprašanjem.

«Pri bogu, ne vem!»

Prvi grobar si je nato lobanjo ogledal od blizu, jo obrnil na vse strani, se zagledal v njeno notranjost in mirno rekel:

«To je bila Hamletova lobanja!»

Hamlet se je zdrznil: «Kateroga Hamleta?»

«Kako katerega Hamleta? Našega Hamleta! Kraljeviča danskega!»

Hamlet je otrpnil od strahu: «Pa veste to za gotovo?»

Prvi grobar se je globoko priklonil pred lobanjo in ostro odvrnil:

«Čisto zagotovo!»

Pred odprtim grobom in grobarjem z lobanjo v roki je več kot zmeden stal Hamlet. Roka mu je šinila h glavi, toda nad vratom je zijala praznina.

Ženska v stiski

mlada in lepa ženska joče. Povejte mi vse.

Skušala je zadušiti stokanje. — Zelo ste ljubeznivi, gospod, je zamrmrala jecljaje — toda nisem vam povedala, kaj me teži. Imenujem se Héloise Sidka, to vam bo povedalo vse.

Étienne je zažvižgal: Héloise Sidka! Pariz je res poznal to ime. Časniki so bili prepolni člankov o njenem možu, ki je propadel zaradi mamil in pijače. Koraki, ki jih je storila žena proti nje-mu, so bili dobro znani v francoski visoki družbi.

Kazalo je, da je prišla malce k sebi.

— Nocoj sem se odločila zapustiti to hišo za vedno, je zašepetala. — Nimam denarja. Imam pa dragocen diadem iz rubinov. To je diadem sidka, ki mi ga je poklonil mož za poroko. Toda on ve, kaj nameravam. Pred nekaj minutami je pograbil diadem iz mojih rok in ga zaklenil v blagajno. Obupana sem! Obupana in osramočena. Ne vem, kaj naj storim.

Étienne je bil ganjen. Bližina te lepe, objokane ženske ga je zelo ganila. Dovolil si je, da ji je namesto moralne podpore dal roko okoli ramen. Po krajšem razmišljanju je dejal:

— Čujte, nisem vam povedal resnice. Jaz sem Étienne Duchanel, najbolj uspešen vlomilec na svetu, če lahko tako rečem.

Dvignila je glavo in ga presenečeno pogledala:

— Duchanel! Slišala sem to ime.

— Poslušajte me. Menim, da imate ključ hiše, ki ste jo pravkar zapustili.

Potrdila je.

— Mislim, da bo vaš mož čez pol ure tako pijan, da ga ne bo nihče motil. Ali imam prav?

Z zanimanjem je spet pokimala.

— Da, gospa, je nadaljeval Étienne. — Peljali me boste v hišo k blagajni. Zagotavljam vam, da človeška roka še ni napravila blagajne, ki bi se lahko uprila Étienne Duchanelu. Čez eno uro bo diadem v vaših rokah.

Za hip je pomišljala, nato pa ga je pogledala. Mesečina se je razlivala po njenih kostanjevih laseh.

— Gospod Duchanel, čudoviti ste. Vili ste mi novo upanje. Ne morem se vam dovolj zahvaliti. Kaj naj rečem, kaj

naj storim, da bi vam pokazala svojo hvaležnost?

— To je pač lahko, je odgovoril Étienne. — Morda bi hoteli večerjati z mano? Moram samo še telefonirati in počakati nekaj minut na instrumente, ki jih potrebujem za odpiranje blagajne. Ko bova večerjala, bo vaša prisotnost dovolj velika nagrada!

Dve uri pozneje je Duchanel korakal za gospo Sidka po širokih stopnicah hiše. V družbi tako privlačne osebe si je Étienne dovolil malce sanjarjenja. Pet minut pozneje sta bila v knjižnici. Duchanel je osvetlil blagajno. Po dvajsetih minutah so bila vrata jeklene blagajne odprta. Pri svetlobi svetilke sta v notranjosti blagajne lahko videla, kako so se rubini iskri na žamet. In ko se je Étienne pripravil pograbit rubine, se je nenadoma prižgala močna luč in oster glas je rezko presekalo tišino.

Pri vratih je stal možki z velikim avtomatskih revolverjem v roki. Ženska je pridruženemu kriknila:

— Moj mož!

— Povsem točno, draga moja, tvoj mož sem! — se je nasmehnil možki. — Misli si, da boš prišla do rubinov, kajne? Misli si, da se lahko priplaziš s katerimkoli potuhnjencem in ukradeš dragocenosti, kajne?

Njegov glas se je spremeni v ostro šepetanje:

— Ven, vidva! Je zasikal.

— Ven, dokler vaju še nisem ustrelil.

Ženska se je obrnila k Étienneu:

— Beživa v imenu božjem, — je zašepetala.

Šla sta po stopnicah. Za njima je bilo slišati Sidkov zadržljivi smeh. Étienne je besno škripal z zobmi.

Ko sta šla po ulici in molčala, se je Étienne ustavil in nagovoril Héloiso:

— Gospa, to še ni konec najnega posla. Étienne Duchanel ne dovoljuje, da bi z njim ravnali kakor s pijanecem. Odit morate v hotel! Pri tisoč svetovih in si najeti sobo. Tam ostanite to noč. Jutri vam bom prinesel rubine. Jaz, Duchanel, vam to obljubljam.

— Toda, Étienne, je zašepetala, — kako boste to napravili?

— Tudi jaz imam doma revolver. Odpeljal vas bom do hotela, nato pa bom telefoniral svojemu sobarju, naj mi prinese moj avtomat. Vr-

nil se bom in obračunal z gospodom Sidko. Ne odvrcajte me od tega, to je moja odločitev. Prosim vas, dajte mi ključ hišnih vrat.

Dvajset minut pozneje je Étienne v restavraciji čakal svojega sobarja Lapareta. Bil je zadovoljen, ker Sidka verjetno ni pričakoval njegove vrnitve. Ta obisk bo za Sidko pravo presenečenje.

Tedaj je zagledal Lapareta. Sobar mu je dal majhno škatlo z revolverjem.

— Oprostite, da sem zamudil, je dejal Laparet. — Po poti je bila velika gneča.

— Kakšna gneča? je vprašal Étienne.

— Kaj niste slišali? Ukradli so rubine sidka.

— Kaj? Étienne je skočil od mize. Njegovo osuplost je prekinil vratar.

— Oprostite, nujno vas kličejo na telefon. Neka dama želi govoriti z vami.

Mehak in prijeten glas, glas gospe Sidka, je prišel do njega.

— Dragi Étienne, to pot ste nasledil, kajne? Veste, moj prijatelj je že dolgo časa razmišljal o rubinih sidka. Bilo nama je dobro znano, da hodite mimo hiše vsak dan okoli devete ure. Čeprav sva imela ključne glavnih vrat, sva vedela, da ne bova znala odpreti blagajne. Samo en človek bi jo mogel odpreti: Étienne Duchanel. Tako sva se spomnila na vas. Kajne, mislite, da sem bila dobra gospa Sidka? Ubogi stari nevednež, kaj niste vedeli, da je ona v Berlinu že tri tedne? Moj prijatelj je po dobro odigrani vlogi ogorčenega moža zapustil hišo — z rubini seveda.

Medtem je pravi Sidka spal v nadstropju višje. Menim, da ste bili ljubki. Midva sedaj zapuščava Pariz, toda morda se bova še kdaj srečala. Na svidenje!

Pravijo, da se vsak goljuf enkrat le ujame. Mislim, da izjema potrjuje pravilo. Étienne Duchanel, to je samo eno od njegovih imen, je bil taka izjema. Med svojim tridesetletnim službovanjem v Scotland Yardu sem kot inšpektor prebil deset let pri iskanju dokazov proti Étienneu. To so delale tudi francoska, nemška, italijanska in švicarska policija. Nikoli pa nam ni uspelo, da bi mu stopili na prste.

Bil je lopov prvega razreda, dovršen umetnik v svojem poklicu. Navadno je napravil samo en velik posel na leto — vedno uspešno in brez sledov, ki bi kazali nanj.

Nekega dne je opravil enega od svojih največjih poslov — tatvino rubinov sidka. Fran-

coska policija je vedela, da so njegovi prsti vmešani v to. Tudi nam je bilo znano, nismo pa mogli dokazati.

Pravo resnico sem zvedel šele pred tremi leti. Povedal mi jo je Étienne sam, sedeč na vrtnem stolu v svojem ovetličnem vrtu blizu Monaca.

Étienne Duchanel je počival v Parizu po svojem uspešno opravljenem poslu v Berlinu.

Imel je navado, da se je vsak večer pred odhodom v gledališče ali na koncert sprehodil. Šel je vedno po isti poti čez Operni trg, zavil desno in se vrnil v svoj apartma.

Tistega redko prijetnega večera je Étienne čutil nekaj posebnega v zraku. Imel je neko čudno sposobnost: slutnje. Kot navadno je šel po Ulici Gavourelle, ko so se na drugi strani ene od največjih hiš v tej imenitni četrti odprla vrata. Na vratih je bila postava privlačne ženske, ki je bridko jokala. Ne poznate Étiennea, sicer bi ne bili presenečeni, ko vam pravim, da je takoj pristopil k objokani ženski.

Medtem je ona zaprla za sabo vrata in odšla oziroma se odmajala nekaj korakov naprej po ulici.

— Gospa, je rekel Étienne — kaže, da ste v težavah. Ponujam vam svoje skromne usluge. Ali vam lahko pomagam? Jaz sem polkovnik Chaucher.

Bila je vsa iz sebe. Étienne ji je pomagal, da je prišla do stopnic. Bilo je pod nadstreškom najbližje hiše.

— Sedite in se skušajte pomiriti. Zločin je, če se tako

Misli o ljubezni

H. BATAILLE:

Ljubezen ni slepa, kakor mislimo, temveč je daljnovidna; slabo vidi, kar je blizu, toda izvrstno vidi, kar je daleč.

PASCAL:

Kdor bo hotel popolnoma spoznati človeško ničevost, bo samo pretehtal vzroke in učinke ljubezni. Vzrok ljubezni je tisto nekaj sam ne vem kaj (Corneille) in njegovi učinki so grozni. Ta »sam ne vem kaj«, ta tako majhna reč, ki je ne moremo spoznati, premika vso zemljo, vladarje, orožje, ves svet. Npr. Kleopatrin nos: če bi bil krajši, bi se bilo spremenilo vse lice zemlje.

Kaj naj bi ji bila mati dejala na to? Molčala je, a v njenih prsih se ji je nekaj oglašalo, da hči prav govori. Spominjala se je svojih dekliških let. Tudi ona je imela nekdanj svoje mlade, zlate sanje — katero dekle bi jih ne imelo? — tudi nji je srce hrepelo po neki sladki sreči, ko bo živela, četudi pod nizko, slamnato streho, z možem, katerega ona ljubi in on ljubi njo; z njim bi rada prenašala vse težave življenja. Prišel je mladi, bogati Sódnik, snubil jo je, dasi ni imela ničesar razen pridnih rok. Kdo je ni takrat blagrovat, katero dekle ni zavidalo njene sreče? In ko je bila na Sódnikovem domu, česa je pogrešala? Ali ni bila srečna notri do zadnjega časa, ko se ji je bilo začelo oblačiti nebo, a zdaj je zopet jasno? Če ni ona srečna, kdo je pač srečen. Tako je vsaj sodil svet, in morebiti bi bila tudi sama sodila tako, ako bi bila utegnila premišljevati svoje stanje. Ali čudno, ravno sedaj, ko je videla svoje ljubo dete v odločilnem trenutku, ko ji je sama prigovarjala, naj se za vse svoje dni zveže z možem, katerega pozna samo po videzu, katerega, sama pravi, da nima rada; sedaj se ji je videlo, kakor da bi ji blisk razsvetlil njeno preteklo življenje, in to življenje, dasi na videz sijajno, vendar ni bilo srečno. Razoroženo se je čutila, siliti ni hotela svoje hčere, še prigovarjala ji ni več, prevelika se ji je zdela odgovornost. Vedela ni kaj odgovoriti svoji hčeri, ko ji je rekla:

»Mati, jaz sem slišala, tudi vera nas tako uči, da se morata mož in žena rada imeti; ali me ima on rad, ne vem; to pa vem, da ga jaz nimam rada; nikoli bi ga ne mogla imeti rada; zato ne bom nikdar njegova.«

Samo da bi kaj govorila, jo vpraša mati:

»Kako pa to, da bi ga ne mogla rada imeti; zakaj ti je tako zaprno?«

»Nič zoprno, mati; meni se vidi kakor vsi drugi možje.«

»Kakor vsi drugi možje?« prime jo mati, ki je pač vedla za skrivnost njenega srca, dasi ni bilo o nji nikoli govora med materjo in hčerjo.

Ana zardi, a kmalu se osrči ter krepko reče: »Mati, jaz vam ničesar ne tajim; ko bi me bili kdaj vprašali, pa bi vam bila povedala; ker pa me niste, sem molčala. Zdaj vam pa naravnost povem! Z Brezarjevimi Antonom se imava rada; če se bom kdaj možila, njega ali pa nobenega!«

»Saj sem vedela, ali oče v to nikdar ne privoli, iz glave si izbij to nesrečno misel; ti ne poznaš očeta!«

»Kaj bi jih ne poznala, saj vem, kako je bilo z bratom! Ako me bodo silili, naj vzamem Klingerja, jim porečem odkritosrečno, kakor je res, da bi bila z njim nesrečna; v mojo nesrečo me pa vendar ne bodo silili; tako jaz mislim. Ako pa bi me hoteli, saj me ne morejo; kaj mi hočejo, če jim grem po svetu, ne vedi kam, kakor je šel ubogi Matija? To vam pravim, mati, in to rečem tudi očetu, ako treba.«

»Ali ko bi te tudi res ne silili, da vzameš moža, katerega ti je on izbral, Antonova ne boš nikdar z njegovim privoljenjem, to si dobro zapomni.«

»Če ne, pa naj bo, kakor je božja volja in očetova; če mi ni on prisojen, ostanem, kakor sem, vse svoje žive dni; kje pa je pisano, da moram biti srečna?«

Težko je bilo materi na to kaj odgovoriti; videla je, da bi ji bilo zastoj vse prigovarjanje, zato je mol-

čala. Sklenila je na tihem govoriti zopet z Andrejem, naj ne sili v nesrečo svojega otroka. Ana je pridobila iz pogovora z materjo vsaj to tolažbo, da v boju z očetom, ki jo čaka, vsaj mati ne bo proti nji, morebiti jo bo imela celo na svoji strani.

Motil bi se, kdor bi morebiti menil, da je bila Ana po tem pogovoru vsa žalostna in pobita, da je sama sedela in na tihem pretakala bridke solze. Vse popoldne po tem je mirno opravljala zdaj sama, zdaj z materjo svoja navadna opravila. Mirno vest je imela, nekako lahko ji je bilo pri srcu, da je razodela materi skrivnost, ki jo je do zdaj vendar nekoliko težila. Z obraza ji ni bilo brati, kaj se je gojilo malo prej in kaj jo v kratkem še čaka.

Zvečer je šla po svoji navadi na vrt; tam na koncu vrta je imela svojo gredico z navadnimi cveticami, kakršne si goji skoraj vsako kmečko dekle, da si ima kaj v nedrje vtakniti, ko gre v nedeljo k maši. Skozi mala vrata v zidu okoli Sódnikovega vrta gre zajemat vode iz potoka, ki je tekel ob zidu, da bi prilivala cveticam. Ko stopi skozi vrata, zagleda blizu sebe Antona, ki je šel s polja z motiko na rami. Morebiti je vedel, da ni Sódnika doma, in krenil nalašč zdaj na to stran, kamor je pač vedel, da hodi o tem času Ana vode zajemat. Več časa se nista bila že videla. Ana boječa po navadi, bila je danes nekako čudno pogumna. Ko ga zagleda, mu gre sama nekoliko korakov naproti; videlo se je iz vsega njenega vedenja, da je vesela njegovega prihoda, ker mu ima nekaj posebnega imenitnega povedati. Anton je še nikoli prej ni videl, da bi bila tako pogumna, da bi se tako nikogar ne bala. Ko bi bil zdaj pristopil tudi njen oče, bi Ana ne bila pobegnila. Naravnost mu pove, kaj se vrši, kaj oče z njo namerava, kaka nevarnost preti obema. Vse to mu je pravila tako živo, tako hitro, da je beseda pobijala besedo. Mladi Brezar je stal kakor odrevenel, preveč nanaglo ma mu je bilo vse prišlo, komaj je prav razumel, kaj je slišal. Čez nekaj časa šele se zave ter ji reče žalostno:

otroška konfekcija športne hlačke ženske kopalke

Južranjka

KONFEKCIJA • SEVNICA

Srečanje z Gorjupovo paletto

Ob 60-letnici slikarjevega rojstva in 35-letnici njegove smrti je novomeški javnosti govoril akademik prof. dr. France Stele

V uvodni besedi je prof. dr. Stele opisal življenjsko in umetniško pot Jožeta Gorjupa, ki je moral pred petindesetimi leti, ko je naposled s freskami v prezbiteriju cerkvice sv. Nikolaja, stoječe poleg njegovega doma v Kostanjevici, dosegel monumentalno formo, paleta zaradi smrti odložiti. Dr. Stele je podobno napisal tudi v spremni besedi v katalogu, ki sta ga za spominsko razstavo Gorjupovih del v Novem mestu izdala Dolenjski kulturni festival in Gorjupova galerija v Kostanjevici.

V Dolenjski galeriji razstavljene slike, jedkanice, freske in plastike so veliko odkritje ne le za dolensko, marveč za vso slovensko kulturno javnost. Gorjupova zapuščina, razstavljena v spomin 60-letnice slikarjevega rojstva in 35-letnice smrti, ki sta jo tokrat za novomeško kulturno javnost priredili Gorjupova in Dolenjska galerija, nas še bolj prepriča, kako prezgodaj je bila pretrgana pot mlade, mnogo obetajoče umetniške osebnosti. V srečanju z Gorjupovo paletto sta nujno prisotna izpovedano hrepenenje po življenju, lepoti in slutnja tragike vseh tistih, ki jim je smrt prezdaj pretrgala življenje.

Otvoritev razstave Gorjupovih del je obiskalo precej več ljubiteljev umetnosti, kot se sicer dogaja na podobnih prreditvah, precej obiskovalcev pa je prišlo tudi iz Kostanjevice in Krškega. Razveseljivo je, da je bilo tokrat videti tudi malo več mladine, predvsem dijakov gostinske šole.

To je vsekakor dobro zagotovilo, da Gorjup tudi v Novem mestu ne bo osamljen dočkal, da razstavo njegovih del spet prenesejo v drug kraj. Podobno je ugotovil tudi ravnatelj Dolenjske galerije prof. Janko Jarc, ko je uvodoma pozdravil goste in obiskovalce.

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

Razstava slikarja Ive Šubica

V dneh pred letošnjim občinskim praznikom v Kočevju so v likovnem salonu odprli letošnjo prvo likovno razstavo — razstavo slik Ive Šubica. Ob otvoritvi, ko je o življenju in delu spregovoril direktor škofjeloškega muzeja Andrej Pavlovec, je sodeloval tudi harmonikarski orkester glasbene šole.

Slikar in grafik Ive Šubica izhaja iz stare slikarske družine v Poljanski dolini. Slika v olju in temperi in se aktivno ukvarja tudi z grafiko. Razen tega je tudi eden najplodnejših ilustratorjev. Na prvem mestu v njegovem delu je predvsem zanimanje za pokrajino ter človek; človek na svoji zemlji in v borbi za to zemljo. Od tod morda tudi tolikšna zavzetost za

partizansko motiviko, za preprostega človeka — kmeta, delavca, borca. Posebno privlačen je na kočevski razstavi njegov rudar — delavec, ne določen, temveč katerikoli, posplošen, tip delavca — rudarja. Iz spominov na vojno pa se mu je porodil tudi lik tufarja, ki ga je poistovetil z mnogimi borci. Tufar ni kakšen določen partizan, pač pa simbol vseh, ki so kakorkoli trpeli v vojni.

Njegove slike so polne barv, njihov spekter pa izredno obsežen; od najsvetlejših, bele pokrajine nas pripelje v največjo temino, v temino človekove duše, tavajoče po širnih prostranstvih. Razstava, ki je vzbudila precejšnje zanimanje, bo odprta do 15. oktobra.

JANKO JARC

PARTIZANSKI ROG Janka Jarca je opremil Uroš Vagaja, založili pa sta jo založba Obzorja iz Maribora in Dolenjska založba iz Novega mesta. Knjigo je tiskalo CP »Delo« v obratu Blasnikove tiskarne v Ljubljani. — Zgoraj:

PARTIZANSKI ROG

zaščitni ovitek knjige, delo Uroša Vagaje

Ob Jarčevem „Partizanskem Rogu“

Dragi tovariši!

Najlepša hvala za knjigo Janka Jarca »Partizanski rog«, ki ste mi jo poslali. Razveselil sem se je, ker cenim Janka Jarca kot svojega nekdanjega profesorja v Ptuj, kot partizanskega tovariša in kot človeka, ki si izredno prizadeva, da bi bila naša preteklost, naša zgodovina kar najbolj razumljiva in dostopna čim večjemu številu ljudi. V ta njegova prizadevanja so tudi tuji omenjena knjiga.

Prebral sem jo z zanimanjem, tako osnovni tekst kot opombe. Reči moram, da je pisana zelo razumljivo in zanimivo. Če bi pisal kritiko, bi imel prav gotovo marsikakšno pripombo. Morda bi se ustavil predvsem pri razmerju o opisovanju dogodkov pred italijansko kapitulacijo in po njej. Boji posameznih enot, predvsem brigad, posebno v zadnjem letu vojne, so opisani zelo natančno. Točno po datumih so prikazani operativni premiki posameznih enot. Za obdobje pred italijansko kapitulacijo pa dogajanje na Rogu ni zajeto tako temeljito. To je razumljivo. Po kapitulaciji Italije so vse partizanske enote vodile dnevnike in pošiljale dnevna poročila, medtem ko so bili za zgodovinsko opisovanje osvobodilnega gibanja na Rogu v prvih letih boja na razpolago zelo redki partizanski dokumenti, maloštevilni memoarni zapisi, pričevanja posameznikov in sovrtašnikovi dokumenti, ki jih pa ni mogoče obravnavati kot objektivne.

Ce bi pisal strokovno kritiko, bi moral opozoriti na posamezne dogodke in kraje na Kočevskem oziroma na Rogu, ki v knjigi niso bili omenjeni, a bi po svojem pomežu morali biti; tako na primer, da je bil na Podstenicah ustanovljen iniciativni odbor

za Zvezo slovenske mladine, kar pomeni pravzaprav ustanovitev te pomembne organizacije. V spomin na ta dan in ta dogodek je na Podstenicah postavljen tudi spomenik. Nadalje bi bilo prav, če bi bilo več napisanega o resnično živi kulturno-umetniški ustvarjalnosti, ki je v najtežjih dneh naše zgodovine, še pred roško ofenzivo, prav na Rogu doživela silovit vzgon ne samo z dejavnostjo agitatorstva, ampak z željo po kulturnem udejstvanju vseh borcev po partizanskih enotah. Tudi o bitki v Jelenovem žlebu bi bilo treba spregovoriti kaj več, saj je pomenila prelomnico v našem partizanskem vojskovanju in vplivala tudi na potek vojaških operacij na Rogu.

V kritiki bi se moral zadržati tudi ob malenkostih, kot na primer, da je VI. SNOUB nosila že od svoje ustanovitve ime Slavka Slandra, ne pa, da je to ime prevzela šele ob reorganizaciji po kapitulaciji Italije. Vendar ni namen tega pisma iskati večje ali manjše pomanjkljivosti v Jarčevi knjigi. Želim predvsem opozoriti, da sta Janko Jarc in založba Obzorja opravila zelo koristno delo s knjigo »Partizanski Rog«. Posebno pestrost daje knjigi dejstvo, da je znal Jarc uspešno vkompilirati med zgodovinske dokumente ustna pričevanja udeležencev revolucionarnega gibanja in pa dnevnike, od katerih daje predvsem dnevnik Slavke Kersnik zelo plastično podobo takratnih dogajanj in občutkov. Čeprav je dnevnik Slavke Kersnik omejen na dogajanja v Dolenjskih Toplicah, so njena zapazanja značilna za celotno področje, ki ga knjiga obravnava.

Pohvalno za Jarčevo knjigo je tudi to, da je prvi, dokaj

krajši del posvetil starejši zgodovini Kočevskega Roga in prikazal glavno zemljepisno, ekonomsko in nacionalno oznako tega področja, preden so se na njem začeli razvijati dogodki, ki so bili usodnega pomena za naš nacionalni razvoj. Delitev na poglavja prikaza revolucionarnega gibanja na Partizanskem Rogu pa daje lažji pregled skozi zgodovino naše revolucije. Čeprav je knjiga bogata s podatki, vendar to ne moti bralca, da ne bi dobil dokaj jasnega pregleda skozi posamezna obdobja našega osvobodilnega boja, v katerem je prav Rog predstavljal pomembno središče.

Kdor bo vzel knjigo v roke, jo bo z zadovoljstvom prebral do kraja. Posebno priporočljiva je knjiga za tiste, ki bi se radi spoznali s Partizanskim Rogom, spoznali njegove čudovite hoste in našo nedavno zgodovino, ki je prav v teh hostah dobivala svoj odločilni pečat. Posebno pa bi bilo prav priporočiti knjigo mladini na Dolenjskem, ki bo lahko iz nje spoznala mnoge zanimive stvari tako o svoji neposredni okolici kot o naši najslavnejši zgodovini.

Z željo, da bi knjiga to tudi doživela, vas prav iskreno pozdravljam.

SERGEJ VOSNJAK

Prof. dr. France Stele, prof. Jarc in Lado Smrekar med pogovorom po otvoritvi Gorjupove spominske razstave v Dolenjski galeriji (Foto: Mirko Vesel)

DVA DOLENJCA NA POMENKU OB DRAVI

Dolenjska leta prof. Boga Teplyja

3

(NADALJEVANJE IN KONEC)

Mladega Teplyja je potegnil iz rodne vasi Velike Loke klic po izobrazbi. Sest let se je šolal v Kranju, kjer je stanoval pri starem očetu, po rodu Čehu, ki je prišel v Slovenijo kot krojač in se ustallil v Kranju. Tam je bil rojen tudi profesorjev oče Konrad. Zadnji dve leti je Bogo obiskoval novomeško gimnazijo in maturiral predčasno: začela se je prva svetovna vojna, ki je mladega dijaka potegnila iz VIII. gimnazijskega razreda v avstrijsko vojsko.

Ko sega moj sobesednik Bogo v davne spomine, se mu nenadoma utrne prijetna slika na predzadnje vojno leto na Dolenjskem:

»Jesen leta 1917 je bila čudovito bogata. Pecljerji po hribih nad Veliko Loko so imeli tak pridelek, kakor ga dotlej še niso imeli. Sadni in vinski pridelek leta 1917 je prišel v zgodovino dolenskega kmeta. Še danes se stari očanci radi spominjajo vinskega pridelka sedemnajstke (nazvanega po zlatem letu 1917). Tisto jesen pa so po čateških in drugih vinskih goricah naprešali toliko mošta, da zanj niso imeli dovolj posode. Nekateri srečni vinogradniki so imeli pred svojimi zidanicami, pa tudi kar pred hišami, škafe, polne sladkega vinskega pridelka. V škafo so imeli krec, in kdor je prišel mimo, je lahko zajemal, kolikor ga je bila volja. Tisto leto ni bilo nikomur žal, če si prišel ženjen k hiši, se naložal vinske kapljice, da so ti opešale noge in si se odšel odpočivati v

bližnjo šupo; nato pa, ko si se odpočil, si spet lahko prijel za kozarec in pomagal vinogradniku preganjati skrbi, ker mu je manjkalo posode za vinski pridelek.

Nobeno leto, kakor tistega sedemnajstega leta, se po dolenskih vinogradih ni prepevalo tako kakor takrat:

Mi Dolenjci vina ne prodamo, ker ga sami dobro piti znamo...

To so prijazni spomini na mlada leta v lepih dolenskih vaseh in med prijaznimi Dolenjci. Od tistega časa je bil Bogo bolj malo na Dolenjskem. Vojna ga je zanesla na fronto. Oče se je izselil iz Velike Loke takoj po končani prvi svetovni vojni in se vrnil 1920 v rodni Kranj. Bogo je odšel na univerzo.

Filozofsko fakulteto je obiskoval najprej v Zagrebu, zatem še v Ljubljani. Ko je postal profesor, je počeval mladino najprej na realki v Mariboru, zatem na gimnaziji v Murski Soboti in v Ljubljani. Po osvoboditvi se je preselil v Maribor. Tu je prešel iz šole v muzej.

Bogo se je že v mladih letih udeleževal v delavskem gibanju. Pisal je v socialistično revijo Svoboda pod psevdonimom TALPA. Uredil je sedem letnikov delavskega Koledarja Cankarjeve družbe. Pisal je članke o marksizmu. Predsedoval je velikemu delavskemu taboru »Svoboda v Celju. 7. julija 1935 je zaradi te močnejše delavske manifestacije predvojna oblast razpustila »Svobode«.

V tem času mu je dajal mnogo

opore direktor dr. Dolar na mariborski gimnaziji.

Bogo je znan tudi kot zgodovinar. Leta 1955 je izšla njegova knjiga »Maribor«, ki prikazuje razvoj obdravske prestolnice in njene kulturne spomenike.

Ko sva bila predzadnjič skupaj, sem ga našel sredi korektur za Mihačičovo knjigo o pohorskih steklarnah. Izdala jo je delovna mariborska založba Obzorja. Zdaj je knjiga že dotiskana, Teply je bil pri tej knjigi tehnični urednik.

»In kaj imaš zdaj v delu?« sem ga vprašal ob zaključku najinega nedavnega srečanja.

»Že vrsto let zbiram gradivo za zgodovino slovenske Štajerske. Vso snov si izpisujem na kartončke, ki jih vodim pod posebnimi gesli. Dolej imam že več tisoč listov, ki mi bodo služili za opeko nove knjige o naši štajerski deželi. Pregledujem številno literaturo in izpisujem tudi objave v raznih periodičnih tiskih. Gradiva je ogromno in dela za več let.«

Premeril sem svojega mladostnega znanca. Videti je zdrav in krepak in da bo svoj načrt zlahka izpeljal. Pozelel sem mu vso srečo, narkar sva si segla v roke.

Bogo se je poglobil v svoje stolpce, mene pa je čakala pot ob Dravi proti Savi. Zaradi osvetojučega pomenka je bil dan še bolj svetel in Štajerska še lepša. Pomenek dveh Dolenjcev ob Dravi mi bo še dolgo v lepem spominu.

JOŽE ZUPANČIČ

Pred zborovanjem slavistov

Podružnica Slavističnega društva Slovenije v Novem mestu je sprejela ponudbo glavnega odbora, da bi bil letošnji občni zbor v Novem mestu in tako da bo na plenumu, ki bo 22. oktobra 1967 v Ljubljani, govor o sporedu občnega zbora in o problematiki, ki jo bo občni zbor obravnaval. Na tem plenumu bodo posamezne podružnice poročale o delu v preteklem letu ter o izvrševanju sklepov, ki zadevajo rabo slovenskega jezika. Ti sklepi pa so naslednji:

1. Ustavna določila glede enakopravnosti slovenskega jezika v okviru jugoslovanških skupnosti ne morejo biti več deklarativna, ampak se morajo uresničiti v praksi. 2. Na ozemlju SRS je treba poleg drugih določil uveljaviti 2. odstavek 74. člena ustave SRS (»Poslovanje vseh državnih organov ter delovnih in drugih samoupravnih organizacij, ki izvršujejo družbeno službo na območju SRS, se vodi v sloven-

skem jeziku«). 3. Slavistično društvo bo s strokovnim in znanstvenim delom svojih članov in kot organizacija podprla naloge Socialistične zveze del. ljudstva, ki zadevajo to področje. 4. Društvo bo s pomočjo podružnic navezalo stike s samoupravnimi organi, da bi le-ti postali nosilci skrbi za čistejši jezik, zlasti s pomočjo izobraževalnih centrov in interne pismenega izraza, dnevni tisk in RTV naj uvedeta stalne jezikovne svetovalnice. Te naj vodijo strokovnjaki. 6. Društvo se mora bolj zavzeti, da bodo šole, javne službe in delovne organizacije dobile za svoje delo ustrezne učbenike, priročnike in druga strokovna pomagala.

Občni zbor Slavističnega društva bo prav gotovo razgrnil še veliko novih in tekočih problemov, ki pa niso važni samo za ozek krog strokovnih delavcev.

Nezaupnica komisiji za statute

Občinska skupščina v Novem mestu je razpustila komisijo za pregled statutarov delovnih organizacij in ustrezno nalogo zaupala oddelku za upravnopravne zadeve. Do ukinitve je poslala komisija v obravnavo občinski skupščini le 58 statutarov oz. tretjino v dveh mesecih.

Pooblastilo za zakoličenje

Zavodu za izmero in kataster zemljišč v Novem mestu je dala občinska skupščina pooblastilo za zakoličenje stavb in drugih objektov na podlagi gradbenih načrtov.

Dr. Škerlj znova pravobranilec

Za občinskega javnega pravobranilca je bil 3. oktobra na seji občinske skupščine v Novem mestu znova izvoljen dr. Bogdan Škerlj in sicer za osem let. Gradbeni inšpektor Peter Kump je bil imenovan tudi za vodnogospodarskega inšpektorja, a dr. Anton Znidar pa bo vodil komisijo, ki bo določala odškodnine za razlašene nepremičnine.

Sodnik za prekrške v treh osebaj

Občinski sodnik za prekrške ni zmožni sam vsega dela, zato je že pred leti dobil pomočnike oz. namestnike. Ker tudi dva nista bila kos obilici prekrškov, je občinska skupščina za najnovejšim odlokom določila, da bodo za kaznovanje v novomeški občini pristojni trije sodniki, eden izmed njih pa določen za organizacijo in vodenje dela. V vlogi občinskega sodnika za prekrške v Novem mestu bodo torej trije, zato so nekateri odborniki predlagali, naj bi organ imenoval kar občinski sodišče za prekrške.

»Rog« oproščen popolnega plačila

Novomeški zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov »ROG« tudi letos ne bo plačal stoodstotnih obresti od denarja v poslovnem skladu. Občinska skupščina mu je dajatelj zmanjšala za 80 odstotkov. »ROGU« so podobno ugodili tudi lani in predlanskim.

Pogodba za 15 ton kruha podpisana

Do 1. aprila 1969 bo v Ločni zrasla nova novomeška pekarna. Gradilo jo bo SGP Pionir na podlagi pogodbe z ljubljanskim kombinatom Zito. Predvidoma bodo začeli zidati 1. marca 1968. Nova pekarna bo napekla na dan 15 ton kruha, kar bo zadostovalo za vso novomeško občino.

Parket namesto špranj

Škocjanska osnovna šola je med minulimi šolskimi poletnimi porabila 1,5 milijona Sdin za obnovo tal v dveh učilnicah, zbornici in pisarni. Naredili so parketna tla. V omenjenih prostorih so bile prej take špranje, da je šla lahko roka skozi. Šola bi rada uredila tudi stranišča, vendar za ta dela nima denarja. V letošnjem jeseni se je število učiteljev povečalo na 12, za štiri nove učitelje pa so dobili tudi stanovanja.

Dolenjske Toplice: jama za smeti

V gozdu proti vasi Sela so nedavno našli neko jamo, kamor bodo posej metalni smeti in druge odpadke. Potrebno bo dobiti še vozilca, da bo smeti vozil iz Dolenjskih Toplic v to jamo.

Popoldanski koncerti za novomeško mladino

Koncertna poslovalnica pri glasbeni šoli v Novem mestu bo tudi letos organizirala popoldanske koncerte za mladino. Lani so te koncerte obiskovali predvsem učenci višjih razredov osemletk, le nekaj je bilo srednješolske mladine. Za popoldanske koncerte bi radi pridobili tudi srednješolce. V svojih učnih pro-

gramih imajo srednje šole tudi glasbeno umetnost in bilo bi prav, da bi bili obiski koncertov bolj organizirani. Mladina je doslej na popoldanskih koncertih pokazala, da zna zvesto poslušati ter da se res primerno obnaša. Ko je bil v Novem mestu koncert Dubravke Tomšič, sta se popoldanskega in večernega udeležila tudi Aldo Voltolini, profesor kompozicije na konservatoriju v Benetkah, in njegova žena Rina Voltolini, profesorica klavirja na tej ustanovi. Povedala sta, da sta presenečena nad zavzetim poslušanjem mladih ter velikim obiskom na večernem koncertu. Menila sta, da je obisk za tako majhno mesto zgleden.

6500 Ndin za arabsko ljudstvo

Do torka so delovni kolektivni in posamezni darovalci v novomeški občini prispevali za žrtve izraelske agresije 6.500 Ndin. To vsoto imajo v evidenci pri občinskem odboru RK v Novem mestu. Prispevki občanov in delovnih organizacij v novomeški občini pa so verjetno precej večji, ker so nekateri neposredno pošiljali pomoč za arabsko ljudstvo v Ljubljano.

Brez ugovora na pripojitev

1. oktobra se je zdravilišče v Smarjeških Toplicah pripojilo k šolskemu centru za gostinstvo v Novem mestu. S tem je bilo ustrezno delovna skupnostna, ki sta v avgustu ločeno izrazili željo po združitvi. 3. oktobra je pripojitev potrdila tudi občinska skupščina s posebnim sklepom.

Koncert v viteški dvorani

KUD Gorjuše — Begunje je 7. oktobra med izletom po Dolenjski priredilo v viteški dvorani zdravilišča v Dolenjskih Toplicah koncert narodnih pesmi. Med odmori je igrala plesna godba.

Tiha vojna med obrtniki?

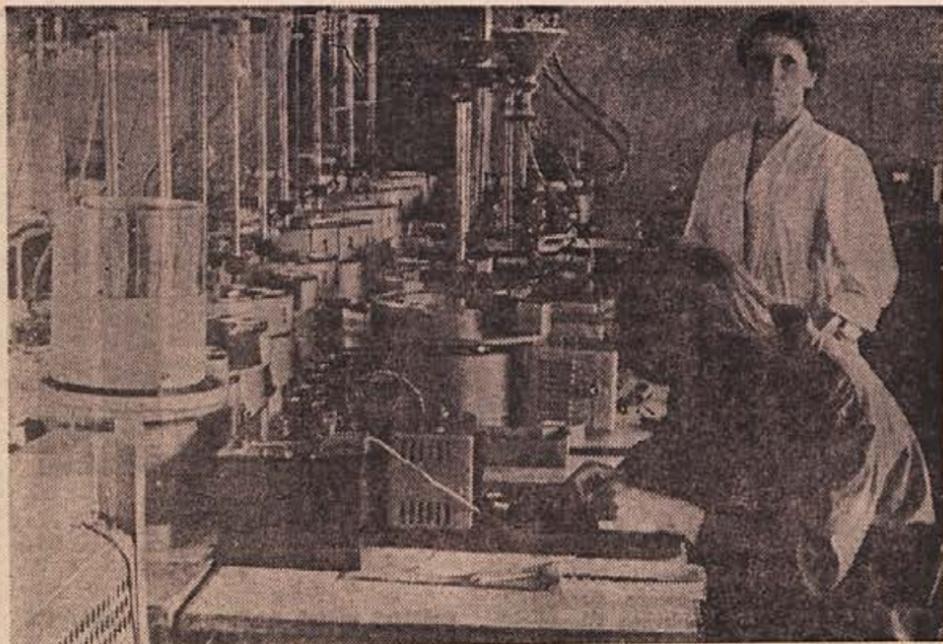
Ali popoldanski obrtniki čezmerno bogatijo na račun tuje delovne sile? — Občinska skupščina zahteva red na področju obrtništva

Po nekajurni razpravi o obrtništvu je občinska skupščina v Novem mestu na seji 3. oktobra naročila finančnim, inšpekcijskim in drugim službam, naj učinkovito preverijo nepravilnosti na področju zasebnega obrtništva, kar naj velja tako za redne kot za popoldanske obrtnike. Hkrati se je občinska skupščina odločila, da bo opozorila republiške organe na posledice zaradi pomanjkljive zakonodaje o obrtništvu, zlasti zakonov o vajencih.

Odborniki so povedali, da se redni obrtniki pritožujejo prevsem zaradi nelojalne konkurence tistih, ki se ukvarjajo z obrtjo kot s postransko (popoldansko) dejavnostjo. Tajnik strokovnega pododbora za obrt in odbornik inž. Peter Ivanetič je povedal, da je slišati, kako nekateri popoldanski obrtniki bogatijo na račun najete delovne sile, čeprav tujih delavcev ne bi smeli najemati. Popoldanski obrtniki so razen tega zelo malo obremenjeni z davki. Inž. Ivanetič je poudaril, da to rednim obrtnikom ne more biti neznan, saj so mnogi že začeli vračati obrtna dovoljenja, da bi se lotili popoldanske obrti.

Predsednik zbora delovnih skupnosti ObS inž. Lado Kotnik je pripomnil, da ima dandanes vsak delavec že skoraj dva poklica, — enega v delovni organizaciji, kjer je zaposlen, drugega pa kot popoldanski obrtnik. V katerem poklicu je boljši, ni treba ugotoviti, saj je v delovni organizaciji nemara le še zaradi tega, da je redno zavarovan. Prav bi bilo, če bi ugotovili, kakšna je delovna storilnost tistih, ki se hranjajo za popoldansko obrt?

Inž. Avgust Fajfar je menil, da ne bi bilo prav, če bi zdaj odprl fronto proti popoldanskim obrtnikom. S tem bi zašli v skrajnost, nasprotno tistemu, kar smo govorili in zahtevali pred leti, naj bi namreč popoldanski obrtniki zapolnili vrzel na področju storitvene obrti. Ko so zahtevali, naj bi inšpekcijske službe poskrbele, da bi popoldanski obrtniki izpolnjevali predpisane sanitarne, tehnične, varnostne in druge pogoje, je odbornik Rudi Mraz pripomnil, da je treba isto zahtevati tudi od rednih obrtnikov. Pove-

V proizvodnji šentjernejske ISKRE (Foto: Ivan Zoran)

PRED OBČNIM ZBOROM ObSS V NOVEM MESTU

Malo ali veliko - vselej pa o delavcu

V predalih sindikalnih podružnic ne sme ostati nič nerešenega — Do občnega zbora bodo še tri seje o pripravah

Sindikalne podružnice v novomeški občini so že poleti izvolile delegate — vsaka vsaj po enega — za občni zbor občinskega sindikalnega sveta, ki bo, kakor se je odločilo predsedstvo, 10. novembra v Novem mestu. Na občni zbor se sindikalne podružnice in plenum in predsedstvo ObSS pripravljajo že od aprila. Več o pripravah, vsebini občnega zbora in delu ObSS v prihodnje je povedal tajnik ObSS Adolf Suštar.

Vprašanje: Kakšno je bilo zaporedje priprav na občni zbor? Katerim vprašanjem posvečajo sindikalne podružnice ter plenum in predsedstvo ObSS glavno pozornost? Odgovor: Začelo se je v

sindikalnih podružnic na območnih posvetih. Kadrovske-mu vprašanju ni veljala zadnja skrb, zmagalo je stališče, naj bodo v telesih ObSS predvsem aktivni, razgledani ljudje s posebnim veseljem za delo v sindikatih. Kadrovska komisija je med drugim predlagala, koga naj bi izvolili, njene predloge pa bodo obravnavali tudi v sindikalnih podružnicah. Pripombe bodo ne le dobrodošle, marveč tudi upoštevane. Do občnega zbora se bo predsedstvo še dvakrat sestalo, plenum pa enkrat. Sindikalnim podružnicam je naročeno, naj skrbno pregledajo delovne programe in uresničijo, česar niso, hkrati pa pripravijo načrte za prihodnje leto. Obravnavale bodo lahko tudi poročilo o delu ObSS, ki ga bodo dobili vsi delagati do 10. oktobra. Osnutek poročila je predsedstvo obravnavalo 26. septembra.

V.: O čem lahko pričakujemo razpravo na občnem zboru?

O.: Plenum in predsedstvo predlagata, naj bi na tem občnem zboru oblikovali predvsem družbeno-politično oceno gibanj v delovnih organizacijah in občini, razpravljali o samoupravljanju in nasprotjih, sproženih z gospodarsko reformo, ter se pogovorili o vlogi sindikatov, delovnih metodah in podobnem. Na kratko: delovnemu človeku, proizvajalcu in samoupravljavcu in članu sindikata naj bi pomagali poiskati najboljši izhod iz reforme.

V.: Kako je pravzaprav z vlogo sindikatov?

O.: Iz izkušenj vemo, da sindikati kaj pomenijo tam, kjer so marljivi izvršni odbori in predsedniki, seveda če je članstvo z njimi. Kjer

sta si izvršni odbor in članstvo tuja, tam sindikat ne more odigrati svoje vloge. Podobno je tam, kjer je sindikalno delo moteno. Take in drugačne primere imamo tudi v naši občini. Iz prakse vemo, da delajo dobro le sindikati v večjih delovnih organizacijah. Pa tudi v teh ni mnogokrat slišati o stališčih sindikalnih podružnic. Stališče je premalo. Vloga organizacije brez stališča pa je jalova.

V.: Včasih leti kritika na nedelavne člane plenuma. Kako je zamišljeno delo v novem ObSS?

O.: Člani plenuma in predsedstva so predlagali, naj bi novi plenum ne štel več kot 35, nadzorni odbor pa ne več kot 5 članov. Delo bo za vse, občinski sindikalni svet pa jim ga bo poskušal najti v komisijah. Razen v dosedanjih — komisije za organizacijska in kadrovska vprašanja, komisije za prošnje in pritožbe in komisije za delavske športne igre — bosta ustanovljeni še komisija za pogoje gospodarjenja in standard ter komisija za samoupravljanje in izobraževanje. Ostali bodo tudi še občinski odbori sindikatov družbenih služb, storitvenih dejavnosti ter industrije in rudarstva. Vprašanja s kmetijskega in gradbeniškega področja bodo obravnavana na dveh stalnih medobčinskih konferencah.

Frutella in Exy cola pri Hmeljniku

Trgovsko podjetje HMELJNIK iz Novega mesta, ki skrbi za prodajo alkoholnih in brezalkoholnih pijač, je prevzelo od destilacije DANE z Mirne prodajo brezalkoholnih pijač FRUTELLA IN EXY COLA, ki so jo začeli pred kratkim izdelovati. Hmeljnik oskrbuje s pijačami vso Dolenjsko, Belo Krajino, Kočevsko-ribniško področje in Spodnje Posavje.

JAVNO IN GLASNO VPRAŠANJE IZZA OKROGLE MIZE

Zakaj toliko jalovih milijonov v komunalni?

Bo tudi za kulturne ljudi obveljalo: »KJER OSELE LEŽI, DLAKO PUSTI« — ali morda: »KAR STORILE SO ROKE, TO Z NOGAMI PO-TEPTA SI« — ali: »PO SLEDI POJDI, PA BOŠ VIDEL, KJE SEM DOMA« — Kaj res ne znamo denarja porabiti koristneje kot vedno za eno in isto delo, to pa zaradi malomarnega odnosa do skupnega premoženja in dela Komunalnega podjetja?

JOZE GOSENCA, direktor komunalnega podjetja: — Avtobusno postajališče na Novem trgu je večkrat kar belo od odvženih potnih listkov, pred hotelom Metropol in na Glavnem trgu pa so stalno razmetane vrečke od lučk in drugih sladkarij, ki jih tam prodajajo. Papir mečejo na tla, četudi je do koša za odpadke komaj meter ali

dva. Nekateri Novomeščani so z malomarnim odmetavanjem metrskih polen poškodovali že marsikatero drevo, da se je posušilo. Dobrodošlih uslug ne delajo tudi tisti, ki puste žaganje za seboj. Tržnico naši delavci dvakrat in še večkrat na dan počistijo, pa je vedno enako umazana.

Občinski odlok pravi, da ni treba odvažati smeti le tistim občanom, ki imajo na dvoriščih primerne in pokrite jame. Takih pa je zelo zelo malo, kakor je zelo malo tistih, ki jim ni vseeno, kakšen red imajo okoli hiše. Pre-sneto res pa je tudi, da vsi raje kažejo s prstom na komunalno podjetje, češ: Naj ono naredi, saj je plačano za to!

Še besedo ali dve o čistoči na cestah! To je poglavje zase. Koliko porabnikom cest je vseeno, kaj ostane za njimi, če na primer peljejo premo ali zemljo ali kremenčev pesek po Glavnem trgu! Da jim je res vseeno, je razvidno tudi iz tega, koliko se zme-nijo za prošnje, opozorila, lepe ali ostre besede!

Jeza in smeh ob čudnem pozivu

Odbornik Seničar: »Sam bom poskrbel za vzorno upravljanje v Zavodu za upravo pokopališč« — Odborniki: »Naj govori, mi gremo pa ven!«

Odbornik Vlado Seničar je 3. oktobra na seji občinske skupščine v Novem mestu rekel, da delovna skupnost Zavoda za upravo pokopališč ni pripravljena upoštevati odločitve občinske skupščine o nadaljnjem upravljanju novomeškega in šmihelskega pokopališča, če ta odločitev ne bo v skladu z željami zavoda, vsekakor pa »zavod ne bo spoštoval odločitve skupščine, dokler ne bo znana razsodba Vrhovnega sodišča SRS,« pri katerem je zavod sprožil upravni spor zaradi odločbe občinske skupščine o likvidaciji.

Seničar je povedal, da so v zavodu tako sklenili malo pred sejo občinske skupščine. »Kolektiv zavoda se zaveda sramote, ki jo je doživel pred dnevi zaradi delitve dohodkov, še bolj pa se je zavedam jaz, ki se čutim krivega predvsem zato, ker sem zavodu naredil pravilnik,« je potem rekel Seničar in pristavil: »Tukaj o ljubim, da bom sam poskrbel, da bo čez tri mesece v tem kolektivu vzorno samoupravljanje. Že zdaj imajo samo 50-odstotne plače.«

Seničar je potem še večkrat vstal in govoril. Ta dan je sploh največkrat prosil za besedo. Preden so odborniki glasovali za novi odlok o upravljanju pokopališč, je spet vstal in rekel: »Tovariši odborniki, ne nasedajte, počakajte na razsodbo vrhovnega sodišča.«

Tedaj je v dvorani zavrelo. »Tiho bodi ali pa govori, mi gremo pa ven! Dovolj smo

zvedeli iz časopisov in iz informacij. Glasujmo za odlok, da bo tiho!« se je slišalo.

Ko so obravnavali informacijo, je odbornik Seničar nadaljeval: »Odgovoren sem za tako stanje, poudarjam pa, da sem takrat glasoval za likvidacijo. Ne bi bil smel tako deliti. To je sramota! Niso računali, da bodo lahko še hudi časi, ko ne bo takšne konjunktura umiranja.«

Ce so se odborniki prej jezili in zahtevali, naj Seničar umolkne, pa jih je ta njegova izjava spravila v smeh...

Odbornik Seničar na seji ni dosegel tistega, kar je pričakoval. Nekaj dni pred sejo se je slišalo, da so celo brivci izrazili željo, da bi prisostvovali seji, kjer »jim bo Seničar že pokazal«. Očitno je, da je »nekdo« Novomeščane že prej obvestil, o čem bo Seničar govoril v skupščini in kako bo nastopil.

Pričakovati je bilo žgočo razpravo o Zavodu za upravo

pokopališč, ne pa takó, kot je razpravljala odbornik Seničar. Preseneča, da je nastopil v imenu zavoda, kjer je le honorarni delavec, da je zagovarjal stališča kolektiva, katerega samoupravljanje je občinska skupščina ostro obsodila in mu s tem dala oz. potrdila nezaupnico. Vsak odbornik ima pravico povedati svoje mnenje o nekem problemu ali pojavu, nihče pa nima pravice svojega stališča vsiljevati drugemu, kot je to naredil odbornik Seničar, ko je odbornike pozval, naj ne »nasedajo« itd. Seveda so odborniki zdravo in ostro reagirali in se na podlagi razprave odločili tako, kot so vedeli, da je najbolj prav.

Po likvidaciji v pogrebnem zavodu

Zadeva novomeškega zavoda za upravo pokopališč je pred vrhovnim sodiščem SRS — Nov odlok o upravljanju pokopališč v občini

V posebni točki dnevnega reda na seji občinske skupščine v Novem mestu 3. oktobra so razpravljali o stanju v zavodu za upravo pokopališč ob sklepu o likvidaciji.

Podlaga za razpravo je bila informacija o zavodu, leto pa so odborniki dobili tik pred sejo. Informacija jih je poučila, da sklep o likvidaciji

Trgovski podjetji ELEKTROTEHNA in STANDARD bosta dobili nove poslovne prostore na Glavnem trgu. Novomeški trg bo z novo stavbo dobil spet nekaj arkad (Foto: Slavko Dokl)

ji zavoda za upravo pokopališč še ni uresničen, ker še ni znana razsodba vrhovnega sodišča SRS, pri katerem je zavod 30. junija sprožil upravni spor zaradi odločbe občinske skupščine o likvidaciji.

V informaciji je povedano, da je občinsko pravobranilstvo na tožbo dalo odgovor, v katerem poudarja, da je občinska skupščina pristojna za presojanje o delovnih organizacijah, ki se ukvarjajo s komunalno dejavnostjo, zlasti še, če je ta dejavnost posebnega družbenega pomena. V odgovoru pa je opisano tudi stanje v zavodu, odkar

je le-ta podražil storitve in odkar so se povečali osebni dohodki vseh treh zavodovih delavcev.

Odborniki so iz informacije zvedeli tudi to, da so s slovanje v zavodu pregledali pristojni občinski inšpektor, služba družbenega knjigovodstva in drugi organi. V informaciji pa so tudi ugotovile kot: delitveno razmerje dohodka se v zavodu ni spremenilo, čeprav so se storitve po reformi dvakrat podražile, to pa pomeni, da so za osebne dohodke še vedno dali 97 odstotkov dohodka in le 3 odstotke v sklade.

Na tej seji je občinska skupščina sprejela tudi odlok, po katerem bodo krajevne skupnosti upravljale posebej opremljena pokopališča, sama občinska skupščina pa novomeško in šmihelsko pokopališče. Odborniki so takoj sprejeli tudi sklep, da skupščina novomeško in šmihelsko pokopališče pogodbeno v upravljanje komunalnemu podjetju.

Stanovanja za prevoleske učitelje

Na Prevolah bodo uredili štiri samsta stanovanja za učitelje v šolski stavbi. Sola je pripravila milijon S din, prav toliko pa bosta vredna delo in material vaščanov, ki bodo pomagali.

Novomeška kronika

■ DELAVNICO ZA TELEVI-ZORJE in radijske sprejemnike je te dni odprl Slavko Petre na Partizanski cesti 7 v Kandiji. Delavnica je odprta vsak dan od 7. do 15. ure, sprejema pa tudi naročila za popravila na domu. O tem se lahko dogovorite po telefonu 21-597. Za popravila daje 10-dnevno garancijo.

■ BLAGOVNA HISA MERCATOR na Glav. trgu nastaja v stavbi prodajalne Moča. Gradbeni Sploš. gradb. podjetja Grosuplje so najsahetnejša dela že opravili: samo s kompresorji so morali pri poglabljanju stavbe brez razstreliva odstraniti več kot 60 m³ žive skale. Dela se odvijajo po načrtu in nova blagovna hiša bo odprta 1. maja prihodnjega leta. V njej bo 800 m² prodajnega prostora. Predračunska vrednost gradbenih in obrtniških del je 120 milijonov Sdin.

■ KIOSK ZA CASOPISE, cigarete, pisma in druge potrebščine so postavili pred kratkim ob Cesti komandanta Staneta, nasproti uprave kmetijske zadruge. Na istem prostoru ima zadruga tudi stojnico, kjer prodajajo sadje in druge pridelke.

■ OKOLI 300 KG CVETLICNEGA medu je dobila DOLENJKINA špecerija na Glavnem trgu in ga

ZKJ v vojašnici »Milan Majcen« se je povečala

V novi generaciji mladih vojakov v vojašnici Milana Majcna je večje število komunistov, 69 teh pa se je takoj vključilo v vojaško osnovno organizacijo ZKJ. Na sestanku, kjer so govorili o življenjskih pogojih in delu organizacije ZKJ v JLA, jih je pozdravil član sekretariata kapetan I. razr. Tanče Josifovski. Novovključeni komunisti bodo prav gotovo s izkušnjami iz dosedanjih osnovnih organizacij pomagali pri razvijanju političnih aktivnosti. »Komunisti se ne morejo razlikovati v ideoloških pogledih, idejni in akcijski enotnosti, naj bodo v uniformi ali v civilu,« je rekel sekretar OO ZKJ, ko je pozdravil nove tovariše.

Izbira lestencev

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Novem mestu boste našli veliko izbiro svetlobnih teles. Lestence za kuhinje, sobe, salone in druge prostore si boste najlažje izbrali v tej prodajalni. Posebnost so lestenci v obliki svečnikov. V obliki svečnika pa lahko dobite tudi stenske svetilke in nočne lučke.

Prodajalna je dobro založena s prenosnimi svetilkami za delavnice ali gospodarska poslopja, delavniškimi svetilkami in pisarniškimimi svetilkami.

Novo meje med lovišči

S posebno odločbo je občinska skupščina v Novem mestu 3. oktobra določila nove meje med nekaterimi lovišči na območju novomeške občine. Lovišče Pačež se je tako povečalo za 117 ha, Brusnice za 40 ha, Otočec za 160 ha itd. Zmanjšala pa so se lovišča Doljenjske Toplice, Gorjanci, Škocjan, Mirna peč in Novo mesto. Z združitvijo dvorske in žužemberške lovske družine sta se spojili tudi lovišči, združeno lovišče pa imenujejo Plešivca.

Spanje pravičnega ali kaj?

Škocjanske družbeno-politične organizacije se kar ne morejo zbuditi iz poletne dremavice. Izjema nista niti osnovna organizacija ZK niti gasilsko društvo. Pričakovati so, da bodo gasilci vsaj v tednu požarne varnosti malo bolj delavni, pa ni bilo nič iz tega. Krajevna skupnost je menda edina, ki še kaj dela. Morda bo jeseni kaj več časa za družbeno-politično delo.

KAM Z NOVIMI HIŠAMI?

Zazidalni načrti so sprejeti

Na Otočcu, v Gotni vasi in Straži predvideno 88 lokacij — Rezerviran je tudi prostor za stanovanja in delavnice obrtnikov

Na podlagi zazidalnih načrtov, sprejetih 3. oktobra na seji občinske skupščine v Novem mestu, bo možno na Otočcu, v Gotni vasi in Straži zgraditi še 88 hiš. Z manjšimi popravki so obveljali predlogi Zavoda za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij, ki je tudi izdelal zazidalne načrte.

V zahodnem delu Otočca, med Krko in staro cesto proti Lešnici, je na 2,5-hektarskem zemljišču po novem zazidalnem načrtu predvideno 18 enodružinskih in dve skupini štiristanovanjskih vrstnih hiš s povprečno gostoto 87 prebivalcev na hektar.

Na območju med Zabjo in Gotno vasjo je z novim zazidalnim načrtom za zdaj predvideno na 4,1-hektarskem zemljišču 39 lokacij za enodružinske hiše. Računajo, da bo tu živelo na površini 1 ha povprečno po 49 ljudi.

Severnozahodni del Straže ima zdaj pripravljena zemljišča za 23 enodružinskih hiš ter rezervirane površine za potrošniški center in otroško varstveno ustanovo.

Zdaj, ko so kraji dobili zazidalne načrte, smerno pri-

čakovati, da se bodo naselja načrtno oblikovala, zlasti bo lažje preganjati tiste, ki bi hoteli zidati na črno. Črne gradnje so se v nekaterih krajih že kar močno razpasle.

Občinska skupščina je potrdila tudi predlog sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, naj bi bilo za novo obrtno središče

Tudi cestno podjetje za otroke

Kot smo že poročali, je 132 delovnih kolektivov, organizacij RK, posameznikov in drugih prispevalo v akciji za letošnje letovanje otrok nekaj več kot 3 milijone S din. V septembru je tudi Cestno podjetje, ki v prvem poročilu ni bilo omenjeno, vplačalo 200.000 S din.

predvideno območje med Zabjo in Gotno vasjo ter Karlovško cesto.

Če je mrtvim pretesno...

Mrtvim je nemara vseeno, če so v grobu še tako na tesnem. Nemara jim je prav tako vseeno, kje so pokopani. Saj ničesar ne vedo...

Ni pa vseeno živim, zlasti še, kadar zmanjka zemlje za grob.

In na vavtovaškem pokopališču je zmanjkuje. Grobar je vselej v veliki zadregi, kadar mu naročijo, naj izbere prostor za novo jama, saj skoroda ni več kam pokopavati.

Pokopališče v Vavti vasi je »zasedeno«, pretesno, premajhno. Premajhno bi bilo tudi, ko bi prenehali nositi sem čez Krko umrle Stražane.

Pokopališče v Vavti vasi je postalo problem, ki ga bo treba kmalu razrešiti. Krajevna skupnost je na svoji seji ta problem pretesnala in predlagala, da bi pokopališče povečali na sosednjo parcelo onstran obzidja.

Tudi vavtovaška mrtvašnica kliče po ureditvi, povečavi. V njej je prostora le za orodje, ki ga potrebujejo pogrebniki. Mrtvašnici bi radi dozidali še mrtliško vežo. Svoji imajo mrtliška doma do pokopa, kar pa ni prijetno in tudi ne primerno. Če se bo posrečilo urediti vse to, se bo ljudem izpolnila velika želja.

Seveda, komunalno podjetje naj bi bilo krivo za vse, kar ni dobrega, kar je graje vrednega, kar ni narejenega! Pa le ni čisto tako!

Komunalno podjetje naredi celo več, kot bi moralo. Koliko mora, pa piše v pogodbi. Tam je zapisana tudi vsota, ki jo dobi za svoje delo. Plačilo večkrat ni primerno za delo, ki ga mora podjetje opraviti. Po pogodbi je plačano samo eno pometanje na dan, pometamo pa najmanj dvakrat, večkrat celo večkrat. Vem, da tudi to ne zadostuje, ker je sploh za vsa komunalna dela premalo denarja.

Ni tako malo narejenega, kot večkrat prijeti na uho zdaj s te, zdaj z one strani. Veliko je narejenega, če pa kljub temu še nimamo čistih cest, ulic in pločnikov, če je pomendrana trava v parkih, če se kolezarji vozijo po peščenih stezah za pešce ali če otroci (pa ne samo otroci) steptajo zelenice ali posmukajo lepotično grmičevje, ni krivo samo komunalno podjetje. Veliko milijonov bi prihranili in jih

koristneje porabili, če ne bi bilo treba znova in znova urejevati istih, res vedno istih reči. Milijone pa bi lahko prihranili le, če bi bili občani malo bolj pazljivi, malo manj brezvestni in če bi imeli malo boljši čut za skupno, obče koristno delo.

Za kršitelje mandatne kazni

JOŽE KOLENC: — Nekaj mesecev opravljam na novo uvedeno čuvajsko službo v Novem mestu. Strinjam se s tem, kar sta povedala tovariša Legan in Gosenca, ki pa še nekaj dodaj:

Obredel sem mesto, marsikaj videl, slišal in ugotovil. O smetiščih le še na kratko. Ljudje odlagajo smeti ob Krki pod Bregom, čeprav je tam tabla, ki to prepoveduje. Kupi smeti so na bregu proti Seidlovemu mlinu, pa ob cesti na novi stadion na desnem bregu Krke, pa na Starem bregu, v Bršlinu itn. Razen smeti odlagajo zasebniki ali podjetja gradbeni material in druge odpadke na mestih, ki so za smeti preporna ali neprimerna. Neprimerno me-

sto je v naselju Majde Silc. Tam so Pionirjevi delavci na zahtevo občinske skupščine razmetali kup zemlje, čez dva dni pa se je pojavil še večji kup. Navedel bi lahko več primerov nepravilnega parkiranja motornih vozil v parkih, na zelenicah, vožnje s kolesi po stezah za pešce, po konzolnem mostu itd.

Vsa dosedanja opozorila so bila zaman. Občinska skupščina je pripravila posebne bloke, na podlagi katerih bo čuvajska služba kaznovala kršitelje občinskih odlokov, in sicer: kršitelje odloka o komunalni ureditvi in zunanji podobi naselja ter odloka o javnem redu in miru z mandatno kaznijo po 500 Sdin, kršitelje odloka o prometni varnosti pa s kaznijo 1.000 Sdin. Kršitelje teh odlokov bodo lahko kaznovali tudi miličniki, ki so prav tako dobili take bloke.

Menim, da čuvajska služba ne bo učinkovita dotlej, dokler občani ne bodo downeli, kaj je prav in kaj ne.

(Konec prihodnjije)

Človeške ribice na cesti v Občice!

Na mestu, kjer se Črmošnjica, cesta med Poljanami in Podturnom ter strmo pobočje Roga najbolj približajo, je cestar Jože Krize našel dve človeški ribici

Uredništvu Dolenjskega lista!

Mogoče bi Vas ali koga drugega še bolj zanimala ta zanimivost: v petek, 6. oktobra ob 6. uri zjutraj sem šel po cesti pri Poljanah, kjer je prejšnji dan kudo deževje razdrlo cesto. Med blatom in kamenjem sem na sredi ceste opazil dve človeški ribici. Takoj sem pomislil, da jih je hudourje prineslo iz podzemlja in da je to biče redkost, čeprav ne posebno lepa. Obe sem odrgel, ker je kmalu potem poglila, za drugo pa sem skočil v vodo, ker sta bili še živi. Eno sem odrgel, ker je kmalu potem poglila, za drugo pa sem skočil v vodo, ker sta bili še živi. Eno sem odrgel, ker je kmalu potem poglila, za drugo pa sem skočil v vodo, ker sta bili še živi.

JOŽE KRIZE
Občice 19, p. Dol, Toplice

možli ugotoviti, umetno vzgajana pa leže jajčeca in rodi žive mladiče.

Tudi ribici, ki ju je našel tovariš Krize na cesti, sta bila odrasla in lepa primerka te tako redke živalice, da se tuji trumoma ustavljajo v Postojnski jami, kjer jim za nekaj minut pokažejo v plitvem bazenu nekaj takih ribic. Med ribicami v Postojnski jami je vedno dovolj (deviznega) droblja, ki ga šterilni obiskovalci mečejo med nje, menda za — srečo!

Človeške ribice, ki so jih našli tudi v podzemeljskih jamah pri Kocevju, so na naši strani Roga redkost. Šeprav so prve človeške ribice na Slovenskem odkrili prav pri izviru naše Krke. Vendar novica, ki je zdaj prišla izpod Roga, še bolj opozarja na skrivnostno podzemlje.

Na mestu, kjer je izbruh vodne redke ceste vrgel na dan tudi ribice, vse kaže, da bi bilo treba odmakniti le dva ali tri kamne, pa bi se morda na vsem lepem znašli pred vhodom v Rog!

M. MOSKON

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

OBVESTILO

Obveščamo vse kmetovalce, da odkupujemo vse vrste živali:

govejo živino teleta in prašiče

po dnevni cenah.

Živino odkupujemo na sejmišču v Novem mestu vsak ponedeljek od 10. ure naprej. Če je na ponedeljek državni praznik, bomo živino odkupovali naslednji dan, to je v torek.

Mesno prehrabeno podjetje
NOVO MESTO

Za Vido in Rafaela!

„Da bi se vama uresničile želje!“

Pretekli četrtek smo na 6. strani našega lista pisali o usodi Vido in Rafaela Zupančiča iz Slepšča pri Mokronogu; povabili smo bračce in naročnike Dolenjskega lista, naj po svojih močeh pomagajo mladima bolnikoma, da bi prek zbirke in našega lista dobila potreben denar za nakup televizijskega sprejemnika. Se pred našo objavo so nekateri dobri ljudje kar sami poslali otrokoma v Slepšček prve prispevke. Vida Zupančič nam je 5. oktobra pisala:

»Ne morem zdržati, da vam ne bi pisala kratkega pisma, v katerem je najino veselje in žalost. Našli so se dobri in humani ljudje, ki nama želijo z vašo pomočjo pomagati.
Pozdravite: Milivoj Kvast st. iz Črnomlja nama je postal po poštni nakaznici 2000 Sdin in vrstice: S skromnim prispevkom vama želim, da bi se vama želja izpolnila — Ivan Kez iz Laze 22, p. Draga, je nakazal 250 Sdin in lepe želje. Tov. Logar iz Mahovnika 16 pri Kocevju je postal 1000 Sdin in pripisal: Vida in Rafael, da bi se vama uresničile želje! Gracija Weiss iz Metlike je tudi poslala 1000 Sdin.
Medtem pa so začeli prihajati tudi v upravo Dol. lista v Novo mesto posamezniki, ki želijo omogočiti mladima bolnikoma nakup televizorja. Od 6. do 10. oktobra opoldne so vplačali:

Družina Moro iz Novega mesta: 1000 Sdin, Ivan Pir iz Sevnice 2000 Sdin, Kriština Kez iz Vrhnice 16 pri Mirni peči 2000 Sdin, Ema Medic iz Sevnice 1000 Sdin, Tončka Košiček iz Nove Gorice 2000 Sdin, Marija Gošelj iz Novega mesta 1000 Sdin, Anica Pavlin iz Novega mesta 1000 Ndin, Alojz Arh iz Leskoveca 51 pri Krškem 500

Sdin; Viktor Gorjanc iz Sodražice je postal 1000 Sdin in 1000 Sdin: sam je invalid v vozičku (njegovu pismu bomo objavili prih. teden), uprava hotela BLED iz Rima pa je v pismu poslala 10.000 Sdin.

9. oktobra smo prejeli prvi denar tudi na naš žiro račun pri SDK v Novem mestu: Bojan Zdravec iz Dobriča 11 je postal 2000 Sdin, Danica Simičič iz Gor. Radgone 3000 Sdin, iz Brežice pa so poslali: Anica Staroveški 1000 Sdin, Fani Dehovec 2000 Sdin, Jožica in Alenka Aleksič 2500 Sdin in Ana Rozman 1000 Sdin.

Od 6. do 10. oktobra smo torej zbrali na posebnem računu pri Dolenjskem listu za Vido in Rafaela Zupančiča že 33.000 Sdin. Vsak teden sproti bomo poročali o vseh prispevkih, ki jih boste, dragi bralec in naročniki Dolenjskega lista, namenili za nakup TV sprejemnika za Vido in Rafaela. Vse v gotovini vplačane ali po pošti poslane zneske knjižno na posebnem zbirnem računu v našem knjigovodstvu, vsem, ki želijo sodelovati, pa ponovno sporočamo: Stevilka našega žiro računa pri SDK Novo mesto je: DOLENJSKI LIST, NOVO MESTO: 521-89. — Na vsako položnico (ali denarno nakaznico, čeprav je pošiljate s položnico cenejša!) obvezno pripišite: »Za Vido in Rafaela«. Prispevke sprejema tudi uprava Dolenjskega lista v Novem mestu, Glavni trg 3 (vsak ponedeljek od 7. do 16. ure, vsak drugi dan: od 7. do 14. ure).

Vsem, ki so prvi dali dober zgled in odprli plemenito srce za mlada bolnika, v njunem imenu: ISKRENA HVALA!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

Ivan in Zinka Rueh po 50 letih skupnega življenja (Foto: Ria Bačer)

Iskrene čestitke zakoncema Rueh

Znana Metličana Zinka in Ivan Rueh praznujeta te dni 50-letnico skupnega življenja

— Kje pa! Stara objuba med nama še zmeraj drži...

Prav ob poroki leta 1917 sta se Ruehova priselila v Metliko. Spomnila sta se v Koštanjcih, kjer je bil Ivan domačin, Zinka pa se je iz hrvaškega Ivanograda prišla k sestri učiti šivanja.

V Metliki je mož kleparil, ona pa je šivala in vzgajala dve hčerki in sina. Sele ko so bili otroci odrasli, leta 1931, se je Zinka Rueh odločila za babiški poklic. V Ljubljani je bila 18 mesecev v šoli, nato pa je skoro 20 let pomagala porodnicam v Metliki, na Božakovem, v Draščih in na Radovici.

O svojem poklicu pravi takole: »Poznam vse hiše v teh krajih, saj sem bila vedno na poti — peš! Tudi po tri noči zapored nisem spala. Slišala in videla sem čuda: žene, ki so rodile, se preden sem prišla v hišo, pa tudi take, ki so po dva dni trpele, preden je privekal otrok. Od leta 1954 sem v pokoju.

Zdaj sta zakonca Rueh sama in vedno doma. Mož je invalid in iz prve svetovne vojne, žena pa je zdelala hojo v poklicu, zato ima bolne noge. Revma! Na obisk pri-

haja pogosto edinole hčerka Zinka, poročena Marčel v Črnomlju, z družino, pa tudi Milena, poročena v Skopju ni pozabila doma. Sin je izginil v vojski.

— Se bosta za 50-letnico vnovič poročila?

Industrija motornih vozil, Novo mesto razpisuje

5 štipendij na Tehnični srednji šoli — strojni oddelek

Prednost imajo kandidati: — višjih letnikov, — dijaki staršev-borcev NOV, — dijaki delavcev, zaposlenih v IMV.

Prošnje s kratkim življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spravevala sprejema Kadrovska služba Industrije motornih vozil, Novo mesto, do 31. 10. 1967.

Novomeščanka Tatjana Gros se je letos naglo uveljavila kot pevka zabavnih melodij. Njen največji uspeh pa je nastop na opatijskem festivalu, kjer je pela celo na finalnem tekmovalju v soboto zvečer. Na nastop so jo povabili nanaglo, namočena je obolelo Marjano Deržaj, tako da je odpotovala v Opatijo brez vaje. Navzlic temu je doživela uspeh, za katerega ji tudi mi čestitamo.

NE HODI DOMOV BREZ
PANOVA

POLJE »OMEGA«

7. Kamor je seglo oko, so valovala bilkasta drevesa, v vrhu vitka in obložena z nenavadnim semenjem. Med to drevje so se vpletala manjša, čokatejša drevesa z ogromnimi, na najrazličnejše načine razporejenimi listi. Spet druge rastline so se ponašale z bodicami, tretje z rahlim puhom in tako naprej.

Upravni odbor
SPG »PIONIR«
NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

SEFA GRADBIŠČA
NA REKI

POKOJI ZA SPREJEM:

- dokončana gradbena srednja šola,
- najmanj 6 let prakse v gradbeni operativi,
- spravljen strokovni izpit,
- izpolnjena vojaška obveznost

poseben delovni pogoji za to delovno mesto je potrebno poskusno delo.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov SGP »PIONIR«, Novo mesto.

Ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev pošljite najkasneje do 20. oktobra 1967 na SGP »PIONIR«, Novo mesto, Kadrovske socialni oddelek, Kettejev drevored 37, Novo mesto.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili do 10. novembra 1967.

SMEH STOETIJ

Francoski general Saint-Hilaire, velik Bonapartov prijatelj, je imel tik pred izvolitvijo Napoleona za dosmrtnega konzula pred svojimi vojaki naslednji govor: Prijatelji! Ljudstvo — a to je vi — mora odločiti, ali naj bo Napoleon naš smrtni konzul. Svobodno izrazite svojo voljo. Nikakor nočem vplivati na vas, samo nekaj bi vam rad povedal: če mi ne bode glasovali za Bonaparta, bodo oni ustreljeni. Živela svoboda!!

Pri pregledovanju čet je Napoleon našel naletel na krepkega grenadirja, ki se mu je spominom. Omenjeni grenadir je imel nad desnim očesom. »Grenadir,« pravi cesar, »spomin na ... na ... na Wagram, kajne?« »Ne, veličanstvo,« odgovoril je spomin na Viktorijo, lepo kanti-

Mladi Dumas je uporabil v romanu izraz »bojna praznina«. Nekri kritik ga je hotel zaradi tega v svoji osmestiti in ga je vprašal: »Prosim, kaj naj pomeni tega praznina?« Nato se je zmagovalno povabil, ki so se začeli nasmihati. Toda Dumasov sin je opazil njim zelo na kratko: »Ali vas, gospod, ni še nikoli zadel glava?«

Po polzevo

Odgovorna oseba pri naših železnicah je pred nedavnim izjavila, da vozijo naši tovorni vlaki s hitrostjo 5 do 7 kilometrov na uro. Pri taki hitrosti bi težko uporabili celo tisto pripombo, da je železnico prehitel čas.

Na Piekovem vrtu v Ribnici imajo posebne vrste fižol, ki ima stroke dolge do pol metra. Na sliki nam dekle prikazuje strok fižola-velikana. (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

Vinska klet, predelovalni obrat kmetijske zadruge Metlika, je na zunaj že zgrajena. Gradbeno podjetje Črnomelj dokončuje svoja dela, te dni pa nameščajo stroje in drugo opremo. (Foto: Ria Bačer)

7. Kamor je seglo oko, so valovala bilkasta drevesa, v vrhu vitka in obložena z nenavadnim semenjem. Med to drevje so se vpletala manjša, čokatejša drevesa z ogromnimi, na najrazličnejše načine razporejenimi listi. Spet druge rastline so se ponašale z bodicami, tretje z rahlim puhom in tako naprej.

nenadoma kriknil. Jean se je ozrl navzdol. Prizor na tleh mu je zledenel kri v žilah. Pred Petrom je stala pošast. Crna, blesteča žuželka človeške velikosti! Tršato glavo so krasile grozovite klešče. S tipalkami je segala po Petru. Peter se je ritenski umikal. Uspešno mu je z levo roko ujeti lestev, ki je vodila v ladjo. Zavihtel se je po njej in zaloputnil pokrov za seboj. Hip nato, se je njegov blede obraz prikazal v oknu. Bil je potolažen. Jean je sedel visoko na varni veji. No, zadeva s tem še ni bila končana!

skrivnost izrezljane skrinjice

August Berleth

V pol ure je Ponce kupil klasičen slamniki, svoj lovski klobuk pa poslal po pošti domov. Kupil si je lahak polletni suknič in ga nalašč nosil čez roko. Nazadnje je kupil še palico, kar me je nemalo začudilo. Saj je bil videti popolnoma drugačen, kot sem ga bil navajen že leta, kar stanujeva skupaj. Vendar mi svojih nakupov sploh ni pojasnil.

Sla sva po Strandu, dokler nisva našla trgovine z izvoženimi predmeti in starinami.

»Tukaj sva,« je rekel Ponce. »Prosim te, Parker, bodi pribeben. Imaš namreč to napako, da ti obraz takoj izda, kaj čutiš. Torej, pozor!«

Ko sva odprla vrata in vstopila, je nekje v ozadju zapel zvonec. Prišel je zagorel mladenič nedoločljive starosti in se globoko priklonil. Prvzaprav nisem vedel, ali je še deček ali že mladenič. Nasmehnil se je in pokazal biserne zobe.

»Izvolita, gospoda! S čim vama lahko postrežem?«

»Ali ste vi lastnik?« ga je naglo vprašal Ponce.

»Ne, gospod. Jaz sem Ahmad in v službi gospe Moreland.«

»Veste, rad bi kupil izrezljano skrinjico z intarzijsko,« je rekel Ponce.

»Kako veliko pa želite?«

»No, takšnole,« je Ponce pokazal z rokami in opisal skrinjico, ki mu jo je bila prinesla Flora Moreland.

»Ravno tako imamo, gospod,« je rekel prodajalec, »tako jo prinesem.«

Sel je v skladišče in se hitro vrnil z lepo izrezljano skrinjico.

»Sedemnajsto stoletje, gospod, italijansko delo. Izvirno. Upam, da je prav tako, kakršno si želite.«

»Odično delo,« je pohvalil Ponce. »Vendar na žalost skrinjica ni taka, kot jo jaz iščem. Velikost je prava, ampak jaz bi rad skrinjico z orientalskim ornamentom.«

»Toda, gospod, intarzijskih skrinjic orientalske izdelave ni, mi je zelo žal,« je rekel Ahmad.

»Saj ne iščem izvirne antike. Vem, da na Vzhodu intarzijskih skrinjic pred osemnajstim stoletjem niso izdelovali.«

Ahmedov zadovoljni obraz je še bolj zasijal. »No, gospod, če je tako, mislim, da imam nekaj za vas.«

Spet je izginil v skladišče. Prinesel je drugo intarzijsko skrinjico in jo z zmagovalnim nasmehom dal Ponceju. Ta je skrinjico obrnil, jo natančno pregledal, jo odprl, poduhal les, pogladil pokrov in se nasmehnil:

»Dečko moj dragi, čudovita je! Koliko hočete zanjo?«

»Precej draga je, gospod — deset funtov.«

Ponce je brez besed odšel denar. »Dobro mi jo zavijte, prosim. Ne bi rad, da bi se čudovita rezbarja kaj poškodovala.«

Ahmedov obraz je kar žarel. Rekel je: »Gospod, vi znate ceniti intarzijsko, kajne?«

»Dragi moj dečko, nekaj se razumem na te reči. Tale skrinjica pa je eno najlepših del te vrste, kar sem jih kdaj videl,« je malo naduto odgovoril Ponce.

Ahmed se je priklonil in ritensko umaknil v ozadje trgovine. Zašumel je svileni papir, v katerega je zavijal skrinjico. V petih minutah se je vrnil in z radostnim obrazom izročil zavitek Ponceju.

Ponce je mirnodušno šel iz trgovine na ulico. Komaj pa sva zavila za vogal ulice, je nestrpno pomahal taksiju in povedal šoferju najin naslov v Pradd-Streetu.

»Veš, Parker, Ahmed je pravi umetnik,« mi je Ponce rekel v taksiju. »In dobro pozna svoj posel. Upam, da si opazil, kako čudovite in dragocene predmete ima gospod Moreland v svoji trgovini.«

»Seveda sem opazil.«

»Mar ti to ničesar ne pove?« je rekel Ponce.

»Pove mi to, da njena trgovina dobro cvete, kakor nama je rekla tudi gospodična Flora.«

Narahlo sem s prstom potrkal po Poncejevem zavitku. »Ali se ti ne zdi, da je tale skrinjica zelo podobna tisti, ki nama jo je prinesla gospodična Flora?«

Ponce se je nasmehnil:

»Ko je vzorec narejen, gre delo zlahka od rok. Skrinjici sta enaki, pa ne samo ti dve, ampak še cela vrsta drugih, ki jih prodajajo v tej trgovini.«

— Zdaj ne bo več dolgo, to je že četrta vaja dopisne šole...

— Tako, pravi brodolomec ste? Pa sem mislil, da zbirate gradivo za potopise...

Trije dnevi za darovanje krvi

18., 19. in 20. oktobra bo v Brežicah ponovno velika krvodajalska akcija. Družbenopolitične organizacije in delovni kolektivi imajo dolžnost sodelovati v tej humani akciji in zbrati čimveč prijav krvodajalcev.

Občinski sindikalni svet je poslal vsem podružnicam priporočilo, v katerem jih opozarja, da so ravno podružnice odgovorne za uspeh in odziv v kolektivih.

Odvzem krvi bo od 18. do vključno 20. oktobra v brežiškem zdravstvenem domu vsak dan od 7. do 14. ure. Občani se lahko prijavijo tudi pisмено ali telefonično pri občinskem odboru Rdečega križa ali pri občinskem sindikalnem svetu. Vsi darovalci krvi bodo dobili izkaznice.

Pomoč pri kulturnih prireditvah

5. oktobra so se v mali dvorani prosvetnega doma zbrali organizatorji kulturnih prireditev iz brežiške in krške občine. Predstavniki kulturnega življenja iz Sevnice ni bilo. V nevezanem razgovoru so se udeleženci seznanili z nalogami novoustanovljene službe pri republikanskem svetu ZKPOS za posredovanje prireditvah. Njen predstavnik Jože Štivan je pojasnil, da bodo v prihodnje svetovali vsem občinam pri organizaciji dramskih in glasbenih prireditev, razstav, klubskih večerov ipd., razen tega pa nameravajo izdati še bilten pred nastopajočo sezono.

Franc Volčanšek - predsednik ObSS

V torek, 3. oktobra, se je na razširjeni seji zbralo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Ker je na zadnjem plenumu zmanjkalo časa, so tokrat razpravljali o pripravah na občni zbor ObSS, obenem pa so za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta imenovali Franca Volčanška.

Samo 10 organizacij ZK?

V brežiški občini je bilo doslej 32 osnovnih organizacij Zveze komunistov. Novi predlog, ki ga je dal v razpravo občinski komitej, jih predvideva le 10. Vsi člani ZK naj bi se vključili v terenske organizacije, v podjetjih pa naj bi se združevali kot aktivisti. Predlog za reorganizacijo obravnavajo člani vseh poldruhi in ga dopolnjujejo s svojimi pripombami. V Brežicah večina članstva predlaga tri organizacije, ker bi bila za mesto ena preobsežna.

Zvezna tekmovanja traktoristov

V Veliki Gorici je bilo te dni zvezno tekmovanje traktoristov, na katerem sta sodelovala dva predstavnik naša republike, slovenski prvak Franc Frigelj iz Brežic in Stefan Bukvič iz Murske Sobotice.

Med 16 najboljšimi jugoslovanskimi traktoristi je na tekmovanju v Veliki Gorici zmagal Stefan Bukvič iz Murske Sobotice, traktorist brežiške AGRARIE Franc Frigelj pa je bil deveti. V. P.

V znamenju Oktobra

Praznovanje 50. obletnice oktobrske revolucije se bo v brežiški občini začelo 14. t. m. Prireditve v počastitev velikega oktobra se bodo vrstile do občinskega praznika in bodo obsegale naslednje:

14. oktober: Seminar za prosvetne delavce s predavanjem in filmom o oktobrski revoluciji, v Brežicah.

16.-21. oktobra: V osnovnih šolah predstave filma »Od carja do Lenina«, spremljane s predavanji.

19. oktober: Predavanje in film za mladinski aktiv Brežice.

20. oktober: Predavanje in filmska predstava za mladinski aktiv Velika dolina.

21. oktober: Predavanje in prikazovanje filma za mladinski aktiv Bizeljsko.

22. oktober: Motocross na Čatežu.

24. oktober: Predavanje in film za mladinski aktiv Crešnjsice.

26. oktober: Uprizoritev Cankarjeve drame »Hlapci« v Prosvetnem domu ob 19.30. Gostovalo bo celjsko gledališče.

27. oktober: Odprtje Lamutove likovne razstave v Posavskem muzeju ob 10. uri.

27. oktober: Promenadni koncert brežiške godbe na pihala ob 18.30 uri.

27. oktober: Akademija v prosvetnem domu ob 19.30 uri.

28. oktober: Slavnostna seja občinske skupščine ob 10. uri. Udeleženci oktobrske revolucije bodo prejeli knjige in plakete.

28. oktober: Otvoritev zimskega bazena v Čateških Toplicah.

29. oktober: Otvoritev vodovoda v Bušehi vasi in Skopcih.

Od 30. oktobra do 2. novembra bodo v Dobovi, Cerkljah in Brežicah brezplačne predstave sovjetskega filma »Ščorsa«.

V avli prosvetnega doma bo od 26. oktobra do 8. novembra odprta razstava fotografij Lenina in udeležencev oktobrske revolucije.

Z MODERNIZACIJO LOKALOV ŽELJAM KUPCEV NAPROTI

KRKA obljublja samopostrežno trgovino

Nove prodajalne bodo dobili na Obrežju, v Župelevcu in v Trebežu — V Brežicah bo podjetje v naslednjih letih odprlo več specializiranih trgovin z blagom, ki ga domačini in turisti najbolj pogrešajo

V novem mestnem naselju bo trgovsko podjetje KRKA gradilo samopostrežno trgovino. Načrti so že pripravljene. Izdelali so jih strokovnjaki pri REGIONU. Nova samopostrežnica bo stala na prostoru med blokom Čateških Toplic in blokom JLA. Imela bo 425 kvadratnih metrov površine, od tega 175 kvadratnih metrov prodajnega prostora.

Lokal bo bogato založen z živili, gospodinjstvi potrebščinami in pleteninami vseh vrst. V njem bodo napredaj delikatesni izdelki, sveže meso, mleko, kruh, sadje in zelenjava. Obiskovalci se bodo lahko okrepcali v bifeju. Za novi del mesta bo taka trgovina zelo dobrodošla. Prodajalna v Vodnikovih ulici je mnogo premajhna. Predračun za samopostrežnico znaša 105 milijonov S din. V tej vsoti je upoštevana že tudi oprema.

Razgibani aktivisti

Vodstva mladinskih aktivov po vsej občini sklicujejo sestanke, na katerih se dogovarjajo o pripravah na letne konference. Mladina je poživila delo v organizaciji in pričakovati je, da bodo bližnje konference mladinskih aktivov dobro pripravljene. Občinska mladinska konferenca je predvidena novembra.

NOVO V BREŽICAH

■ GIMNAZIJSKI DIJAKI se pripravljajo na proslavo 50. obletnice velike oktobrske revolucije. Na sporedu bodo recitacije Jesenina, Majakovskega in Solohova. Učenci zaključnih razredov bodo pisali domače naloge o revoluciji. Eno uro rednega pouka pa bodo povsod namenili odmevom velikega Oktobra.

■ V TOVARNI POHISTVA, ki praznuje letos dvajsetletnico obstoja, bodo počastili spomin na revolucijo s svečano proslavo in izdajo biltena o razvoju podjetja.

■ PREDSTAVNIKI PIONIRSKIH ODREDOV iz občine in učenci šestih razredov brežiške osnovne šole so 7. oktobra obli-

skali razstavo otroških izdelkov in šolske opreme v Ljubljani.

■ NA STOJNICAH BREŽISKE TRZNICE je bilo v soboto veliko gob in kostanja. Gobe so bile naprodaj po 700 Sdin/kg, kostanj pa po 200 Sdin. Trg je bil bogato založen s vsemi vrtninami.

■ TRGOVINA S SADJEM IN ZELENJAVO je dobila večje količine jabolk za ozimnico. To sta bili sorti Jonatan in slata parmena. Stranke lahko naročijo tudi krompir. Za večje količine jim nudijo popust.

■ V OBRATU SLOVENIJA VI-NA pripravljajo montažo nove polnilnice. Za kolektiv pomeni to veliko pridobitev. Nove stroje bodo v kratkem spustili v pogon.

■ AGROSERVIS IMA STALNO NA RAZPOLAGO avtomobil za službo na avtomobilski cesti. V letošnji sezoni so sicer pričakovali več prometa, vendar so z uspehom kljub temu zadovoljni, še bolj pa seveda tisti, ki jim je delurni mehanik priskočil na pomoč.

Dijaki brežiške gimnazije izkoristijo vsak lep dan za urejanje igrišča pred šolo. Na sliki skupina III. b razreda pri razgrinjanju gramoza. Dijaki na tihem upajo, da jim bodo igrišče asfaltirali še to jesen. (Foto: Jožica Teppey)

2177 delovnih ur na igrišču

Brežiški gimnazijci imajo lepo sodobno šolsko poslopje, še vedno pa so brez telovadnice in brez lastnega igrišča. Da bi telovadnico lažje pogrešali, so začeli urejati igrišče pred šolo. Pobud-

nika za prostovoljno delo sta bila šolsko športno društvo in šolski komitej Zveze mladine.

Dijaki so se lotili dela že v prvih počitniških dneh med 28. in 29. junijem. Začeli so

izkopom. Nato so napravili drenažo. Podrli so stari samostanski zid in razbili okrog 500 kubikov kamenja. Potrebovali so ga v drenažnih jarkih, v katere so položili tudi cevi za odvajanje vode.

Na igrišču razgrinjajo te dni še zadnje kubike gramoza. Njihovo delo bo s tem končano. Zdaj manjka samo še plast asfalta. Največ in najbolj pridno so delali dijaki III. b in IV. b razreda. Delo je nadzoroval ravnatelj, ki je tudi sam rad prijel za lopato. Do sobote, 30. septembra, so dijaki našli že 2177 prostovoljnih ur. S to številko so upravičeno zaslužili pohvalo.

V Brežicah bodo pridobili prostore za novo trgovino

OPEKA ZA ELEKTRIFIKACIJO PROGE LJUBLJANA — ZAGREB

Veliki kupi zidakov skopneli

V prvem polletju so imeli v brežiški Opekarni v zalogi poldrugi milijon polnih zidakov — Zdaj so našli tržišče in niso več v skrbeh za prodajo — Za izpopolnitev sušilnih in strojnih naprav so namenili letos 25 milijonov starih dinarjev

Opekarji so spet dobre volje. Znebili so se ogromnih zalog zidakov, ki so skozi vse prvo polletje kakor mora tlačile kolektiv. Ko so dobili odjemalce in so kupi začeli skopniti, se je vzušje hitro spreminilo.

Na železniški postaji vsak dan naložijo po dva vagona opeke. Največja odjemalca sta gradbeno podjetje Grosuplje in Jugoslovanske železnice. Polne zidake potrebujejo na železnici za elektrifikacijo proge Ljubljana—Zagreb. Polagali jih bodo med obema kabloma in še povrh kablov, da ju bodo zaščitili.

Zaloge polnih zidakov so v prvem polletju narasle na poldrugi milijon enot. Njihova vrednost je dosegla 50 mi-

lijonov starih dinarjev. Za Opekarno je bilo to ogromno breme. S strahom so gledali v prihodnost. Zdaj ne čutijo nobene bojazni več. Planiranega števila opečnih enot sicer ne bodo napravili zaradi deževja v aprilu in septembru. Za letos so predvideli 7 milijonov opečnih enot, izdelali pa jih bodo približno 6.200.000. Če bo oktober lep, bo peč delala do konca leta. Tudi letos si je podjetje pomagalo s sezonsko delovno silo. Ti delavci so prišli aprila. Polovico jih je še tukaj, drugi pa so že odšli.

Osebnih dohodki so bili v prvem polletju povprečno 75 tisoč S din, v drugem polletju pa pričakujejo izboljša-

nje. V sklade naložijo 75 odstotkov dohodka, 25 odstotkov pa porabijo za osebne prejemke zaposlenih.

Podjetje mora letos odplačati 22 milijonov S din anuitet, za 25 milijonov pa imajo novih investicij. Izpopolnili so sušilne in strojne naprave.

Obrat prednapetih strojnih elementov bo vso zimo delal zalogo za prihodnje leto. Letos je že junija zmanjkalo preklad za okna in vrata. Votlih opečnih blokov 41 prav tako primanjkuje, veliko pa je tudi povpraševanje po strešni opeki. Za izdelavo strešnikov nimajo zadostnih zmogljivosti, novih investicij pa sedaj ne bi mogli prenesti. J. TEPPEY

»AGRARIA« JE NAJVEČ PRISPEVALA ZA LETOVANJE OTROK

V Savudriji so bile lepe počitnice

Socialno ogroženim otrokom so krila stroške letovanja društva, občinska skupščina in delovne organizacije — Oddih ob morju je vsem udeležencem zelo koristil

Občinska zveza prijateljev mladine je te dni poročala o letovanju otrok ob morju. V Savudriji je preživelo po deset počitniških dni 154 osnovnošolskih otrok in 8 cibabnov iz otroškega vrtca Cerklje. Otroke je spremljalo 15 vzgojiteljev.

Društva prijateljev mladine so mnogim potrebnim otro-

kom že omogočila oddih ob morju.

Velik prispevek za letovanje otrok je dala AGRARIA.

Občinska skupščina je krila vse stroške letovanja 16 otrokom, nekaterim pa je dala le delno pomoč. Izdatki za letovanje otrok so znašali letos 3.200.000 Sdin in se pokriva z dohodki. V zgradbi,

kjer letujejo otroci, bi nujno morali prekriti streho in jo nekoliko preurediti.

Društva prijateljev mladine po vsej občini si te dni pripravljajo programe za naslednje delovno obdobje. V te dni otroka sklicujejo seje, na katerih se bodo podrobno dogovorili o nalogah, ki jih čakajo do konca leta.

Enotnost je zagotovilo za uspeh

Velike zaloge celuloze in papirja na domačem tržišču silijo podjetje, da se še bolj uveljavlja v konkurenčnem boju z inozemskimi kupci zunaj naših meja — Pri premagovanju trenutnih in bodočih težav je pomembna zlasti enotnost komunistov

Komunisti tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaja« v Krškem so se zbrali 5. oktobra na letni volilni konferenci. Udeležili so se je tudi gostje: član CK ZKS in republiški poslanec dr. Jože Brilej, republiški poslanec Milan Ravbar, sekretar občinskega komiteja ZKS Slavko Stribar ter sekretar občinske konference SZDL Peter Markovič. Na konferenci so analizirali predvsem troje stvari: gospodarski položaj podjetja danes in v perspektivi, reorganizacija ZK v podjetju in občini ter zunanje politične razmere v zvezi s krizo na Srednjem vzhodu. Gospodarski položaj podjetja ni zavidljiv. Zaostrovanje ekonomskih odnosov na domačem in tujem tržišču se običajno kaže na skladih podjetja in vzporedno na perspektivah razvoja in razširjenosti reprodukcije. Velike zaloge na domačem trgu (skoraj 47.000 ton celuloze in papirja) silijo podjetje vedno bolj k usmerjanju na zunanje tržišče. Da pa bo tovarna lahko

uspešno nastopala v hudi konkurenci z inozemskimi proizvajalci, bo moral kolektiv ukreniti še marsikaj. Proizvodni stroški so še vedno previsoki, zmogljivosti premajhne, stroji pa zastareli. Bistvo razprave se je sukalo predvsem okoli tega, kaj storiti, da bo podjetje nemoteno poslovalo. Sklenili so, da se morajo vsi zaposleni truditi za čim gospodarnješe poslovanje, za zniževanje proizvodnih stroškov in izboljšanje kakovosti izdelkov, ker postajajo kupci vedno zahtevnejši. V prihodnje računajo člani kolektiva tudi na proizvodnjo sulfatne celuloze. Prej ali slej se nameravajo odrediti prodaji raznih formatnih papirjev, predvsem na zunanjem tržišču, ker od tega ni posebnih koristi. V razpravi je sodeloval tu-

di dr. Jože Brilej. Poudaril je, kako pomembna je enotnost komunistov pri premagovanju trenutnih težav. Menil je, da sta enotnost in delavnost komunistov v revoluciji ekonomskega sistema merilo za to, kako izpeljati naloge življenjskega pomena. Različne ukrepe, sprejete ob gospodarski reformi, so komunisti dolžni objektivno zastopati pred občani. Nadaljnja razprava se je nanašala na ideološko izpopolnjevanje članov ZK, s katerim je treba nadaljevati še bolj poglobljeno. Ob koncu je dr. Brilej seznanil vse navzoče z zunanje političnimi dogodki. Konferenca je izvolila devetčlanski sekretariat osnovne organizacije, sekretarja in enajst članov občinske konference ZK. Sekretarsko dolžnost so ponovno zaupali Zdenku Pielju.

Pridelkov ni kam prodati

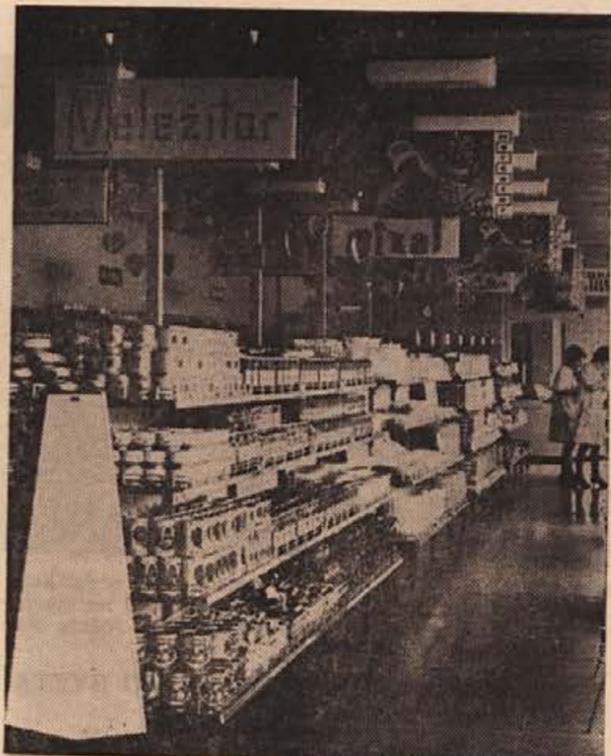
Ze spomladi, ko so kmetje videli obete za dobro letno krompirja in sadja, so se pridelovalci veselili jeseni. Nihče pa tedaj ni pomislil, da ne bo mogel prodati krompirja, še manj pa jabolk. Odkup je slabo organiziran. Kmetje ponujajo pridelke posameznim kupcem, teh pa je premalo, ker je pridelke večji od krajevnih potreb. Pridelovalci so razočarani, ker ostajajo kljub bogati letini brez denarja. S krompirjem bodo pitali živino, jabolka jim pa gnijejo, ker nimajo urejenih shramb in tudi ne posode, da bi jih stiskali. Tresena jabolka ponujajo po 10 do 15 S din/kg. Nekaj kupcev se je oglasilo tudi iz Ljubljane, in ti so povedali, da prodajajo taka jabolka v Ljubljani po 180 S din/kg. Ali ne bi bila lah-

ko tudi tam cenejša, če bi bil odkup bolj organiziran?

Dr. Brilej je obiskal dve podjetji

Podpredsednik skupščine SRS in poslanec republiškega zbora skupščine SRS je med tridnevnim obiskom v občini Krško bil med drugim tudi v Splošnem obrtnem podjetju in trgovskem podjetju »Preskrba«.

V Splošnem obrtnem podjetju so predstavniki kolektiva dr. Brileja seznanili z razvojem in uspehi kolektiva ter s problemi pri izvajanju go-

2. oktobra so v Krškem na levem bregu Save odprli prodajalno PRESKRBA MARKET, poslovalnico domačega trgovskega podjetja PRESKRBA. S 500 m² koristne površine (poslovni prostori, bife, skladišče) je ta market med večjimi spodnjeposavskimi trgovinami. Dela so veljala 86 milijonov S din. V začetku septembra je trgovsko podjetje PRESKRBA odprlo obnovljeno prodajalno v Leskovcu in novo trgovino za območje partizanskih krajev pod Bohorjem v Kališevcu. Podjetje je do zdaj preuredilo 10 in na novo zgradilo 7 trgovin. — Na sliki: notranjost nove prodajalne PRESKRBA MARKET v Krškem (Foto: Vili Videnič)

ALOJZ HOSTA

23. septembra smo pokopali Alojza Hosta, čevljarja in malega kmeta, starega 67 let, priljubljenega prebivalca Podbočja in daleč znanega poštenjaka. V prvi svetovni vojni se je boril ta tirolski fronti, kjer je bil tudi ujet. Po povratku domov je najprej čevljaril, nato pa kupil majhno posestvo. Stiri otroke je vzgajil v pošteno državljanu. Od 1942 je sodeloval v NOB, po osvoboditvi pa se je pridno udeleževal v družbeno-političnem življenju. Ze od prve vojne je bolehal, svoj delež trpljenja pa je preстал tudi v NOB, zato je zlasti zadnja leta vidno hiral. Več kot 47 let je bil gasilec. Vsi, ki smo ga poznali, mu želimo miren počitek v domači zemlji. Pokojnega Lofzeta bomo ohranili v lepem spominu. J. S.

Sedaj je čas, da si nabavite peč

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Krškem boste lahko izbrali peč na olje ali električno peč. Prodajalna ima v zalogi oljne peči EMO 5 (5000 kal.), KONTAKT (7500 kal.) in QUEEN (10.000 kal.). Prav tako dobite v tej prodajalni električne peči, infra peči za kopalnice, kaloriferje in električne radiatorje, ki se polnijo z vodo ali oljem. Za mrzle dni — peč pri ELEKTROTEHNI!

Pionirji so zborovali v Leskovcu

29. septembra so imeli vsi pionirski odredi v krški občini svoje konference, v nedeljo, 8. oktobra, pa so se zbrali na osrednji proslavi dneva pionirjev v Leskovcu. V Leskovcu so prihiteli z rdečimi rutami okoli vrata in z odrednimi zastavami pionirji iz vseh šol krške občine. Predsednica pionirske komisije pri DPM Krško Rozika Cerovšek je ob 8. uri odprla razstavo izdelkov pionirjev v štirih razstavnih prostorih v Kulturnem domu, ob 9. uri pa je predstavnik pionirskih odredov sprejel v klubski sobi doma predsednik Ob S Stane Nuncič. Nato se je pisani sprevid pionirjev zli na šolsko telovadnico, kjer je sledila prireditel na prostem. Lepega pionirskega slavlja se je udeležil tudi predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije Stane Repar. M. Tratar

Načrt je, denarja pa ni

Odbor krajevne organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev na Senovem pripravlja nov študijski program za šolsko leto 1967/68. Program bodo sprejeli še ta mesec na občnem zboru. Ker pa je združenje brez denarja, še ne vedo, če ga bodo lahko tudi uresničili.

DROBNE IZ SENOVEGA

- RUDARJI SO V SEPTEMBRU nakopali 23.400 ton premoga, kar je za 20 odst. več kot predvideva tehnični plan, in za 7 odst. več, kot predvideva finančni plan rudnika. Zaposleni upajo, da bodo ta mesec tudi dobodli boljši.
- 16-STANOVANJSKI STOLPIC, ki ga grade na Senovem, hitro raste. V dobrem mesecu, odkar so pričeli, so napravili takop, sezidali temelje in kletne prostore in zdaj se zdajajo pritiljeje. Z delom urno nadaljujejo.
- POPRAVILO VASKIH POTI IN CEST v okoliških krajih se je za nekaj časa ustavilo, ker je zmanjkalo kamenja. Dovažali so ga iz rudnika. Računajo, da kamenja še nekaj časa ne bo in da bo delo še zastalo.
- KMETIJE HITE OBIRATI KORUZO in pripravljajo polja za jesensko setev, ki je še nekoliko spoznela. Večino kmetov čaka še obriranje jabolk, ki jih je polno na drevju in tudi na tleh. Obrana jabolka prodajajo po 30 S din/kg.

Želja po pogrebem zavodu

Na Senovem, ki ima z okolico nad tri tisoč prebivalcev, se vedno bolj kaže potreba po ustanovitvi pogrebnega organa. Ta naj bi skrbel tudi za urejanje vseh potrebnih dokumentov za pokop, za nabavo krste, izkop jame in podobne stvari. Prav nerodno je, ker morajo ljudje sami toliko hoditi od vrat do vrat, preden uredijo vse potrebno za pokop svojca ali sorodnika. Senovčani vemo, kako je to mučno. Če bi ustanovili pogrebni zavod, bi jim bilo marsikaj prihranjenega. Ta ko je v vseh večjih središčih. Prebivalci Senovega upamo, da bo za to poskrbela krajevna skupnost.

KRŠKE NOVICE

■ ZDRAVSTVENI DOM bo tu di letos organiziral cepljenje proti gripi. Po podatkih statistične službe so bila taka cepjenja doslej uspešna. Zaradi tega priporočila zdravstvena služba vsem delovnim organizacijam v občini, naj zaposlenim omogočijo cepjenje. Predvidevajo, da bo cena trikratnega cepjenja znašala okoli 12 do 13 N din. Del stroškov bo krški komunalni zavod za socialno varovanje.

datni dobi zastopali organizacijo v občinski konferenci ZK. Ivoljeni so bili: Nace Zagorc, Rado Vidmar, Zoran Dular, inž. Stane Preskar, Lado Trampuš, Stane Pevec, Marjan Štajner, Drago Župevc, Janez Roškar, Anton Vodišek in Zdenko Pielj.

■ NEDAVNO JE TURISTICNA POSLOVALNICA SAP privedila za krško godbo na pihala dvodnevni izlet na Madžarsko. Udeleženci so bili s potovanjem zelo zadovoljni. Del stroškov za obisk na Madžarskem je godbenikom povrnila sindikalna podružnica CELULOZE.

■ NA KONFERENCI OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK v tovarni papirja so izvolili enajst članov, ki bodo v naslednji man-

Podpredsednik republiškega izvršnega sveta in član CK ZKS dr. Jože Brilej je govoril zbranim komunistom v tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaja« v Krškem (Foto: M. Vesel)

podobnim poslovanjem in gospodarjenjem in tem podjetju in jim zaželel še veliko delovnih uspehov. Predstavniki trgovskega podjetja »Preskrba« so seznanili dr. Jožeta Brileja z razvojem trgovine v občini Krško. To podjetje je bilo ustanovljeno 1.1.1964. Prej so obstajala tri trgovska podjetja: »Resa« v Krškem, »Otok« v Kostanjevici in »Preskrba« na Senovem. V tem kratkem času je združeno podjetje zgradilo 8 novih trgovskih lokalov in 12 adaptiralo. Skupna vrednost vloženih sredstev je nad 300 milijonov starih dinarjev. Močno in kvalitetno razvijanje trgovske mreže v krški občini je vsekakor odraz intenzivnega vlaganja lastnih sredstev Trgovskega podjetja »Preskrba«.

Tovariš dr. Jože Brilej je dal vse priznanje kolektivu, ko je ogledal novo sodobno samopostrežno trgovino na Vidmu. To je prvi market v Spodnjem Posavju. Zanimal se je tudi za nadaljnji program razvoja in ureditev trgovinskih lokalov v Kostanjevici. Obisk uglednega in visokega funkcionarja je vsekakor veliko priznanje za oba kolektiva. ič

ALI LAHKO ŠOLA V SEDANJH PROSTORIH IZPOLNJUJE SVOJE ŽIVLJENJSKE NALOGE?

Šola z zvezanimi rokami 2

Omenil sem že, da zahteva pouk na višji stopnji osnovne šole od slehernega učenca sposobnost samostojnega razmišljanja in sklepanja. Te sposobnosti moramo razvijati pri učencu ob vsaki učni uri in pri vsaki učni snovi. Zato moramo dosledno izvajati eno izmed osnovnih pedagoških načel, da moramo biti pouk nazoren. Vsako novo učno snov moramo obravnnavati tako, da jo bo lahko otrok dojemal s čim več čutili. Šele potem smo lahko prepričani, da jo bo dobro razumel, znal poiskati njene medsebojne zakonitosti in si jo bo na podlagi smiselnega učenja tudi zapomnil. Zal pa moram povedati, da imamo

na naši šoli, zlasti na višji stopnji, zelo majhne možno sti, da bi bil pouk tudi nazoren. Borimo pa se še z drugimi težavami, za katere menim, da bi jih morali v skladu s hitrim in uspešnim gospodarskim razvojem Krškega in okolice rešiti že pred več leti.

Sedanja stavba osnovne šole v Krškem, v kateri je tudi srednja tehniška šola, je bila zgrajena pred 90 leti. Ob njeni otvoritvi in tudi pozneje so bili v tej šoli na razpolago poleg učilnic še dobro opremljeni kabineti za poučevanje posameznih predmetov. Še danes lahko občudujemo nad 100 let stara učila, ki so jih uporabljala

li v šoli. Zaradi hitrega razvoja kraja in priseljevanja ljudi s podeželja v mesto se

Piše Slavko Smerdel

je hitro večalo število družin. Prav tako je bilo iz leta v leto več šoloobveznih otrok. Zato niso več zadoščale nekdanje učilnice in so morali spremeniti kabinete v navadne učilnice. Zlasti na videmski strani je bilo v razmeroma kratkem času zgrajenih večje število stanovanjskih blokov, stolpnice in hiš tako, da sta postali sedanji šolski stavbi na desnem in levem bregu Save že pred 10 leti premajhni.

Na levem bregu Save je do bila šola na razpolago še nekaj prostorov v več kot 10 let starem stanovanjskem bloku. Zaradi omejenega prostora ne morem v tem sestavku podrobneje opisati, v koliki meri ti prostori ustrezajo nalogam, ki jih ima osnovna šola. Omenim naj le, da imajo otroci v teh prostorih na razpolago komaj eno tretjino pripadajočega prostora in zraka. Zaradi nizkih stropov, ker so zgradili blok za družinska stanovanja, v vsakem razredu pa je do 30 otrok, je v teh prostorih skoraj vedno slab zrak. Posledica je, da številni otroci, ki vdihavajo tak zrak, med poukom pogostokrat bruhaajo in so zato le delno sposobni za učenje. Ker fasada bloka še do danes ni ometana, slabo pa se zapirajo tudi okna in vrata, so vsi prostori v zimskem času zelo mrzli in se v mrzlih dneh segrejejo največ do 12° C. Za-

to se morajo otroci kar med učnimi urami pogostokrat ogrevati s hitrim skakanjem in drgnjenjem rok, da so spet za kratek čas sposobni nadaljevati delo. Za tako obupno stanje ne morem najti opravičila, kajti če se človek sprehodi po pisarniških prostorih, v katerih delajo odrasli ljudje, in ocenjuje njihove pogoje za delo, potem se mu vsiljuje sodba, da za šolstvo odgovorni podcenjujejo delo naših otrok v šoli ali pa ne poznajo pogojev, ki jih mora imeti šola, da lahko uspešno izpolnjuje svoje naloge.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zakaj ne bi obnovili RK v Razboru?

Nedolgo tega je občinski odbor Rdečega križa iz Sevnice razposlal osnovnim organizacijam RK pakete CARE, v katerih je bila obleka in obutev. Ker na Razboru nimajo RK, je njihov delež sprejela osnovna organizacija v Loki, ki je pomoč posredovala ljudem na Razboru.

Pošiljka je napravila nepotreben ovinek. Ali res ni mogoče obnoviti organizacije na tem področju? Tudi v hribovskih krajih lahko RK uspešno deluje; to dokazuje primer iz Bučke in Zabukovja, kjer so naselja še bolj raztresena. Zavedati se je treba, da RK ni samo dobrodelna organizacija, marveč lahko veliko naredi na področju zdravstvenega prosvetljanja naših ljudi.

Zadnja krvodajalska akcija je pokazala, da je tudi na Razboru mogoče dobiti ljudi, ki darujejo kri. Znano je, da so hribovci zdravi in kleni ljudje, da imajo v svojih vrstah mnoge, ki bi lahko dali kri. Vse to govori za to, da bi bilo treba ustanoviti osnovno organizacijo, ki bi lahko opravljala pomembno poslanstvo.

Tom in Tof v Sevnici

Sevniška delavska univerza je sklenila povabiti v Sevnico popularna potnika na Arktiko Toneta Fornezija, novinarja TT, in inž. Pleterkega. Dogovorjeno je bilo, da bo predavanje, katerega bodo spremljali barvni filmi in fotografski posnetki, v ponedeljek, 16. oktobra.

Pa prašate, od kod toliko portugalke!

Sevniški tržni inšpektor je po poizvedovanju ugotovil, da je na Malkovcu pri vinogradnikih odkupoval grozdje modre portugalke in razine tudi gostilničar Ivan Lesjak iz Ljubljane. Odkupljeno grozdje je predelal, toda »menadoma« je bilo mošta precej več, kot je bilo grozdja. Temu so se vinogradniki močno »čudili«, tržni inšpektor pa je ugotovil, da je moštu dodal vodo in kemikalije.

Ker za uvedbo postopka ni pristojna sevniška občinska inšpekcija, so zadevo odstopili ljubljanski občini, kjer ta gostilničar opravlja svojo obrt.

Dobili smo Kvedrovo plaketo

Pionirji odreda »Dušana Kvedra« iz Boštanj smo za dan pionirjev odšli na Lisco, 6. oktobra pa smo imeli na šoli v Boštanju v počastitev občinskega praznika delovno konferenco in kulturni program. Na konferenco sta prišla kot gostja predsednik ObS Sevnica Franc Molan in predsednik ObK ZMS Vojko Dvojnič. Poklonila sta nam plaketo Dušana Kvedra - Tomaža, našega vzornika, ki jo je izdelal Vladimir Stoviček. Na delovni konferenci smo izvolili nov sekretariat odreda in določili krožke, v katerih bomo sodelovali v tem šolskem letu.

OLGA SLADIC
uč. 7. raz. osn. šole
Boštanj

Na slavlju v Krmelju, kjer so ob praznovanju sevniškega občinskega praznika podelili domicil XII. SNOUB, se je zbralo več kot 1000 ljudi. Na sliki: pogled na slavnostno tribuno z uglednimi gosti in predstavniki družbenih organizacij med govornikom narodnega heroja Jožeta Borštnarja (Foto: Mirko Vesel)

PRED »KMETIJSKO« SEJO SVETA ZA GOSPODARSTVO IN FINANCE

Pridnost in varčnost kmeta ni dovolj

Razdrobljenost kmetijskih zemljišč je huda ovira napredka na vasi

Življenjske razmere 40 % prebivalcev sevniške občine so odvisne od napredka v kmetijstvu. Čeprav se je zadnja leta povečalo zanimanje za zemljo in so se izboljšale razmere za kmetovalce, z napredkom kmetijstva še vedno ni mogoče biti zadovoljen. Kaj je največja ovira, kaj je s proizvodnim sodelovanjem Kmetijskega kombinata in zasebnih kmetovalcev, kakšne so resnične možnosti, kje je krivda za preskromne rezultate?

Hribovita pokrajina, kmetijska prenaseljenost, zgodovinski razvoj kmetijskega prostora, pa tudi pomanjkanje jasnejše predstave, kakšno zasebno kmetijstvo ima prihodnost v naših razmerah, je prispevalo vsako svoj del krivde za nastanek izredno majhnih kmetijskih posestev in silno razdrobljenost kmetijskih zemljišč.

V sevniški občini meri povprečna kmetija le 6,07 ha zemlje, od tega pa je obdelovalnih površin le 2,16 ha. Povprečno kmetijsko posestvo ima le 97 arov njiv, en hektar travnikov, 15 arov vinogradov in 8 arov sadovnjakov. Mar tolikšne površine sploh zaslužijo ime kmetijsko gospodarstvo z glavnima panogama poljedelstvom in živinorejo, ki potrebujeta precej več zemlje kot vrtnarstvo, vinogradništvo in sadjarstvo, da dasta enako velik dohodek kot omenjene tri kmetijske panoge.

Uporaba kmetijske mehanizacije na takih zemljiščih je z izjemo nekaterih majhnih kmetijskih strojev sprta z ekonomiko. Razmeroma dragi kmetijski stroji ne morejo povrniti stroškov, če so večji del leta brez dela; da pa je nesreča še večja, so ta pose-

stva tako razdrobljena, da se stroški strojne obdelave še zaradi tega silno povečajo. Ugotovljeno je, da ima povprečna kmečka domačija 2,16 ha zemljišč razdeljenih kar na 11 parcel; to pa pomeni, da povprečna parcela ne meri niti 20 arov.

Razdrobljenost zemljišč in majhnost posestev sta kriva, da kmetovalec nekoristno razpisava svoje delo, da veliko-

krat odveč pretaka znoj, saj mu tudi najbolj skrbna nega živine ali najbolj vestno obdelovanje polj bistveno ne moreta povečati dohodka. V danih razmerah bo treba prejeti slej pri tem bistvenem vprašanju nekaj ukreniti, ker tolikšno drobnjarkarstvo umetno zadržuje pohod kmetijske mehanizacije in napredek tehnike, ki bi povečala delovno storilnost in dohodek ljudi.

Pogosto je v občini slišati: kooperacija je na tleh, kombinat zastavlja proizvodno sodelovanje z zasebnimi kmetijami. Prav v razdrobljenosti je nedvomno velik del krivde za neuspeh. Kombinatu, delovni organizaciji s pol milijarde starih dinarjev vred-

nosti lastne proizvodnje, se zdi pač škoda truda in sil za drobno kooperacijsko proizvodnjo, drobnjarkarstvo, ki ne da kaj prida dohodka. To velja posebno za rastlinsko proizvodnjo, ki je omejena z velikostjo posestva in naravno zahtevo po kolobarjenju poljščin.

Izboljšanje kmetijske strukture je dolgotrajno in zapleteno, toda neizbežno delo, ki bo imelo velike posledice za kmečko prebivalstvo, zaposlenost, za razvoj drugih vej gospodarstva, skratka za celotno družbo. Ne samo v sevniški občini, tudi drugod se bo treba lotiti tega dela, saj je znano, da kmetovalec ne more živeti od opevane skrajne varčnosti in pridnosti, v resnici pa nima pogojev za gospodarjenje.

Inž. M. LEGAN

Kaj pripravlja delavska univerza

Ker prihajamo v čas glavne dejavnosti DU, so tudi v Sevnici že sprejeli okvirni načrt za izobraževanje v tej sezoni

Večerna šola s 35 slušatelji že deluje v Boštanju, ker v Sevnici zanjo ni bilo prostora. Da bi DU ustregla želji prebivalcev Krmelja, Sentjanja in Tržišča je pripravljena organizirati oddelek tudi v Krmelju, če bo vsaj 15 prijavljenec. Ugotovljeno je, da je veliko mladih, še več pa starejših ljudi brez dokončne osnovne šole, vendar se le redki vpisujejo na večerno šolo, če jih k temu ne prisilijo razmere.

V glasbeni šoli je že okoli

90 prijavljenih slušateljev, od tega največ za harmoniko. Zanimivo in hkrati spodbudno je, da se je pojavila želja, da bi tudi v Krmelju odprli oddelek glasbene šole. Če bi bilo dovolj prijav, bi že letos lahko začeli poučevati kitaro, kasneje pa bi uvedli tudi druge instrumente.

Velike so potrebe po kmetijskem izobraževanju. Pri tem bo sodelovala tudi Socialistična zveza, ki bo skušala zagotoviti čim večjo udeležbo. Skupno s sindikatom in Zvezo komunistov bo Delavska univerza organizirala predavanja in seminarje s področja družbeno-ekonomskega in ideološkega izobraževanja.

Za potrebe gostišč in trgovin bo DU priredila tečaj iz higijene, za potrebe gospodinj pa šivilski in krojni tečaj. Na programu so tudi potujoči kino, zdravstvena in poto-

pisna predavanja, vrsta predavanj, šola za mladino, tečaj angleškega in nemškega jezika, uvajalni tečaj za delavce in tečaj varstva pri delu.

Res kdo namenoma zavira?

Prejšnji teden je bilo na predlog občinskega urbanističnega inšpektorja sklenjeno, naj v prihodnje svet za urbanizem, komunalno in stanovanjsko izgradnjo odloča o vseh tistih gradnjah, ki jih ljudje hočejo zunaj zazidalnih okolij. Pri tem bo svet upošteval strokovno mnenje in zastopal težnje, da z načrtno gradnjo v naših naseljih preprečimo marsikatero nevšečnost v prihodnosti.

Ker je že bilo slišati, da

Razbor: otroke bo vozil kombi

Kot smo že poročali, so starši otrok iz Razborja in še bolj oddaljenih vasi zahtevali, naj občina preskrbi prevoz otrok ali pa naj bi bili višji razredi tudi v domači šoli. O tem je pred kratkim razpravljala upravni odbor sklada za komunalno dejavnost in negospodarske investicije ter sklenil, da je treba kupiti kombi za prevoz otrok. Občina bo za nakup prispevala v obliki posojila iz sredstev DOZ dva milijona starih dinarjev, drugo pa bo morala prispevati temeljna izobraževalna skupnost. Da bi bilo vozilo kar najbolj izkoriščeno, bodo razmislili, ali ne bi kazalo, da bi kombi prevažal tudi dekleta v konfekcijo Lisco in Jutranka.

Ne bi kazalo združevati moči?

Na nedavni seji komisije SZDL za organizacijska in kadrovska vprašanja je bilo ugotovljeno, da nekatere krajevne organizacije v sevniški občini niso delavne. Kot primer je bila navedena organizacija iz Jelovca, ki ne kaže nobene dejavnosti, odkar se je ločila od KO v Križu. Verjetno bi bilo umestno preučiti, če 32 krajevnih organizacij v občini le ni preveč, saj tolikšna razdrobljenost slabi moči in povzroča slabšo kadrovske zasedbo. Združevanje v nekaterih drugih družbeno-političnih organizacijah je okrepijo njih vlogo, ne da bi se potrgale tesne vezi s področjem, kjer živijo pripadniki teh organizacij. Na seji so razpravljali tudi o društvih in sklenili, da je treba njihovo delovanje bolj prilagoditi resničnim razmeram na terenu.

Loka: rejci naj upoštevajo prepoved

Kljub prepovedi krajevne skupnosti Loke pri Zidanem mostu in določitvi novega prostora za dogon živine, leta še vedno stoji ob času dogonov na sredi trga blizu javne tehtnice. Zato se na tistem mestu nabere veliko nesnage, ki jo za živino nihče ne počisti. V bližini je trgovina z živili in gostilna, v ta dva lokala pa se potem zateka mrčes. Prav bi bilo, da bi živinorejci upoštevali prepoved, sicer pa bo treba strožje ukrepati in tudi kaznovati.

Tudi najhujše - odpust

V Jugotaninu bo ob zaposlitev četrtnina zaposlenih - Po mnenju sestavljavcev sanacijskega načrta ni druge poti

Sevniški Jugotanin se že vse leto bori s težavami in otepa z izgubo, ki za kolektiv s 117 zaposlenimi ni majhna. Vodstvo podjetja jo je že poskušalo zmanjšati z boljšim poslovanjem, toda pokazalo se je, da bodo potrebne korenitejšje spremembe. Te dni je bil narejen sanacijski načrt, ki med drugim predvideva tudi odpust četrtnine vseh zaposlenih, s čimer se bodo zmanjšali stroški in povečal delovni učinek pri tistih, ki bodo ostali.

Za ljudi, ki bodo v kratkem

dobili odpovedi, bo to gotovo hud udarec; služba za zaposlovanje in podjetja, ki še potrebujejo ljudi, pa bodo morali narediti vse, da bodo čimprej dobili drugo zaposlitev. Ob tem ukrepu ni potrebna zmeda, saj je jasna zahteva načrta sanacije, da je treba zmanjšati število zaposlenih, sicer pa bo obrat, tak kot je zdaj, shiral in bodo ob delo vsi zaposleni.

Ukrep je resda oster, toda nemogoče je varati ljudi in jih tolažiti, da bo že šlo nekako, ob tem pa počasi uničiti obrat, ki zdaj dela dražji tanin, kot ga izdelujejo druge tovarne po svetu. Tako pravijo ljudje, ki se že dalj časa ukvarjajo s sevniškim obratom, ki je trenutno v nezavidljivem stanju.

Stekajo se organizacijske priprave

Občinska konferenca ZK bo štel 71 članov, občinski komite ZK pa 13

Končani so sestanki osnovnih organizacij ZK v sevniški občini; na njih so izbrali delegate za občinsko konferenco, ki bo imela prvo sejo v soboto, 28. oktobra. Dokončno je utrjena organizacijska sestava: v Boštanju, Krmelju, Loki, Sevnici, Tržišču, Sentjanju in Zabukovju delujejo osnovne organizacije, razen njih pa je še 12 aktivov in delovnih organizacij in 11 strokovnih aktivov. V občini je trenutno 380 članov ZK.

Konferenca ZK se bo sestajala najmanj trikrat na leto, občinski komite pa mnogo pogosteje. Konferenca bo imela revizijsko in kontrolno komisijo, občinski komite pa tri stalne komisije: za organizacijo in razvoj ZK, za družbene in ekonomske odnose ter ekonomsko politiko in komisijo za idejne in družbeno-politične probleme ter vzgojo članov. Na prvi seji bo sprejet tudi poslovnik.

Orehovo: nevarno je za otroke

Gramoznica pri Orehovem je nezavarovana in zelo nevarna za otroke, ki jih igra prav rada pripelje v bližino nevarnosti. Pred nekaj dnevi so zato vaščani zaprosili lastnika - Stanovanjsko komunalno podjetje, naj kaj ukrene, da ne bo nesreče.

Prejšnji teden je obiskala trebanjsko občino skupina članov glavnega odbora ZZZ Slovenije, med njimi pa sta bila tudi predsednik glavnega odbora Franc Leskošek-Luka in podpredsednik Franc Krese-Coban. Skupaj z zastopniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij so obravnavali vprašanja borcev. (Foto: M.)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE 6. OKTOBRA

TŠS: brez razvojne službe ne bo šlo

Treba se bo čimprej lotiti celotne izdelave cik-cak in avtomatskih šivalnih strojev, ki so na pohodu

Zgodilo se je, kot je bilo pričakovati: poročilo komisije o vzrokih težav, nastalih v mirenški Tovarni šivalnih strojev, je zbudilo obširno razpravo, ki jo objavljamo v skrajšani obliki. V njej se je pokazalo, da so ugotovitve komisije, ki smo jih zaradi moralnega pritiska na izboljšanje kadrov in razmer v tem podjetju objavili tudi v našem tedniku, v glavnem na mestu.

Vladimir Heršič, direktor Tovarne šivalnih strojev, je pojasnil razmere na jugoslovanskem trgu šivalnih strojev v času, odkar so se začele meje odpirati za tuje stroje. Poudaril je, da kot domači proizvajalec tovarna ne sprotno uvozi, saj ga je bilo v napovedih reformnih ukrepov tudi pričakovati, ostro pa se postavlja po robu tako imenovanemu dumpinškemu uvozu, ko sovjetske, poljske in indijske tovarne prodajajo našim uvoznikom stroje ceneje, kot znaša pri nas vrednost materiala, ki je potreben za izdelavo stroja. Te tovarne prodajajo pod lastno ceno in mnogo ceneje kot doma, samo da stroje izvozijo.

Ostro je obsodil tudi pojav vezane trgovine, kjer naši uvozniki kupujejo tuje šivalne stroje zato, da lahko prodajo naše blago. Pri taki trgovini pa cena ni najvažnejša. Takšna trgovina, ki jo je Tovarna šivalnih strojev že ugotovila v nekem izvoznikem podjetju, je po besedah direktorja skrajna brezobzirnost do domačih tovarn. »Uvozniki so si z nizkimi cenami tujih strojev, ki so jih dobili pod ceno, nabrali velike dobičke, domači stroji pa stojijo neprodani po skladiščih. Takšen intervencijski uvoz ne bo dosegel pravega cilja, mislimo mi in tovarna Bagat iz Zadra,« je dodal tov. Heršič.

Janez Kovačič, tehnični vodja tovarne, je v razpravi trdil, da podjetje ni v takem stanju, ki bi zaslužilo ime težave, ker so stvari preveč napihnjene, nemalo po zaslugi časnikov, ki delajo s tem podjetju kaj slabo reklamo. Dejal je, da so letošnje družbene obveznosti poravnane in da je tričetrtletna fakturirana realizacija celo za 7 odst. večja, kot je bila lani. S prstom je pokazal na družbeno-politične organizacije, češ da jih ni nikjer čuti, kot da jih sami nimajo znotraj podjetja in kot da kolektiv želi posredovanje od zunaj (!).

Jože Godnjavec, tajnik občinske uprave, je s podatki o plačilni zmožnosti podjetja dokazal, da je podjetje v zelo resnem stanju, saj so zaloge že celo presegle polletno proizvodnjo tovarne. Najbolj skrbi pa to, da to niso trenutne, prehodne težave, ki bi jih lahko prebradili, ne da bi bilo treba kaj bistvenega ukreniti. Ukrepi gospodarske reforme so neizprosni, zato bo treba iskati izhod predvsem znotraj tovarne.

Janez Mihevc, republiški poslanec v gospodarskem zboru, se je v razpravi lotil kočljivega vprašanja o strokovnosti ljudi, ki so na vodilnih mestih v tovarni, ker je tudi komisija menila, da je pomanjkanje strokovnih kadrov nemalo povečalo težave podjetja. Poudaril je, da so o pomanjkanju strokovnjakov v TŠS govorili že pred več leti, da pa so bila priporočila in besede bob ob steno in da je vse ostalo pri starem. Resda so bila delovna mesta razpisana, toda nihče se ni resno potrudil, da bi sodelavce dobil. Če bi takrat vzeli mlajše strokovnjake, čeravno z manj prakse, bi zdaj že imeli ljudi, ki bi jih lahko zaposlili na zahtevnejših delovnih mestih.

»Priznamo, izučilo nas je,« je znova povzel besedo tov. Heršič. »V prihodnje bo treba to izvesti čimprej, da bomo lahko sami iskali možnosti za razvoj podjetja. Zavedamo se, da stroji z ravnim šivom počasi, toda nezadržno odstopajo mesto cik-cak in avtomatskim strojem. Lotiti se bomo morali tega dela, če želimo obdržati vsaj sedanjí obseg proizvodnje, čeravno hkrati nenehno želimo, da bi jo razširili.«

Zatem je občinska skupščina sprejela priporočila o ukrepih, ki bi popravili razmere v tem pomembnem podjetju trebanjske občine. M. L.

Kaj ne marajo denarja?

Do zadnjega septembra so vse krajevne skupnosti v občini porabile le 39 odst. občinske dotacije, dodeljene za letošnje leto – Mar ni škoda, da so ljudje v krajevni skupnosti Štefan ob toliko denarja zaradi nedelavnega sveta KS?

Ko so odborniki sprejemali občinski proračun, so z zadovoljstvom menili: letos bo že boljše, krajevne skupnosti so dobile za letošnje leto milijonov starih dinarjev ali tretjino več kot lani. V dveh letih obstoja so krajevne skupnosti povečini pokazale, da vedo, zakaj so bile ustanovljene, občinski možje pa so se prepričali, da je to dobro naložen denar, ki ga prizadevni ljudje s prostovoljnim delom in prispevki še pomnožijo.

Letošnji podatki kažejo, da je bilo v prvih treh četrtinah leta porabljenih le 39,8 odst. občinske pomoči. Resda se veliko dela lahko naredi še v pozní jeseni in v začetku zime, vendar nadrobnejši podatki kažejo tudi na nedelavnost nekaterih krajevnih skupnosti. Pri tem je najslabša krajevna skupnost Štefan, ki razen KS Svetinje edina

ni porabila lanske dotacije, letos pa samo ona še ni izkoristila niti dinarja. Verjetno ljudje sploh ne vedo, da zaradi neprizadevnega sveta KS izgubijo 375.000 Sdin denarne pomoči, ki bi jo lahko koristno porabili.

V letu krajevnih skupnosti, ki bo trajalo do 15. septembra 1968, bo treba poživiti delo v vseh KS, posebno v tistih, ki do danes še niso pokazale kaj več. Razen Štefana spadajo vanje še KS Svetinje, Čatež, Velika Loka, Sentlovrenc, Račje selo in Trebelno. V Trebnjem, Račjem selu, Veliki Loki, Štefanu in na Čatežu bo treba izvoliti še nove svete krajevnih skupnosti, ker je starim že potekel mandat. Bližnja seja konference SZDL bo temeljito preučila dejavnost KS, ker želi, da bi imeli ljudje čimveč od te najširše oblike samoupravljanja.

Kaj je s skrajšanim delovnim tednom?

Že do konca lanskega leta so imele delovne organizacije poldrugo leto časa, da pripravijo načrt za prehod na krajši delovni teden. Ker je trebanjska občinska skupščina takrat ugotovila velik zastoj pri tem delu, je sklenila podaljšati rok do sredine letošnjega leta.

Toda tudi letos se stanje ni kaj prida izboljšalo, saj je programe poslalo le 7 delov-

nih organizacij, od teh pa jih niti polovica ni sprejetih po predpisanem postopku. Vprašanje je, kako si vodstva podjetij dovolijo tako obravnavati zakonske predpise in priporočila. Mar se ne zavedajo, da je to kaznivo in da temeljni zakon o uvedbi 42-urnega tedna predvideva celo prisilne uprave za tiste organizacije, ki ne izpolnjujejo zahtev zakona.

Konec obrtne delavnice „Pečar“

Životarila je sedem let in zaposlovala največ sedem ljudi — Delavci, ki so ostali do konca, so sklenili v prihodnje delati kot zasebni obrtniki

Zadnja leta je bila v poročilih o gospodarjenju v občini delavnica večkrat omenjena kot delovna organizacija, ki živi iz rok v usta, ki ne napreduje, marveč životari in počasi hira. Močan porast zasebne obrti in konkurenca drugih sorodnih podjetij je obratu, ki se ni mogel temu upirati, jemala tla pod nogami.

Še lani je bil celotni dohodek skoraj dvakrat večji od letošnjega; zadnje čase se je zmanjševalo število zaposlenih, povprečje zaslužkov pa

je padlo na borih 56 tisočakov. V domači občini je močno primanjkovalo dela.

Ob koncu letošnjega avgusta je delovna skupnost sklenila, naj bi delavnica prenehala obstajati, ker ne kaže, da bi si opomogla. Delavci so se s tem strinjali, ker bodo začeli na svojo roko delati kot obrtniki. Na oddelku za gospodarstvo so zato predlagali, naj bi sredi oktobra uvedli redni likvidacijski postopek. »Pečara« ni imel niti lastnih osnovnih sredstev niti posojil.

Obisk prijateljev iz Obrenovca

Obrenovčani so v nedeljo znova povabili na obisk prijatelje iz pobratene trebanjske občine

Sobota in nedelja sta v trebanjski občini minili v znamenju prijateljskega srečanja s prebivalci pobratene občine Obrenovac pri Beogradu, ki so vrnili julijski obisk Trebanjcev.

Goste so zastopniki naše občine in družbeno-političnih organizacij pričakali na Otočcu. Skupaj s 50 Obrenovčani, med katerimi so bili predstavniki občine in tamkajšnjih družbeno-političnih in delovnih organizacij, so odpotovali v Ljubljano, kjer jim je vodič Zavoda za spomeniško varstvo razkazal sta-

ro Ljubljano, Križanke, muzej NOB, športno dvorano v Tivoliju in Ljubljanski grad. Po tem ogledu so odpotovali v Postojno, kjer so bili navdušeni nad lepoto kraškega podzemlja.

Prenočili so na Polževem, v nedeljo ob 9. uri pa je bil v Trebnjem sprejem pri predsedniku trebanjske občine

Goveja tuberkuloza ponehuje

Letos nameravajo v trebanjski občini cepiti vso živino, da bi tako ugotovili, koliko je še primerov goveje tuberkuloze, zelo nevarne bolezni živali, ki veliko dajejo. Doselej je bilo pregledanih že čez 3000 glav goveda in je zelo razveseljivo, da je bila ugotovljena bolezen le pri enem govedu, sumljivih pa je bilo pet glav. Vsi ti primeri so bili ugotovljeni pri zasebnih rejcih; družbeni obrati v občini te bolezni že skoraj ne poznajo.

Potrebna so tudi predavanja o molži

Mleko je sila občutljivo hranilo in se na poti do kupca rado pokvari. Primeri iz bolj razvitih dežel kažejo, da smo v pogledu bakteriološke čistote mleka že zelo daleč in da bo treba na tem področju še veliko narediti. V trebanjski občini stalno kontrolirajo 24 zbiralnic mleka, kjer tudi odvzemajo vzorce in jih dajejo v preiskavo. Pri tem je bilo ugotovljeno, da daleč največ okužb izvira iz neznanja pri opravljanju molže. To pomeni, da bo treba živinorejce temeljito poučiti o tem delu, saj je znano, da mlekarne odklanjajo okuženo ali umazano mleko.

Volitve in imenovanja

Ker je prejšnji načelnik za splošne in družbene službe Tone Sever odšel na novo službeno mesto, je morala komisija za volitve in imenovanja predlagati zamenjavo tudi v vseh tistih komisijah, kjer je bil član. Povečini ga bo zamenjal sedanji vršilec dolžnosti načelnika Janez Zajc.

V občinsko volilno komisijo je bil izbran za novega tajnika Jože Godnjavec, ker je bil dosedanjí tajnik komisije Ciril Pevec spomladí izvoljen za odbornika in predsednika občinske skupščine.

V komisijo, ki naj bi pripravila likvidacijo obrtnega podjetja Pečar, so bili imenovani: Franc Zidar kot predsednik ter Anica Krošelj in Milena Zalar kot članici.

Ukinjeni sta bili delovni mesti načelnika za finance in načelnika za notranje zadeve, kot je predvideval načrt reorganizacije občinske uprave.

DROBNI Z MIRNE

■ SVOJ VODOVOD. Destilacija Dana se je odločila, da bo gradila svoj vodovod. Ker sama potrebuje veliko vode, pa tudi naselje hitro narašča, je v sušnem vremenu zelo močno primanjkovalo vode, to pa ne vpliva dobro na proizvodnjo.

■ PEKARIJA NE USTREZA. V Trebnjem in Mokronogu so letos še izboljšali razmere v prodajalnih kruha, na Mirni pa je v tem pogledu ostalo pri starem. Tamkajšnja pekarnja v marašcu ne ustreza zdravstvenim predpisom. Za preureditev bi bilo treba precej denarja.

ne, ki je v nagovoru poudaril pomen dobrih prijateljskih odnosov, posebno v sedanjem času.

Popoldne so si gostje ogledali destilacijo Dana, ob 14. uri pa so se v polni prosvetni dvorani predstavili Mirenčanom s skupino Dragana Markoviča, ki je igrala narodne pesmi in plesala narodne pleske.

Srečanje se je prijetno končalo v prepričanju, da bodo prebivalci obeh občin prijateljske vezi še okrepili.

SVET ZA DRUŽBENI PLAN IN FINANCE OBČINSKE SKUPŠČINE TREBNJE

razpisuje

na podlagi sklepa seje z dne 14. septembra 1967 in določil zakona o prometu z zemljišči in stavbami

JAVNO DRAŽBO

Predmet javne dražbe je:

1. družinska stanovanjska hiša št. 5 v Šentlovrencu (bivša Bregarjeva hiša) z dvoriščem. Izklicna cena znaša 60.320,00 Ndin
2. družinska stanovanjska hiša št. 1 — Mali Videm z gospodarskim poslopjem in kmetijskim zemljiščem v skupni izmeri 7626 m². Posestvo prodajamo kot celoto. Izklicna cena znaša 15.010,00 Ndin

Dražba bo 7. novembra 1967: ob 9. uri v Šentlovrencu št. 5 za nepremičnine pod 1., za nepremičnine pod 2. pa na Malem Vidmu ob 12. uri. Vsak dražitelj mora ob pričetku dražbe položiti 10-odst. varščino v gotovini.

Obširnejši podatki javne dražbe so objavljeni na oglasni deski občine in krajevnega urada Velika Loka. Podrobnejše podatke dobe zainteresirani pri oddelku za gospodarstvo in finance.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN FINANCE

Prodali že 18 »škod«

V dobrih treh mesecih, odkar prodaja kočevska trgovina »Tehnika« tudi avtomobile, je prodala 18 »škod«. Naročniki dobe vozila povprečno v 10 dneh. »Škoda« stane 20.020 N din, kupci pa lahko dobe kredit do 6800 N din.

V »Tehnika« so začeli zbirati naročila za nakup tovornjakov. Prodajo pa seveda tudi motorna kolesa, gume za vse avtomobile in rezervne dele za avtomobile »zastava«.

Zahvala iz Trsta

Kmečka zveza iz Trsta, ki je organizirala nedavno za svoje članke izlet po Sloveniji, je poslala »Hotelu Pugled« v Kočevju naslednjo zahvalo:

»Naša organizacija se zahvaljuje vodstvu in delovnemu kolektivu za gostoljubnost, ki ste jo naklonili našim izletnikom, in vam želi vedno novih uspehov pri vašem delu. Pozdravljamo vas s odličnim spoštovanjem. Tajnik L. Volk.«

Mahovnik: še letos javna razsvetljava

V Mahovniku pri Kočevju bodo še letos postavili 13 javnih luči, kar bo veljalo okoli 15.000 N din. Jame za postavitev drogov že kopljejo. Skupno bodo vaščani opravili prostovoljna dela v vrednosti 3000 N din, razen tega bodo zbrali še 4000 N din v denarju (doslej so nabrali že 2000 N din). Za javno razsvetljava v Mahovniku bodo prispevale tudi občinske skupščina, krajevna skupnost in Elektro-enota Kočevje.

Dr. Pavlič v Kočevju

Dr. Stane Pavlič, bivši jugoslovanski ambasador v Belgiji in nekaterih drugih državah, je 6. oktobra v Kočevju predaval o mednarodnem položaju in stališčih Jugoslavije do nekaterih mednarodnih vprašanj. Predavanje je organizirala občinska konferenca SZDL.

Po predavanju je Silvo Devetak, sekretar komisije za mednarodna vprašanja pri republiški konferenci SZDL, pojasnil nekatere zadeve v zvezi s ustanavljanjem sekcij za mednarodna vprašanja pri občinskih odborih SZDL. Tako sekcijo nameravajo namreč ustanoviti tudi v kočevski občini.

Nočnine še naraščajo

V hotelu Pugled v Kočevju so v septembru letos zabeležili 899 nočnih ali 205 več kot v istem mesecu lani. Stevilo nočnih domačih gostov je poraslo od 564 na 675, tujih pa od 130 na 224.

V prvih devetih mesecih letos pa je hotel zabeležil 6967 nočnih ali 714 več kot v istem obdobju lani. Nočnih domačih gostov je bilo skupaj 5467 ali 549 več kot lani, tujih pa natančno 1500 ali 164 več kot lani.

Utopljenec v Rinži

4. oktobra ob 7.20 so našli v Rinži pri zapornicah truplo Franca Kuzme iz Kočevja. Pokojnik je 2. oktobra zvečer, ko so ga nazadnje videli, pil v bifeju upokojevcev, ki je blizu zapornice. Domnevajo, da ga je na poti domov zaneslo čez nizko ograjo ob Rinži. Padel je v vodo in utonil.

Člani kolektiva Avto Kočevje so pomagali pri preureditvi delavnice tudi s prostovoljnim delom. Tako so prihranili svojemu podjetju blizu 7 milijonov Sdin (Foto: Primc)

Rinža spet prestopila bregove

Tudi Kolpa je poplavila in začasno onemogočila promet na cesti pri Grintovcu

5. oktobra zjutraj je Rinža zaradi obilnega dežja narasla in začela poplavljal. Sportna igrišča v Gaju so bila pod vodo, poplavljeni pa je bila tudi tržnica. Rinža je prestopila bregove pri Mahovniku, v Podgorski ulici in pod zapornicami. Voda je vdrla v nekatere kleti in skladišča trgovine Prehrana in Rudnik. Tudi v Zeljnah je voda zalila nekatere kleti, na delu ceste pa je bilo okoli 60 cm vode. Dva osebna avtomobila sta obtičala v vodi, vendar so ju rešili.

Poplavila je tudi Kolpa. Na cesti pri Grintovcu je bilo okoli 80 cm vode, tako da v Kočevje nista pripeljala avtobusa iz Osilnice in Vasi-Fare. Poplavljeni so bili tudi nekateri drugi deli ceste ob Kolpi.

V noči od 4. na 5. oktober je strela udarila v črpalnico vode v Slovenski vasi in jo pokvarila. Okvaro so že odstranili.

5. oktobra okoli 11. ure so v Kočevju odprli zapornice. Rinža je začela upadati in se je vrnila v strugo.

Križ spet izpolnil obljubo

V treh mesecih je nabral nad 200 novih naročnikov, v osmih mesecih skoraj 800!

»Odkar izhaja časopis v dveh izdajah, je naročnike še lažje pridobivati,« je povedal Cveto Križ. »Ljudje dobe zdaj več zanimivega branja. Posebno radi bere romane in povesti v nadaljevanjih (domače, tuje in kriminalke), sestavke o stari zgodovini Dolenjske in o NOB ter drugo. Ženske bere rade tudi navete zdravnikov. Posebno pa so ljudje zadovoljni, ker je objavljen tudi televizijski in radijski program. Pravijo, da se je časopis od lani do letos precej popravil, posebno pa so zadovoljni, ker ste ugodili nekaterim željam bralcev. Upajo tudi, da jim boste postopoma, ko bodo pač možnosti, izpolnili še nekatere — predvsem jih precej želi, da bi imeli pogostejše objavljene križanke.

Ker je časopis kvaliteten, ni nihče kritiziral zadnje zvišanje cene. Doslej mi je vsak dejal, da je časopis tudi toliko vreden.

Z nabiranjem naročnikov bom nadaljeval in se po vseh svojih močeh prizadeval, da jih bom tudi v bodoče kar največ pridobil.«

DROBNE IZ KOČEVJA

■ NALIV V NOČI OD SREDE NA ČETRTEK je povzročil hitro naraščanje Rinže, ki je prestopila bregove in poplavlja precejšnje površine. Najbolj je bil prizadet športni center. Poplavljen je bil stadion s vsemi igrišči in del parka Gaj. To se bo ponavljalo, dokler ne bo narejen predvideni prekop od »Korenine« proti ovinku struge za novo osnovno šolo.

■ GOBARJI SO IMELI TUDI V KOČEVJU PRECEJ USPEHA, vendar je bilo treba veliko prehoditi, ker je bil gost poln gobarjev. Ob cestah v hosti je bilo našeto fičkov in drugih vrst ravnih registracij, celo inozemskih. Nekd očanec je k temu pripomnil: »Saj kadar je treba grabiti listje in kosti stajlo, jih ni.« Verjetno je imel možakar prav.

■ OKRASNO CVETJE NA OKNIH stanovanj zelo popestri in polepša mestne ulice. Pri tem pa bi bilo paziti na varnost pešcev na pločnikih. Na oknih mora biti za lomnice varnostni okvir, da cvetice ne morejo pasti s okenskih

polic. Tako je priletela cvetica s lončkom vred iz drugega nadstropja hiše na Trgu svobode 1 na pločnik tik pred pešca. Dobro, da ni prišlo do nesreče.

■ ČREPINJE SO PRILETELE NA OSEBNI AVTOMOBIL na parkirnem prostoru na Trgu 3. oktobra. Ker očka niso bila zavarovana, jih je veter zaloputnil in črepinje so zletele na osebni avtomobil nemškega turista ter naredile nekaj škod. Turist si je dal precej opravka s tem, kdo bo plačal škodo in povrnil stroške oziroma komu naj pošlje račun za popravilo avtomobila, ki bo izvršeno v Nemčiji.

■ ZA OBČINSKI PRAZNIK je bilo po mestu opaziti precej novih zastav, pa vendar bi jih bilo treba še veliko zamenjati, ker so na nekaterih barve že zelo obledele. Posebno na stanovanjskih stavbah so zelo slabe in neprimerne velikosti. Precej zastav je tudi nepravilno obešenih glede na raspored barv.

■ V NOVI BLOK V PODGORSKI ULICI so se začeli seliti ta teden. Tako je nastal zopet pravi krogotok preseljevanj in vsejvanj. Nastale so tudi možnosti za zamenjave stanovanj. Novi blok bo precej ublažil stanovanjsko stisko, ki je pa kljub temu v Kočevju še precejšnja. Blok je sezidalo podjetje »Zidar« iz Kočevja v okviru gradnje stanovanj za trg.

„Avto“ obnavlja mehanično delavnico

Pri obnovi delavnic pomagajo s prostovoljnim delom in denarjem vsi člani kolektiva — Prva faza obnove bo končana letos, za ostali dve pa še ne vedo, kdaj bodo nabrali denar

Podjetje »Avto« iz Kočevja je letos začelo obnavljati svoje mehanične delavnice ob Tomšičevi cesti. Prva faza rekonstrukcije — skupno bodo tri — bo končana že letos, veljala pa bo okoli 140 milijonov S din.

»Avto« ima svoje delavnice v prostorih, kjer je bila med vojno tekstilna tovarna. Med vojno je bila tovarna bombardirana in požgana. Po vojni je bilo v Kočevju zaradi izvoza lesa ustanovljeno avtoprevoznisko podjetje, ki je te prostore zasilno preuredilo v mehanične delavnice.

Prostori pa niso bili primerne niti tehnično, niti tehnološko, niti v pogledu higienskega varstva zaposlenih. To so bili menda najslabši delovni prostori v Kočevju, zaradi česar so se v teh delavnicah dogajale tudi razne nezgode pri delu.

Z modernizacijo prostorov so dolgo odlašali, ker niso

imeli nikoli dovolj denarja, saj so morali vsega običajno vlagati v glavnem za obnovo voznega parka. Le tako je namreč bilo podjetje lahko konkurenčno tudi na mednarodnem transportnem trgu.

Letos pa so se v podjetju le odločili za večjo obnovo delavnic. V prvi fazi, ki bo zaključena že letos, bodo preuredili več delavnic (kloparsko, mizarstvo, tapetniško, kovaško itd.), napravili novo notranjo razporeditev delavnic, zgradili streho, ki bo prepuščala več svetlobe, uredili ogrevanje, preuredili prostore obratovodstva itd. Vsa ta dela, ki jih izvaja SGP Zidar, bodo veljala okoli 140 milijonov S din.

Člani kolektiva pa so sklenili, da bodo pri obnovi pomagali tudi sami s prostovoljnim delom. Doslej so člani kolektiva delavnic in uprave opravili že nad 2000 prostovoljnih delovnih ur pri

nekvalificiranih delih (razkrievanju strehe, odstranjevanju ostrešja, rušenju zidov, čiščenju in zlaganju opeke itd.) in s tem prihranili podjetju 6.770.000 S din. Soferji, ki zaradi odsotnosti niso mogli prostovoljno delati, pa bodo prispevali v drugi obliki.

V drugi fazi urejanja delavnic nameravajo dograditi prostore za tehnične preglednice, za zimsko pranje vozil, moderno lakirnico in izboljšati pogoje za razne servise. V tretji fazi bi modernizirali še preostale delavnice (elektro, strgarske, obdelavo itd.), skladišče rezervnih delov in prostore za ostale službe.

Vendar trenutno še ne vedo, kdaj bodo lahko zbrali denar za drugo in tretjo fazo, saj bodo morali vmes skrbeti tudi za modernizacijo voznega parka. Gotovo je le, da bo prva faza končana letos.

V kočevski občini so začeli s praznovanjem občinskega praznika že 25. septembra, zaključili pa 3. oktobra s slavnostno sejo občinske skupščine. Po slavnostni seji so si odborniki ogledali še podjetji Trikon in Itas. Na sliki: skupina pionirjev je čestitala odbornikom za občinski praznik (Foto: J. Primc)

Vajenci postavljeni izven zakona

Stara uredba o vajencih razveljavljena, nove pa še ni — Kdo je dolžan plačati vajencem internat?

»Vajenci pri Trgoprometu ne dobe vajenske nagrade za čas, ki ga prebijejo v šoli, oziroma Trgopromet ne plačuje njihovega šolanja (internat, šola),« se te dni govori po Kočevju.

Obiskali smo Jožeta Berlana, sekretarja podjetja Trgopromet in ga vprašali, če govoriče drže in če je tak odnos do vajencev v skladu s predpisi.

Zvedeli smo: Uredba o sprejemanju va-

jencev v uk iz leta 1952 je razveljavljena, nove pa še ni. Trgopromet ne sprejema vajencev. Razpis za sprejem v vajensko šolo je objavil Šolski center za blagovni promet in Ljubljani in jih torej on sprejema v uk. Pri Trgoprometu jim nudijo le praktično izobraževanje.

Z vajenci Trgopromet nima sklenjene nobene učne pogodbe, zato tudi ne obveze, da jih bo po končani šoli zaposlil.

Starše so pri Trgoprometu o vsem tem obvestili, posebno še, da bodo morali sami plačati vzdrževalnino v internatu, medtem ko ostale stroške šolanja vajencev plačuje medobčinski sklad za financiranje srednjih strokovnih šol.

Vendar pa Trgopromet plačuje nagrado 15.000 S din na mesec vsem vajencem 1. letnika za čas, ki ga prebijejo na praktičnem delu v njihovem podjetju.

„Žitno goro“ dodelili Lovski zvezi

Za lovišče Polom — Žitna gora so zaprosile štiri lovske organizacije

Lovišče »Polom« — Žitna gora, ki leži na meji kočevske in novomeške občine, je občinska skupščina Kočevja na zadnji seji dodelila v upravljanje Lovski zvezi Slovenije. Enak sklep bo predvidoma sprejela tudi novomeška skupščina.

Z loviščem je tudi doslej gospodarila Lovska zveza Slovenije, vendar po zatrtjevanju prebivalcev tega območja in lovcev zelo slabo. Dovoljeva-

la je, kot so dejali ljudje, prave kokoše divjadi.

Vendar je v zadnjih mesecih prišlo v Lovski zvezi Slovenije do precejšnjih sprememb, tudi kadrovskih, kar daje slutiti, da bo zveza v bodoče z loviščem bolj gospodarila. Prav zato se je kočevska občinska skupščina odločila, da dodeli lovišče »Polom« — Žitna gora» Lovski zvezi Slovenije.

Za to lovišče sta zapro-

sili tudi dve lovske družini in gojitveno lovišče »Roga« iz Kočevja. Vendar je »Roga« kasneje prošnjo umaknil, lovske družini pa ne izpolnjuje pogoje, da bi z loviščem lahko uspešno gospodarili.

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

V KOVINSKEM je zaškripalo

Prodaja plugov se je ustavila, jasne odločitve, kaj delati v bodoče, pa še ni — Nekaj delavcev je odšlo na brezplačni dopust — Potrebni so strokovnjaki, pa tudi kooperacija s sorodnimi podjetji ne bi škodovala — Poostriži odgovornost in delovno disciplino

O Kovinskem podjetju Ribnica so se začele v zadnjih tednih širiti vznemirljive vesti: podjetju gre slabo, dela nimajo, ljudi so poslali na brezplačen dopust itd. Na žalost so vse te vesti resnične. Na več sejah občinske skupščine je bilo dano podjetju priporočilo, naj načrtno gospodarijo, saj so dali skoro ves dohodek za plače in le majhen del na sklade. V tem podjetju so imeli zaposleni skoro najvišje plače v občini in so s tem vzbujali zavist pri ostalih kolektivih, ki so

prejemali in še prejemajo manjši osebni dohodek. Dokler je bilo naročil za sproti, je bilo vse v redu, čim pa so ta začela pojenjavati, je začel mit o blaginji v podjetju bledeti. Da bo nesreča še večja, je zbolel direktor, ki je že dalj časa v bolniški. Reforma je tudi temu podjetju pokazala zobe, bi kdo dejal, vendar ni tako. V podjetju še vedno prevladuje obrtniška miselnost. Zaradi pomanjkanja tehničnega kadra je taka miselnost lahko živila. Bila pa je v škodo raz-

voju podjetja. Najpomembnejši artikel Kovinskega podjetja je bil plug. Trgovina je nasičena s tem artiklom, zato se bodo morali usmeriti na izdelavo drugih predmetov. Sicer so izdelovali tudi nekatere druge kmetijske in gradbene naprave in jih še, vendar je bil plug najpomembnejši. Zaradi pomanjkanja naročil so morali poslati nekaj nekvalificiranih delavcev na brezplačen dopust. Ali bo ta dopust krajši ali daljši, se ne ve. Vodstvo podjetja je storilo vse, da bi prišlo do naročil. Toda vse to je le prehodnega značaja. Stvari bo potrebno reševati kompleksno — od kadrovske politike do trdnega plana, kaj bo podjetje v bodoče proizvajalo. Ze sedaj je jasno, da bodo morali v večji meri kot doslej kooperirati s sorodnimi kovinskimi podjetji. Kolektiv, ki šteje nekaj nad sto zaposlenih, pač ne more delati vsebrske revolucije, predavanja, razstave in podobno.

Priprave so v polnem teku

oktobra do 7. novembra bodo predvidoma v višjih razredih osnovnih šol pisali nalogo Kaj ve mladina o oktobrski revoluciji — o Leninu in idejah proletarcev. Najboljši spisi bi bili nagradjeni. V programu so nadalje filmi, ki bi prikazovali dogodke iz oktobrske revolucije, predavanja, razstave in podobno.

Centralna akademija bo 6. novembra v Ribnici. Na njej naj bi sodeloval Invalidski pevski zbor iz Ljubljane, Akademije pa bodo tudi v Sodražici in Loškem potoku, kjer naj bi sodelovali ribniški pevski zbor in učenci glasbene šole iz Ribnice. Tudi 19. november, praznik republike, bodo proslavljali v znamenju obletnice velikega oktobra.

Priprave so v polnem teku

Na prvi seji odbora za proslavo 50. obletnice velike oktobrske revolucije, ki je bila te dni v Ribnici, so razpravljali o prireditvah v počastitev obletnice. V času od 7.

Odpustiti bo treba 30 ljudi

V Inlesovem obratu »Galanterija« v Sodražici imajo že več let težave. Njihovi proizvodi gredo v glavnem na zunanje tržišče. Osebnih dohodkov v obratu so med najnižji v kombinatu INLES. Reforma je še zaostrila tržne pogoje, zato ni nič čudnega, da člani kolektiva »Galanterija« že dalj časa ne prejemajo celih plač. Po analizi celotne problematike proizvodnje navedenega obrata, so prišli do sklepa, da je edina rešitev v tem, da se zmanjša število zaposlenih. Če bi odpustili 30 delavcev, bi ostali, tako kaže analiza, lahko opravili isto delo in bi zato tudi ustrezno več zaslužili. Ostanke pa največje vprašanje: koga odpustiti in kje zaposliti odpuščene ljudi. V domačem kraju so zelo majhne možnosti za zaposlitev. Vsekakor se ne obetajo nič prijetni časi.

Med suhorobarji smo nabrali

Stanovanjsko-komunalno podjetje namerava v prostorih bivše pekarnice v Ribnici urediti trgovski lokal. Tu bi prodajali predvsem kmetijske proizvode iz svoje vrtarnice, ki je bila letos večkrat v zadregi, kam s prodajo svojih izdelkov. Vsekakor je želja Ribničanov, da bi podjetje načrt čimprej uresničili.

V Sodražici imajo prodajalno tobaka, česar včasih ni bilo. Tu lahko kupite tudi časopise in razne drobnjarije, ki so potrebne v vsakdanjem življenju.

Gene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
ena v Ndin na kg		
krompir	0,74	0,70
svetle zelje	1,30	1,30
črna zelje	1,83	2
tirol v arnju	4,30	—
šebula	1,60	1,70
šonca	10,23	—
paradižnik	2,56	2,20
paprika	2,25	2,30
koronje	1,93	2
peteršilj	1,84	2
ribe	2,60	3,60
jabolka	7,35	—
bruljke	2 — 2,80	1,80
pomaranče	3,75	2,30
mandarine	5	5,60
limone	7,50	6,70
banane	5,55	5,40
grosnje	6	5,70
brešnje	3	3,12
slive	—	4,30
jajca	—	1,80
cena za kos	0,64	0,74 — 0,82

IZ DELA KOMUNISTOV V RIBNIŠKI OBČINI

Pripravljen je predlog o reorganizaciji

V občini bo poslej le 5 osnovnih organizacij — Komunisti se bodo sestajali tudi v stalnih in občasnih aktivih — Nič več zaprtosti v ozke meje

V občini Ribnica so že pripravili osnutek predloga o reorganizaciji Zveze komuni-

stov. Po tem predlogu bo najvišji organ Zveze komunistov v občini konferenca, ki bo štela 38 članov; le-te bodo izvolili na volilnih konferencah osnovnih organizacij, in sicer po ključu: na 7 članov osnovne organizacije en član konference.

Občinska konferenca, ki bo predvidoma konec oktobra, bo izvolila 9-članski občinski komite in 6 komisij, ki bodo pomagale pri delu konferenci in komiteju.

V občini bo v bodoče le 5 osnovnih organizacij in vse

Kradli so zadržno koruzo

Z njive kmetijske zadruge Ribnica na Ugarju so neznanici pogosto kradli koruzo. Zadruga je zato postavila pred kratkim na njivo čuvaja. Ze 7. oktobra ponoči (okoli 20. ure) je čuvaj zalotil tri tatove, ki so nesli z zadrugne njive vsak po dve vreči koruze.

Pred združitvijo zdravstvenih domov

Združitev je pred vrati, zato bo treba s pripravami zanjo pohiteti

V našem tedniku smo poročali o nameravani združitvi ribniškega zdravstvenega doma s kočevskim. Pri tej združitvi je zelo pomembna

pravna plat oziroma način združitve. Tu ne gre za klasične spojitev, temveč za ustanovitev novega Zdravstvenega doma. Po zakonu bosta oba zdravstvena doma, tako ribniški kot kočevski, 31. 12. 1967 prenehala delovati. Tako bosta oba ukinjena in bo potrebno ustanoviti nov zdravstveni dom, ki bo skupen za kočevsko in ribniško občino. Zato naj bi bilo tudi ime novega zdravstvenega doma primerno. Predlagamo,

Občarji Ribnice
naprošamo VODNO
SKUPNOST KOČEVJE
in Komunalno podjetje Ribnica da
končno po 3-mesečih
popravijo te dve
luknji na cesti v
središču RIBNICE!

Ekspeditivnost Vodne skupnosti Kočevje ima res svojevrsten rekord: potrebno je bilo pet let, da so popravili vodovodne cevi v središču Ribnice, sedaj pa čakamo že 3 mesece, kdaj bodo položili kocke in uredili cestišče na mestih, kjer so popravili vodovod. Kot kaže, ni za to nihče odgovoren: niti vodovodna skupnost niti komunalno podjetje v Ribnici (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

skupine itd., ki bodo omogočale boljše in uspešnejše delo komunistov na posameznih področjih.

Komunisti v občini pričakujejo, da bodo po reorganizaciji lahko boljše družbeno in politično delali na območju, kjer žive, in tudi v samoupravnih organih delovnih organizacij, kjer so zaposleni. Pričakujejo tudi, da se bodo zdaj lažje izognili raznim dezinformacijam in demagoškim ter neobjektivnim stališčem posameznih komunistov in celotnih organizacij. To se je namreč doslej včasih dogajalo, kjer so bili komunisti zaprti v ozke meje svoje delovne organizacije ali majhnega terena.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

In vendarle most! — Kaže, da bo večletna želja mnogih vendarle uresničena. Te dni so pričeli podirati enonadstropno stavbo pri mostu v Gorici vasi. Mostu smrti so štete zadnje minute. Dolgo se je upiral, starec, promet, prometnim strokovnjakom, povodnjim, inšpektorjem. Ov njegovi zadnji uri se kaj radi spominjamo vsega hudega, kar se je zgodilo na njem. Mnogo nasreč je zakrivil, prenekatero življenje je zahteval. Včasih se je prav hudomušno poigraval s kom. Nekot se je zgodila nesreča, in ko je prišla komisija TNZ, da bi stvar raziskala, je strela z mostu v strugo tudi komisija, in šele naslednja komisija je lahko raziskala obe nesreči. — Zaradi podiranja stavbe so most že nekajkrat zaprti in preusmerili promet po obvoznih cestih. Sredstva za novi most so že zagotovljena, gradil pa ga bo kočevski Zidar. Škoda je le, da niso pričeli še prej, saj je upravičena bojazen, da zaradi slabega vremena delo ne bo napredovalo po načrtu.

Pet krajevskih organizacij SZDL. — Nedavno so pričele organizacije Socialistične zveze v ribniški občini spet aktivneje de-

116 ur pouka za gostince

Delavska univerza v Ribnici je pokazala to jesen precejšnjo aktivnost pri organizaciji raznih tečajev. Prav zdaj je v teku tečaj za poklic gostinskega delavca. Začel se je 3. oktobra. Obsegal bo 116 ur teoretskega in praktičnega pouka. Praktični pouk imajo slušatelji v prostorih ribniške restavracije. Tečaj obsega poleg praktičnih vaj iz kuharstva še praktične vaje v strežbi in kletarstvu. Seznanili se bodo z naukom o prehrani, blagovnanstvu, poslovanjem zasebnih gostiln, in družbeno-politično ureditvijo Jugoslavije. Tečaj obiskuje 22 slušateljev, ki si bodo pridobili kvalifikacije gostinskega delavca in s tem pravico opravljati gostinsko obrt.

34 živilcev na tečaju

V času od 25. do 29. septembra je bil v prostorih delavske univerze v Ribnici tečaj za pridobitev osebnega znanja iz higijene živila in osebne higijene. Tečaj je obiskovalo 34 slušateljev iz gostinske, trgovske, mlinarske, mesarske in slaščičarske stroke. Ta tečaj je bil že tretji te vrste letos. Slušatelji so si pridobili osnovno znanje, kako uporabljati in hraniti živila, o čistoči in osebni higijeni in druge stvari, ki jim bodo prišle prav v vsakdanjem delu.

Pionirji so šli na Goro

Sodražki pionirji smo 29. septembra proslavili pionirski dan z izletom na Goro. V rojstnem kraju narodnega heroja Majde Silc smo priredili proslavo in obudili spomin na junška dejanja Majde Silc in na boj našega ljudstva proti tujim osvajalcem. V programu na Gori je nastopil pevski zbor višje stopnje, Milka Zajc je brala odlomke iz življenja Majde Silc, Lenka Petrič pa nas je kot voditeljica vseh pionirjev na naši šoli seznanila z dolžnostmi pionirjev. Bilo je tudi več recitacij, ob koncu pa je pevski zbor zapel pesem.

ANDREJA MIHELIC
4. raz. osn. šole
Sodražica

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljivo uspešno! Prejete ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in voljakov doma in po svetu! — Poskusite!

lati. Pred člani je reorganizacija krajevskih organizacij. Po novem bo v občini le pet krajevskih organizacij SZDL, in sicer v Grčaricah, v Ribnici bosta dve, Sodražici in Loškem potoku. Dolenjska območje se bo priključilo ribniški organizaciji, prav tako vasi v gornjem koncu Ribniške doline.

Trgovci na izletu. — 7. oktobra so bile trgovine v Ribnici zaprte, prav tako tudi nekatere trgovine v drugih krajih. V soboto in nedeljo so bili trgovci namreč na izletu.

V počastitev dneva topničarjev. — V počastitev dneva artilerije je dom JLA v Ribnici organiziral v soboto svečer zabavno-glasbeno prireditev. Na prireditvi so nastopali, kakor je pisalo na plakatu, sestradni umetniki.

Telovadba za odrasle. — Partizan iz Ribnice je sicer poživiti zanimanje za telesno vajo med odraslimi. Pripravljajo redne tedenske vaje za moške in ženske; moški bodo lahko razgibavali otrdele kosti dvakrat na teden (v torek in petek od 19. do 20. ure), ženske pa ob četrtekih.

Še o štrekljevskem telefonu

Jože Simonič iz Strekljevca, v čigar hiši je bil montiran vaški telefon krajevnega odbora SZDL Strekljevec, se je pritožil, da se zaradi mojega članka ljudje kregajo, češ da so sproti plačevali telefonske pogovore. To reš pojasnilo: Res so vsi sproti plačevali pogovore, toda zaračunavali so jih premalo. Jože Simonič je redno odvajal na pošto denar za pogovore, ni pa mogel plačevati pavšala, ker tega nihče ni plačal. Tako se je nabralo za 38.000 S din dolga. Dokler ta znesek ne bo plačan, pošta ne bo priključila telefona.

FRANC DERGANČ

Vsako nedeljo na ples v Grčijo

V črnomaljski gostilni »Pri Belokranjcu«, imenovani tudi »Grčija«, nameravajo od 24. oktobra dalje vsako nedeljo organizirati ples. Igrali bodo »Fantje iz treh krajev«, točilli bodo dobro kapljico in pekli odojka. Vsaj tako lastnica lokala obeta na lepakih, ki so razobešeni po vsem mestu.

Pomoč tuberkuloznim

V tednu boja proti TBC je občinski odbor RK v Črnomlju obdaril 21 tuberkuloznih bolnikov na svojem področju. Člani občinskega odbora RK so skupno s podmladkarji obiskovali bolnike in jim prinesli pakete s hrano.

Izredno pomoč v hrani pa je RK poslal tudi krajem, kjer je poletna toča najbolj kiestila. Tako je krajevna organizacija Strekljevec dobila za vasi Maline, Brezova reber, Osojnik, Gradnik in Praproče za 153.600 S din olja in moke.

Za zaključek športne igre

Pionirji iz viniške osemletke so tudi letos lepo praznovali svoj praznik. Na pionirski konferenci so razpravljali o sedanjem in bodočem delu organizacije ter izvolili novo vodstvo, zatem pa so imeli na campingu razna športna tekmovanja.

Spet 43 krvodajalcev

Občinski odbor Rdečega križa Črnomelj je konec septembra poslal na odvoz krvi v novomeško transfuzijsko postajo 43 krvodajalcev. Iz BELTA jih je prišlo 11, iz krajevnih organizacij Črnomelj 5, iz Črmošnjice 12, iz Dragatuša 6, iz Adlešič 5 in iz Tribuč 4. Vsem, ki so tokrat oddali kri, najlepša hvala, vendar bo moral občinski odbor RK do konca leta poslati v Novo mesto vsaj še 80 krvodajalcev. Prijave za drugi odvoz krvi, ki bo konec oktobra, že zbirajo. Zadnja krvodajalska akcija je predvidena v začetku decembra.

Sekcija za mednarodne odnose

V ponedeljek, 9. oktobra, je bila ob 12. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj prva seja sekcije za mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL. Na tej seji je bila sekcija ustanovljena, razen tega so razpravljali o mednarodnih političnih odnosih, uvodno besedo pa je imel predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik.

LEPA IN KORISTNA ZAMISEL, ČE BO LE URESNIČENA

Ne gre več po starih tirnicah!

Na Vinici se zavzemajo za kmetijski tečaj, na katerem bi v zimskih mesecih strokovnjaki seznanjali kmetovalce z možnostmi in pogoji v poljedelstvu in živinoreji

Na viniškem koncu, verjetno pa tudi drugje, so kmetovalci zbegani. Sadili so krompir, pa ga niso mogli prodati, še prej redili prašiče, ker se tudi ni obneslo, zdaj ne zaupajo nikomur več in ne vedo, kaj naj sejejo, da bo šlo v denar, in s čim naj se ukvarjajo, da bo donosno. Poleg tega uporabljajo pri delu marsikje še enak način, kot so ga njihovi očetje in dedje, kar vse vpliva, da za vloženi trud in delo ne dobe zadovoljivega plačila.

O tem so razpravljali že na več vaških sestankih, pred kratkim pa tudi v osnovni organizaciji Zveze komunistov. Predlagali so, naj bi čez zimo osnovna šola skupno s črnomaljsko delavsko univerzo in kmetijsko zadrugo organizirala kmetijski tečaj. Na njem naj bi dobri strokovnjaki poučili kmetovalce o možnostih, ki se nudijo v poljedeljski proizvodnji, v živinoreji in v sadjarstvu. Obenem bi kmetje dobili strokovne nasvete in tudi pojasnila, kako je z nabavo kmetijskih strojev. Zdej ne vedo, kakšne so možnosti za nabavo le teh iz tujine, kje in po kakšni ceni jih lahko kupijo doma, kateri stroji bi bili priporočljivi itd.

Brez dvoma bi bilo na tečaju dovolj obiskovalcev, zlasti se zato, ker vse več mladine ostaja doma. Vprašanje je le, kdo bi tečaj financiral, kajti če bi bil brezplačen, bi bila udeležba toliko večja. Po drugi strani pa je tudi res, da nekaterim kmetom ni žal plačati za šoferski tečaj 40.000 S dinarjev, medtem ko za kmetijski pouk najbrž ne bi bili voljni toliko žrtvovati.

V zvezi z razvojem turizma, ki se bo prihodnje leto ob dograditvi ceste na Vinico gotovo še bolj razmahnil, nameravajo za žene organizirati tečaj za kuhanje in krojenje, obenem pa jim prika-

zati, kaj od zasebne oskrbe pričakuje turist, kako urejajo tujske sobe, kako se vedemo do gostov itd.

Vse to je zaenkrat še načrt, vredno pa je, da prizadeti o njem razmišljajo.

Pionirski dan v Dragatušu

V petek, 29. septembra, so dragatuški pionirji praznovali dan pionirjev. Ob 9. uri se je začelo slavlje s pionirskim sprevodom po vasi. Pionirji so bili v narodnih nošah, telovadci v dresih, drugi so imeli vsaj pionirske rute in kape. Na trgu so pionirji pred spomenikom položili cvetje, nato pa je bil v dvorani kulturni program.

Ob tej priložnosti so imeli dragatuški solarji v gosteh mladinsko pesnico Nežo Maurer, ki je brala pesmi in pripovedovala zanimive dogodke iz svojega življenja.

Po kulturnem programu so bili sprejeti v pionirsko organizacijo cibicani prvega razreda. Pred pionirsko zastavo so obljubili, da bodo marljivi pionirji. Pesnica Neža Maurer jim je čestitala, česar so bili še posebno veseli.

Sledila je pionirska konferenca. Načelnica odreda Zdenka Kunič je podala poročilo o delu pionirjev v preteklem šolskem letu ter posebno pohvalila tiste pionirje, ki so sodelovali v folklornem, dramatskem in telovadnem krožku. Nato so izvolili novo vodstvo ter sprejeli okvirni delovni načrt. Obenem so se odločili za sodelovanje v tekmovalstvu in jugoslovanskih pionirskih igrah ter se zavezali ob 25-letnici pionir-

ske organizacije še posebno pridno delati.

Vodstvo pionirskega odreda »Matija Gubec« v Dragatušu zasluži za svoje delo vso pohvalo, prav tako pa tudi pionirji, ki so aktivno delali v raznih krožkih.

MARIJA BRODARIČ

Izobraževanje na tekočem traku

O lanskoletni beri Delavske univerze Črnomelj ter o letošnjih načrtih govori direktor Kamilo Weiss

Julija letos sta se Dom ljudske prosvete v Črnomlju in Delavska univerza združila v Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost. Za direktorja novega zavoda je bil izvoljen bivši direktor Delavske univerze Kamilo Weiss. Pri njem smo se pozanimali za način izobraževanja v lanskem in letošnjem letu.

— Kako je potekalo izobraževanje v pretekli sezoni?

— V pretekli izobraževalni sezoni smo se držali programa in upoštevali potrebe. Na področju družbenega izobraževanja nismo organizirali političnih šol, kakršne so bile v preteklih letih, temveč smo se odločili za ciklus predavanj iz političnega in gospodarskega področja. Imeli smo 10 kvalitetnih predavanj, organiziranih v sodelovanju z visoko šolo za politične vede v Ljubljani.

Na področju strokovnega izobraževanja je bilo storjenega nekaj več. Imeli smo dva letnika ekonomske šole za odrasle, en oddelek poslovodske šole za trgovce, seminar za varstvo pri delu, (organiziran skupno z novomeškim zavodom), 13 šivalnih tečajev itd. Zelo dobro je uspel gospodinjstvi tečaj v Gribljah, v katerega smo poleg kuhanja in šivanja vključili še predavanja iz ekonomike gospodinjstva, osnov elektrotehnike, veterinarstva in kmetijstva.

— Kakšni so načrti za sezono 1967/68?

Črnomelj brez gasilskega avtomobila

To je resnica, kajti stari gasilski avto, kupljen takoj po osvoboditvi, stoji ostare in neraben. In če bi nastal požar? To možnost nekako vsi odklanjajo, sploh nanjo nečejo pomisliti, tako je odvratna. Pa vendar se lahko vsak čas zgodi velika nesreča, posebno še, ker je v mestu industrija. Novi gasilski avto je nujno potreben in zanj že imajo 7 milijonov Sdin, kolikor je dala medobčinska zavarovalnica, toda to je le polovica potrebnega denarja. Nov Tamov gasilski avto stane dobrih 14 milijonov Sdin. Ali ne bi gospodarske organizacije prispevale vsaka nekaj? Potem nevarnost strašnega ognjenega meča ne bi več visela nad glavno.

Pomanjkanje vode postaja nevzdržno

Pisali smo že, da bodo morali prebivalci Krča pri Semiču poleg napeljanega vodovoda kopati še vodnjake. Strokovnjaki, ki so delali načrte za rekonstrukcijo semiškega vodovoda, niso stvari dobro premislili, zato je ostala tudi semiška ambulanta z vsemi bližnjimi hišami brez vode. Voda je zmanjkala že pred dvema mesecema, od tedaj pa kuhamo in peremo z vodo, kateri je primešana gnojnica. Zadevo bi morali takoj rešiti, ker je zima pred durmi, z gnojnico odišavljena »leštern« pa se je tudi že izpraznila. Najnovejši je predlog, naj vsaka hiša plača 100 tisoč Sdin, pa bi napeljali vodovod iz druge linije, kar pa se prizadetim zdi neumno. Vodovod in instalacije smo v redu plačali, prav tako plačujemo vodarino, zato smo upravičeni zahtevati, naj napačno v vodovodu odpravi tisti, ki jo je zakrivil. Dela pri rekonstrukciji vodovoda je vodilo Komunalno obrtno podjetje Črnomelj, zato naj tudi poskrbi, da bo stvar urejena, krivec pa poklican na odgovor. Dogovorili smo se namreč, da bomo v nasprotnem primeru stvar uredili sami, račun pa poslali podjetju. Na vsak način pa bi bilo bolje doseči sporazum kot pa groziti s tožbami.

FRANC DERGANČ

rih je bilo okoli 2.500 obiskovalcev. To dokazuje, da je med občani za kmetijska, zdravstvena in druga predavanja veliko zanimanje. Trenutno pripravljamo z vodstvom Rdečega križa program za ciklus zdravstvenih predavanj.

— In potujoči kino?

— Lani smo imeli le 7 predstav, a še to so bile slabo obiskane. Zato tudi v letošnjem letu ne nameravamo organizirati rednih predstav potujočega kina.

— Kakšne težave imate pri organizaciji izobraževanja?

— Težav je več. Najprej bi omenil finančne. Delovne organizacije dajejo premalo sredstev za izobraževanje svojih zaposlenih, ker se niso spoznale, da je to nujno potrebno. V Črnomlju pa primanjkuje tudi predavateljev. Prav tako imamo težave, ker nimamo lastnih prostorov. Do zdaj nam je s prostori pomagala osnovna šola.

JANEZ DRAGOS

Praznik na adleški šoli

Tudi pionirji osnovne šole Adlešiči so lepo praznovali pionirski dan. Imeli so pionirsko konferenco in kulturni program. Kot gostje so na proslavi nastopili tudi cibicani, ki bodo šele 29. novembra postali člani pionirske organizacije.

Na konferenci je predsednik pionirjev poročal o delu v preteklem šolskem letu, pohvalil delavnost in omenil, da bo treba učni uspeh še

izboljšati. Prav zato so si kot glavno delovno nalogo za bodoče obdobje postavili učne. Razgovor po predsednikovem poročilu je bil živahen. Pionirji si izrazili željo, da bi dobivali malico, vendar je vprašanje finančnih sredstev, ker je pomoč RK ukinjena. Razen tega bo težko dobivati tudi kruh iz Črnomlja. Sklenjeno je bilo, da se bodo o tem s starši obširneje pomenili na roditeljskem sestanku.

Pozimi v šolo za zdravje

Na nedavnem posvetu občinskega odbora RK, zdravstvenih delavcev in še nekaterih drugih organizacij so v Črnomlju razpravljali o zdravstvenovzgojnem delu v jesensko-zimski sezoni. Zdravniki so bili mnenja, da je zdravstvena vzgoja najbolj potrebna v oddaljenih vaseh, zato so predlagali, naj bi pozimi v nekaterih krajih organizirali »šolo za zdravje«. Zdravniki in drugi zdravstveni delavci bi v ciklusu predavanj seznanili občane, kako je treba čuvati zdravje. S tem bi začeli novembra, v mesecu boja proti alkoholizmu, ki je v nekaterih predelih Bele krajine precej širjen. Sklenjeno je tudi bilo, naj bi v šolah na roditeljskih sestankih s starši več govorili o zdravi prehrani otrok, hkrati pa organizirali šolske kuhinje na vseh šolah.

Vse konfekcijsko blago – tudi po najnovejši modi – in preproge nudi na 8-mesečno brezobrestno odplačilo

„Delektstil“ ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

Direktor LEPISA zahteval red

Suhorsko lesno industrijsko podjetje se ob polletju ni ravno slabo izkazalo, vendar so po direktorjevem mnenju potrebni ukrepi za zaostroitev osebne odgovornosti pri delu — O tem so razpravljali na delavskem svetu, v osnovni organizaciji ZK in na sestanku kolektiva

V LEPISU lahko pokažejo precej novega: dogradili so skladišče reprodukcijekega materiala s sanitarnimi prostori, zgradili betonsko stezo in v celoti uredili notranji transport, opustili ročno prekladanje lesa, postali so lastniki stavbe — vse to v letošnjem letu.

Tudi polletni gospodarski uspehi niso ravno slabi. Čeprav za 3 odst. zaostajajo za planom, so dosegli 115 milijonov S din za sklade, izvoz pa je celo večji, kot so računali. Z vsem tem je direktor podjetja Zvone Jerman sicer zadovoljen, meni pa, da je najnuj znotraj kolektiva urediti še nekaj perečih zadev: — Predvsem moramo pove-

čati storilnost ter uvesti izključno nagrajevanje po delu ter zaostroiti odgovornost na vsakem delovnem mestu, sicer bi bila bodočnost kolektiva lahko ogrožena. Pred kratkim sem na sestanku delavskega sveta energično zahteval, naj se to uredi, sicer v tem kolektivu ne bom pripravljen več delati. Razložil sem svoje načrte, ki predvidevajo še večjo kontrolo proizvodnje, mnogo večjo odgovornost mojstrov, ter poudaril, da je prevelika familiarnost v našem kolektivu škodljiva, medtem ko je tovarništvo potrebno. To sta namreč dva različna pojma, naši pa ju dostikrat ne ločijo.

Doslej smo sicer povzročili

no škodo na materialu obrabljali, toda vse preveč je bilo gledanja skozi prste. Imamo tudi preveč režijskih ur — še vedno okoli 9 odst. — medtem ko jih po mojhih računih ne bi smelo biti več kot 3 odst. Prav tako v mižarskem obratu Gradac ni vse v redu. Če ne bodo uvedli drugačnega odnosa do dela, predlagam zamenjavo vodje obrata.

Oktober bomo začeli s proizvodnjo po točno določenem operativnem planu, in če omenjene stvari dotlej ne bodo urejene, načrtov ne bomo mogli uresničiti. O tem smo obširno razpravljali na seji delavskega sveta v osnovni organizaciji ZK in na sestanku kolektiva, toda, razumljivo, nekaterim to ni všeč. Zelim le, da bi naši ljudje spoznali nujnost drugačnega odnosa do dela, sicer ne bomo nikdar dosegli nižjih poslovnih stroškov in tudi na trgu ne bomo uspeli, ker bodo naši izdelki predragi.

Kar zadeva osebne dohodke, so letos za okoli 6.000 S din višji kot so bili lani, vsem pa smatram, da je povprečni zaslužek 59.000 S din še vedno prenizek. Če bo ves kolektiv pripravljen v delovnem času res intenzivno in z vso odgovornostjo delati prav na vseh delovnih mestih, uspehi gotovo ne bodo izostali, s tem v zvezi pa lahko pričakujemo tudi večje osebne dohodke.

Tončka Eršte (levo) streže strankam v turistični pisarni (Foto: M. Moškon)

Samo da je služba...

Belokranjski spominki gredo v Ameriko

Letos v metliški občini niso mogli več zaposliti vseh učiteljev, ki so končali šolanje.

samo prstni odtis

(ali pa še tega ne!) bo pustil vlomilec

v vaši hiši namesto prihrankov, če jih ne boste pravočasno naložili na hranilno knjižico DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE!

SPREHOD PO METLIKI

V METLIKI GRADE okoli 40 zasebnih hiš, od katerih se bodo nekateri lastniki že letos vselili. Zivahna spomladanska gradnja je poleti nekoliko zastala, ker so mnogi šele pred kratkim dobili posojila, ki so jim jih obljubila posamezna podjetja. Zdej hite, da bodo stavbe še pred zimo spravili pod streho.

POTO-KINO PODJETJE v Metliki si je omislilo za reklamni slikovni material posameznih filmov tri lične omarice, od katerih je ena obešena v veži kina, druga stoji na Trgu svobode ob vnožju grajskega vrta, tretja pa na Dragah v bližini bifeja. Obisk kina je, odkar so šli dijaki in študentje v šole, sicer nekoliko upadel, vendar pridejo ostali obiskovalci vedno na svoj račun, saj jim uprava kina zavrti tedensko redno dva, včasih pa tudi tri do štiri filme.

NEKOLIKO VEČ KULTURE bi želela uprava kina od posameznih mladoletnih obiskovalcev, ki s svojim vedenjem in neprimernimi opazkami med predstavo motijo druge obiskovalce. Naj vedo, da si s kupljeno vstopnico še niso pridobili pravice, da srušajo slabo voljo in zgradeno lju-

di, ki bi si radi v miru in zbratnosti ogledali film.

ZADNJI SONČNI NEDELJI sta tudi v Belo krajino privabili veliko izletnikov. Pa ne samo ob nedeljah, tudi ob delavnikih se v Metliki ustavljajo avtobusi z izletniki, ki si ponavadi najprej ogledajo Belokranjski muzej, potem pa obiščejo Veselico, Vinomer ali kako drugo izletniško točko v okolici Metlike.

SEZONA GOB JE v glavnem že minila in so se ljudje dobro založili s tem godnim sadežem. Kmetijska zadruga v Metliki še odkupuje suhe gobe po 1500 S din kilogram.

GASILCI NA SUHORJU, ki so pred kratkim dobili novo brigadno, bodo v nedeljo, 15. oktobra, pripravili veliko veselico, na katero vabijo vse prijatelje gasilstva, dobrih domačih jedi in pijač.

Čez nekaj dni — potni listi tudi v Metliki

Prebivalci metliške občine, ki so potovali v tujino, so morali do zdaj po potne liste v Črnomelj. Ker pa je vse več potovanj v inozemstvo, so se odločili v bodoče potne liste izdajati v Metliki pri tamkajšnjem referentu za notranje zadeve na občinski skupščini. Računajo, da bo služba potnih listov organizirana že v drugi polovici oktobra.

»KOMET je predstavil nove izdelke

Na velesajmu v Zagrebu je metliško podjetje KOMET vzbujalo precejšnjo pozornost z razstavljenimi novimi izdelki: stezniki in nedrčki iz lycra tkanin, ki prav nič ne zaostajajo za tovrstnimi izdelki v tujini in doma. Sklenili so tako za okoli 60 milijonov S din kupčij, tako da trenutno sploh ne morejo opraviti vseh naročil.

Izposojeni uslužbenec

Ker je premoženjskoppravna referentka metliške občine Pavla Šegina na poročniškem dopustu in ni bilo pri roki primerne večšega uslužbenca začasno nadomeščanje, so Metličani dobili na posodo vsako sredo Franca Magistra, sicer zaposlenega v upravi sosednje občine Črnomelj. Tako delo ne bo preveč zaostajalo. To je primer dobrega sodelovanja.

Primarij dr. Smrečnik predaval v Gradcu

Pred kratkim so imeli v Gradcu zanimivo zdravstveno predavanje, ki pa zaradi obilice kmečkih del ni bilo ravno najbolje obiskano. Primarij dr. Ivo Smrečnik iz Novega mesta je govoril o boju proti tuberkulozi, poslušalci pa so bili z njegovim predavanjem na moč zadovoljni.

Obsojeni za izgred na veselici

Občinski sodnik za prekrške v Metliki je pred kratkim obsodil 5 razgrajačev, ki so 12. avgusta ponoči motili mirne goste v gostišču Veselica in tam razbijali steklenino. Najprej so Niko Brodarič iz Gribelj, Anton Lozar iz Gribelj, Ivan Pezdirc iz Ljubljane, Branko Petkovič in Jure Bučan, oba iz Metlike, popivali, zmerjali drug drugega in izživali k pretepu. Lovili so se po točilnici, hodnku in terasi, se obmetavali s pivskimi steklenicami in stoli, nato pa se sprli še pri juke boksu. Nemirno početje je trajalo kakor tri ure, drugi gostje so se zgražali, zato so na pomoč poklicali milico.

Pred sodnikom za prekrške so krivci priznali pretep, in ker ni bilo telesnih poškodb, so bili kaznovani le vsak na 10.000 S din denarne kazni.

Mokra vaja na Suhorju

Prostovoljno gasilsko društvo na Suhorju je pred kratkim dobilo novo motorno brigadno. V nedeljo, 1. oktobra, so imeli dopoldne občni zbor, kjer so ponovno izvolili stari odbor, popoldne pa so imeli še prvo mokro vajo. Član poklicne gasilske čete iz Novega mesta je preizkušal delovanje nove brigadine. Vajo je gledalo precej Suhorčanov in prebivalcev okoliških naselij.

MARIJAN PAVLIHA

Krvodajalci so se izkazali

3. oktobra, ko je občinski odbor RK v Metliki organiziral dodatno krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške bolnišnice, se je že ob 7. uri zjutraj zbralo 61. ljudi. S posebnim avtobusom so odpotovali v Novo mesto, kjer so jim odvzeli kri. Nazaj grede pa so požrtvovalni občani doživeli tudi nekaj neprijetnosti. Ker je na transfuzijski postaji delo počasi potekalo, niso bili vsi krvodajalci zbrani do 12.30, kot je bilo dogovorjeno s podjetjem Gorjanci, ki jih je z avtobusom odpeljalo nazaj v Metliko. Avtobus je hotel že od-

peljati, in ker vsi še niso bili z oddajo krvi gotovi, sta dva izmed prisotnih držala za vrata, dokler ni priteklo še nekaj Metličanov. Nato je avtobus odpeljal, ena krvodajalka pa je ostala v Novem mestu.

Šoferji se tokrat niso izkazali, zato pa tembolj krvodajalci.

Na odvzem krvi so prihiteli ljudje iz vseh krajevnih organizacij RK in iz vseh metliških kolektivov, posebno pa se je tokrat s številom udeležencev odrezal KOMET.

INTERVJU S SEKRETARJEM KOMITEJA JOŽETOM DOŠNOM

Manj osnovnih organizacij, več dela

Priprave na reorganizacijo Zveze komunistov so v metliški občini v polnem razmahu — Namesto 14 bo v bodoče delovalo le 7 osnovnih organizacij — Razen tega iščejo možnosti, da bi ukinili profesionalno delo o vodstvih občinskih družbeno-političnih organizacij

Kako v praksi potekajo priprave na reorganizacijo Zveze komunistov v vaši občini?

Sklepe CK skušamo konkretizirati in jih prilagoditi razmeram na našem terenu. Reorganizacijo gledamo pri nas bolj z vsebinskega stališča, ker hočemo obenem z njo doseči večjo učinkovitost dela članstva. Doslej smo imeli na našem območju 14 osnovnih organizacij: v Metliki, Rosalnicah, Draščih, na Radovici, v Grabrovcu, na Suhorju, v Lokvici, Gradcu in Podzemlju ter v delovnih organizacijah Beti, Novoteks, Komet in Lepisa.

Na skupni seji občinskega komiteja s sekretarji vseh osnovnih organizacij smo pred kratkim, prej pa že po sestankih na terenu, razpravljali o tem, da bi uvedli mešani princip organiziranja članstva. S tem je mišljeno, da bi še naprej obstajale osnovne organizacije na terenu in v kolektivih. Obstaja na predlog, da bi

od sedanjih 14 osnovnih organizacij v bodoče delovalo le 7: v Metliki z oddelki Draščih, Radovica, Grabrovec in Lokvica ter samostojne organizacije na Suhorju, v Gradcu, Podzemlju ter v tovarnah Beti, Novoteks in Komet.

Zakaj nameravate še obdržati osnovne organizacije v nekaterih delovnih kolektivih?

Glede na našo industrijo, ki je še vedno v razvoju, se pojavljajo razne težave. Smatramo, da so komunisti znotraj nekaterih večjih kolektivov še nujno potrebna gonilna sila tako pri reševanju gospodarskih kot samoupravnih nalog. To utemeljujemo s tem, da je v naši industriji zaposlena pred vsem mlada delovna sila, ki bi se ob delu osnovne organizacije ZK lahko bolje usposabljala in vključevala v družbeno-politično dejavnost. Ne mislimo pa, da komunisti iz delovnih organizacij ne bi bili dolžni delovati tudi na terenu. Nasprotno! Prav tako ali pa še bolj bodo tudi poslej dolžni delati v teh osnovnih organizacijah.

Kako bo v bodoče pri vas s profesionalnim delom?

Odlučili smo se, da ne bomo imeli v nobeni organizaciji več profesionalnih družbeno-političnih delavcev. To zamisel pa bomo lahko uresničili le pod pogojem, če dobimo primerne uslužbenca, analitika, ki bi vodil delo za več organizacij, pripravljal analize, zbiral material za seje, organiziral posvete itd. Če nam ne bo

uspelo dobiti takega uslužbenca, bomo morali obdržati tudi vnaprej vsaj enega profesionalca v družbeno-političnih organizacijah.

Kakšen je predlog za sestav vodstvenih organov ZK v občini?

Skušamo se izogniti formalnemu zastopanju in si prizadevamo pritegniti v konferenco, komite in druge organe take ljudi, ki bi bili ob vsaki priložnosti sposobni razreševati tekoče probleme. Predvidevamo, da bo štela konferenca 37 članov, občinski komite 11 članov, kontrolna komisija 5 in revizijska komisija 3 člane. Poleg teh bi delovale zaenkrat še 3 komisije, ki pa bodo imele prav tako odgovorne naloge: 1. komisija za organizacijo, kadrovske politiko in delovanje, ZK, 2. komisija za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko, 3. komisija za družbeno-politične odnose in idejno-politične probleme.

Kaj boste zlasti obravnavali na občinski konferenci in kdaj je ta predvidena?

Na konferenci, ki bo verjetno 28. oktobra, bomo poleg reorganizacije razpravljali še o izvajanju reforme in o utrjevanju samoupravljanja, čemur bomo dali še poseben poudarek. Trenutno imajo redne sestanke osnovne organizacije, na katerih že volijo člane konference in drugih organov ZK. Obenem pa se terenskih sestankov udeležujejo tudi člani komiteja ter tolmarijo stališča Jugoslavije v zvezi s krizo na Bliznjem vzhodu. R. B.

Z borbenostjo do točk

Pretekla nogometna nedelja je proti pričakovanju bila uspešna za naša ligaša. Bela krajina je gostovala na vročem zagorjanskem igrišču pri vodilni enajsterici v tej ligi. Belokranjci so z veliko borbenostjo in po zaslugi odličnega vratarja Zuniča pripravili domačim nogometašem »hladno prho«, odnesli so jim točke, Novomeščani, kljub temu da so nastopili oslabiljeni, so imeli tehnično boljše Pirančane v »matnem položaju«, toda vse prizadevanje ni pomagalo. Srečanje se je končalo neodločeno. Pri domačih sta navdušila Velagić in borbeni Košir. Pri gostih so bili zapaženi zlasti vratar in oba branilca. Mladinci Novega mesta se še vedno borijo z začetnimi težavami. Kot kaže, bo iz ekipe zrastle nadarjenih nogometašev.

Zagorje : Bela krajina 0:0

Črnomajski nogometaši so v zadnjem kolu conejske nogometne lige gostovali v Zagorju pri vodilnem moštvu na lestvici — Zagorju. Čeprav so jim mnogi napovedovali visok poraz, so se potrudili in pripravili prijetno presenečenje.

Tekma je potekala v glavnem na polovici gostov, vendar domači niso znali izkoristiti vrste priložnosti. Gostje so imeli v zadnjem delu igre celo možnost zmagati.

ANTON LATERNER

Novo mesto : Piran 0:0

V nedeljskem prvenstvenem srečanju so domačini bili vso tekmo v rahli premoči, kljub temu pa napadalci niso dosegli zadetka. Najbolje priložnost za zadetek je imel Maksimovič v drugem delu igre, vendar je njegov udarec zadela vratnica. Gostje razen borbenosti niso pokazali posebne igre. S taktično igro jim je uspelo osvojiti točko.

Neodločen rezultat z nogometaši Pirana je ponoven uspeh prizadevnih igralcev Novega mesta, toda s tremi osvojenimi točkami v »esenskem delu tekmovalca ne morejo pričakovati kakšnega večjega uspeha.

J. M.

Novo mesto : Ljubljana 1:4

Mladinci Novega mesta so v prvem polčasu vodili s golom prednosti in ta rezultat obdržali do sredine drugega polčasa. Izkušenejši ljubljanci so zlahka dosegli štiri zadetke in s tem tudi prepričljivo zmago.

JM

Vojnik : Brežice 1:2

V četrtem kolu celjske nogometne podzveze so Brežičani zastonžno prinesli domov obe točki. Ponovno so dokazali, da bodo odslej z okrepljeno ekipo nevarni tudi na tujem terenu. Brežičani so povedli s golom Kandića, Majski pa je dosegel zmagoviti zadetek. Slabo igralci v Vojniku je onemogočilo, da bi tehnično boljše Brežičani izdatneje napolnili mrežo domačinov.

V. P.

Senovo : Štore 6:2

Kljub izenačenju igri obeh tekmecev v prvem delu so Senovčani odšli na odmor s prednostjo. Ze v 8. minuti so domačini po zaslugi Jevšnika vodili s 2:0. Ko so gledalci pričakovali serijo zadetkov, so gosti zmanjšali rezultat na 2:1.

V drugem delu so domači močno napadli in zlahka še štirikrat satresli mrežo gostov. Pri domačih se je najbolj odlikoval Gaser, ki je dosegel tri zadetke.

Boč : Celulozar 2:8

V prvenstvenem nogometnem srečanju so igralci Celulozara na tekmem igrišču premagali igralce Boča iz Poljčan. Gole za Celulozar so dosegli: Klajič v tretji, 23. in 26. minuti, Jurešič v 61., 66. in 80. minuti in Andjelkovič v 13. minuti. Domači so poleg dveh golov Lovca prispevali še en zadetek za Krčane.

Celulozar vodi na razpredelnici celjske nogometne podzveze s prednostjo treh točk.

vn

ROKOMET

Ribničani prekratki

Ribničani so preteklo nedeljo gostovali pri vodilni ekipi lige — Ormožu. Proti ekipi, ki praktično ne ve za poraz, so gostje zagrabil borbeno in uspešno. Domače bi lahko z malo več sreče celo premagali in s tem pripravili prvovrstno presenečenje. Brežički ekipi sta osvojili ves izkupicek. Velenjski Rudar ni bil dorasel nasprotnik, saj je bil poražen z 19 goli razlike. Dekleta pa so v zadnje uvrščeno Olimpijo iz Ljubljane imele precej težav. Končno so jih premagale z minimalno razliko. V ljubljanski conski ligi so Novomeščani po vrsti uspešnih nastopov poklekli pred ljubljanskim Slovanom. Krčani pa so gostovali pri Šentvidu in so izgubili srečanje, ki bi se lahko končalo tudi z drugačnim izidom.

Grosuplje : Kranj 28:15

Zmaga domačega moštva je presenetljiva, saj ni nihče pričakoval, da bo novinec v tej ligi tako prepričljivo premagal dolgoletnega liganša Kranj. Moštvo Grosuplje je bilo ves čas tekme boljše in je zasluzeno premagalo borbeno in tehnično slabe goste.

Za Grosuplje so igrali: Podobnik, Strehovec (11), Košak (7), Jankovič (6), Hribar (2), Zgonc (10), Kavšek (1), Zajc, Sušterič in Mohar. Pred okoli 100 gledalci je tekmo dobro sodil Zupančič s Mirne.

A. Sušterič

Brežice : Rudar 33:14

V nedeljskem rokometnem srečanju so rokometni Brežiči z zelo zanimivimi tekmami, polni duhovitih kombinacij, pod vodstvom izkušnega Darka Šetince premagali

velenjskega Rudarja z rezultatom 33:14. Lahko bi trdili, da imajo Brežičani trenutno najboljši napad v republiški rokometni ligi, seveda pa je to rezultat homogenosti ekipe.

Za Brežice so igrali: Novak II, Rovani 3, Šetinc 10, Kukulovič 2, Avsec 4, Bosina 8, Jurešič 1, Novak I, Svačić, Pavlič 5 in Bržlec.

V. P.

Slovan : Novo mesto 26:22

V soboto so novomeški rokometni gostovali v Ljubljani pri Slovanu. Druga ekipa Slovana je premagala goste z 26:22. V prvem polčasu sta bili obe ekipi izenačeni. Ta se je tudi končal neodločeno. V drugem pa so imeli domači rokometni več sreče in so zmagovali. Ekipa gostov, ki je igrala oslabiljena, je nastopila s temi igralci: Perko, Gantar, Pelko (6), Lozar (8), Cvelbar, Zemljčič, Šetina (4), Jaklič (4), Bele in Jožef.

JAP

Brežice : Olimpija 11:6

V 6. kolu republiške rokometne lige za ženske so domačinke s težavo ugnale gostje iz Ljubljane. Vsi so namreč pričakovali gladko zmago Brežičank, toda te niso imele tokrat svojega dneva. Gostje so v prvem polčasu vodile še s 5:1, v drugem polčasu pa se je slika spremenila. Domačinke so kljub vsemu zmagale s petimi goli razlike.

Za Brežice so igrali: Božičnik, Bužančič 4, Molan 3, Mišič 3, Engel, Slak, Kolar 1, Zorko in A. Mišič.

V. P.

Šentvid : Krško 21:16

V prvenstveni tekmi rokometne LCL je Partizan Šentvid premagal Partizana Krško z 21:16 (8:5). Srečanje je sodil Kastelic iz Ljubljane. Krčani so z nervozno igro izgubili dve točki, igralci Šentvida pa so njihovo nervozno izkoristili in z umerjeno igro zasluzeno zmagali. Med Krčani je dobro igral edinoletni Slamnik. Za Krško so nastopili: Skoberne, R. Iskra 6, Slamnik 6, Šute 2, Kovarčič 1, Komar 1, Arh, Božič, Jankovič, Humar in S. Iskra.

Ormož : Ribnica 16:15

Domači rokometni so komaj rešili točke pred razigranimi in borbenimi Ribničani. Vodilna ekipa v slovenski rokometni ligi ni pokazala pričakovane igre in bi neodločen rezultat bil bolj pravičen. Morda bo ta uspeh vili Ribničanom več volje do uspeha. Ribničani so igrali v sestavi: Krstič I., Krstič II. (5), Cesar, Andolšek, Matelič (2), Mikulin (1), Ponikvar (2) in Radič (5).

KOŠARKA

Straža : Semič 64:56

V nedeljo je bila v Straži odigrana prijateljska tekma med moštvom košarkarjev iz Straže in Semiča. Po zelo izenačenju igri se je tekma končala z zmago Semiča z rezultatom 64:56. (32:20).

Ekipo Partizana Straža so sestavljali: Dular, Tisovec 8, Virant 19, Kavšek 2, Aš 20 in M. Aš 16.

D. PLJUT

KOSARKA MLADINKE NA PETEM MESTU

Tekmovanje pionirjev in mladink v ljubljanski občinski košarkarski ligi je končano. Bilo je več tekmovalcev v različnih krajih, sedežih sodelujočih ekip. V vsaki ligi je sodelovalo po osem ekip. To je bil za mlade kočevske košarkarje prvi resnejši nastop, ki je prinesel mladinkam 5. mesto, pionirjem pa 7. mesto.

Pridobili so precej izkušenj, s rednimi simskimi treninji se bodo še bolj postavili na lastne noge, tako da bodo spomladi s večjimi obeti nastopili v tekmovalni.

A. ARKO

Prizor z rokometnega srečanja med rokometni Krme-lja in Krškega. Krmeljčani so proti pričakovanju zagrili zelo dobro in goste presenetili. Takšnega razpleta dogodkov v Krmelju nismo pričakovali. (Foto: Slavko Dokl)

Goranin in Kočevje

V počastitev občinskega praznika je bil v Kočevju dvoboj moških in ženskih ekip Delnice in Kočevja v kegljanju. Moške ekipe so nastopile v igrah 8 x 100 lučjev, ženske pa v 5 x 100 lučjev. Tekmovalce so po štiri ekipe na kegljišču KK Kočevje v »Gajus«.

Pri moških nekaterim domačim reprezentantom ni šlo. Na splošno so v obeh domačih ekipah samo štirje podrli več kot 400 kegljev, od gostov pa kar sedem tekmovalcev. Kegljačice Kočevja so kot ponavadi premagale gostje kar s 181 keglji razlike. Najboljša je bila Serčerjeva s 391 podrtimi keglji.

Rezultati tekmovalca: MOSKI: Goranin (Delnice) 3132 kegljev, 2. Kočevje I 3109, 3. Mladi radnik (Delnice) 3093, 4. Kočevje II.

2895 kegljev. ZENSKE: 1. Kočevje I. 2199 kegljev, 2. Delnice I. 2013, 3. Kočevje II. 1652 in 4. Delnice II. 1482. A. A.

Med prvo desetorico

Na republiškem prvenstvu kegljačev v tekmovalju parov v Celju je med 60 nastopajočimi sodelovalo tudi 12 tekmovalcev iz Novega mesta. Pionirjevi dvojici Barbič-Mrzlak in Krstič-Hren sta zasedli odlično 8. oz. 9. mesto ter se plasirali za državno prvenstvo, ki bo prihodnji mesec v Celju all Splitu.

Rezultati tekmovalca: 8. mesto Mrziak-Barbič 1698 (856-842) kegljev in 9. mesto Krstič-Hren 1692 (65-827) kegljev. ju

ODBOJKA

Kočevje je šlo uspešno čez oviro

V zadnjem odbojarskem vrvežu so uspešno preskočili zapreko samo odbojkarji Kočevja, ki so premagali Kamno gorco. S tem so si priborili drugo mesto, kar daje določene upe, da se bo prihodnje leto ekipa potegovala za prvo mesto.

Trebnjci so to nedeljo prigrabili poraz v Bovcu. Poraz in tekma, izgubljena brez dobljenega seta, je precejšnje presenečenje. Res je, da so si igralci že priborili tretje mesto, kljub temu pa ne bi smeli na tako lahek način prepuščati slabšim nasprotnikom točke.

Novomeščani so šli »brez upanja v zmago« na vroča tla izolskih odbojkarjev. V rekordno kratkem času so domači premagali goste, ki dejansko niso nudili večjega odpora.

Kočevje : Kamna gorica 3:1

Domači so goste premagali s 3:1 (14:16, 15:8, 15:7 in 15:6) in se s tem tri kola pred koncem tekmovalca še bolj utrdili na drugem mestu. V domačem moštvu ni nastopila vrsta stalnih igralcev, ker so odšli k vojakom. To pa vedo nasprotni ekipe, ki računajo na morebitne zmage. Izid prvega seta je goste prevzel z velikim upanjem. V ostalih treh setih pa so domači izkoristili svoje znanje in lahko obračunali z borbenimi gosti.

Nekateri igralci iz vrst gostov niso presenetili bližnjega seta po razen in so namerno točki žogo izven igrišča, seveda v svojo škodo.

Tekmo je pred 100 gledalci sodil Zvenovski iz Ljubljane.

A. ARKO

Bovec : Trebnje 3:0

Odbojarska ekipa Trebnjega je v nedeljo, 8. oktobra v Bovcu po nepotrebnem spustila iz rok dve točki v tekmi z borbenim moštvom Boveca, ki zna na domačem igrišču pripraviti presenečenje marsikateri ekipi. Nedeljsko srečanje se je končalo z gladko in zasluzeno zmago domačinov z rezultatom 3:0 (16:14, 15:12, 15:12). Kot kažejo razlike v posameznih setih, Bovec ni tako močno zmagal, kot kaže na prvi pogled.

To srečanje je pokazalo, da tudi tehnično boljše ekipe, ki ima več rutine, ne zaigra po požitvalno, ne more zmagati, če se z naša zgolj na ti dve prednosti. Tekma resda ni odločala o uvrstitvi, vendar je vseeno težko iti sklonjenih glav s srečanja z našo ekipa.

sprotnikom, ki letos prvič igra v ligi. M. L.

Dolenjsko prvenstvo

Na odbojarskih igriščih na Loku so se v nedeljo tri odbojarske ekipe potegovala za naslov odbojarskega prvaka Dolenjske. Kljub temu da je organizator povabil na turnir osem ekip, so se vabilu odzvale le ekipe Črnomlja, Osilnice in Novega mesta. Na turnirju je največ pokazala borbeno ekipa iz Črnomlja, v kateri so igrali mladinci iz gimnazije. Z malo večjo izkušnostjo bi lahko premagali ekipo Novega mesta, ki ni pokazala pričakovane znanja. Vrstni red ekip: 1. Novo mesto 4. točke, 2. Črnomelj 2 točki in 3. Osilnica 0 točk. Novomeščani so si pridobili pravico sodelovati na kvalifikacijskem turnirju za vstop v II. republiško odbojarsko ligo. Srečanja sta sodila Venta in Romih. JAP

Za gimnastiko veliko zanimanje

Med mladimi telovalci se je orodna telovadba v Kočevju uveljavila kot še nikoli. Temu so pripomogli odlični delovni pogoji v novem domu telesne kulture, še več pa požitvalni vodniki, med njimi najjagilnejši Iko Zgajnar. V oddelku orodne telovadbe TVD Partizan Kočevje so oddelki pionirjev in pionirk tako številni, da jih vodniki komaj obvladajo, v njih je kar 122 telovadnih. Na ta način se ustvarja trden temelj, ki bo lahko omogočil, da se bo orodna telovadba povzpela na tisto stopnjo, kot je bila pred vojno. A. A.

AVTO-MOTO DRUŠTVO RIBNICA

proda NA JAVNI DRAŽBI 15. oktobra ob 8. uri v prostorih AMD Ribnica

osebni avtomobil ZASTAVA 750

Za družbeni sektor bo dražba od 8. do 10. ure, po 10. uri pa za zasebnike.

Vse informacije dobite v pisarni društva.

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE

razpisuje prosto delovno mesto

avtomehanika cestne službe »Pomoč-informacije« v Trebnjem

POGOJI ZA SPREJEM:

1. Visoko kvalificiran ali kvalificiran avtomehanik.
2. Vozniški izpit kategorije A, B in C (v skrajnem primeru tudi samo A in B kategorije).
3. Zagotovljeno stanovanje v Trebnjem.
4. Odslužena vojaščina.
5. Starost do 35 let.
6. Popoln abstinent.
7. Prednost imajo kandidati, ki obvladajo tuj jezik.

Nastop službe 1. novembra 1967. Osebnosti prejmejo po pravilniku. — Pismene prošnje z navedbo zahtevanih pogojev in opisom dosedanjih služb pošljite na naslov: AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE, Ljubljana, Dalmatinova 6/a.

Iskrene želje staršev v Dolenji vasi

V prvem razredu je samo sedem otrok, v drugem šest in v tretjem devet — Zanje bi bilo najbolje, da bi obiskovali centralno šolo v Krškem — Na roditeljskem sestanku so prisotni obsodili tiste starše, ki ne plačujejo malice svojim otrokom

V sredo 4. oktobra zvečer, je bil v Dolenji vasi roditeljski sestanek za starše otrok, ki obiskujejo nižje razrede osnovne šole v tem kraju. Udeležba na sestanku ni bila povsem zadovoljiva, saj obiskuje letos to šolo 37 otrok, na sestanku pa je prišlo le 12 mamic in trije očete. Kljub temu so se na sestanku pogovorili marsikaj zanimivega in dobili mnogo koristnih napotkov.

Sola v Dolenji vasi je ena izmed tistih, ki imajo zelo malo otrok. V letošnjem šolskem letu obiskuje prvi razred 7, drugi 6, tretji 9 in četrty razred 15 otrok. Zaradi majhnega števila otrok ima vodstvo šole težave, kako urediti pouk. Za samostojne razrede je premalo otrok, v združenih razredih pa je neprimerno teže poučevati. Čeprav lahko dosegajo tudi v združenih razredih zavidljive učne uspehe, vemo, da so v samostojnih razredih mnogo ugodnejši pogoji za poglobljanje otrokovega znanja in za temeljitejšo utrjevanje učne snovi.

Rešitev za otroke nižjih

razredov iz Dolenje vasi je v tem, da bi tudi oni obiskovali centralno šolo v Krškem, kakor jo obiskujejo učenci višjih razredov. Otroci bi se lahko brez posebnih naporov vozili s šolskim avtobusom v Krško, ker skoraj vsi stanujejo blizu sedanje šole. Žal pa ima centralna osnovna šola v Krškem vse učilnice prenatrane.

Problem šolanja prizadetih otrok iz Dolenje vasi bomo lahko ugodno rešili šele tedaj, ko bo v Krškem zgrajena nova šola.

Na sestanku so starši z zadovoljstvom sprejeli vest, da bodo tudi v tem šolskem letu prejeli vsi otroci malico v šoli. Pohvalili so vodjo šole tov. Jožico Vogrinc, ki si že več let prizadeva, da dobivajo v šoli izdatno malico tudi otroci, ki je ne morejo plačati. Obsodili pa so tiste starše, ki bi lahko plačevali malico, a zanemarjajo roditeljske dolžnosti in se premalo zavedajo posledic. Učitelj Lojze Božič je obljubil, da bo v nekaj dneh obiskal vse starše omenjenih otrok in jih v razgovoru opomnil

na njihove dolžnosti ter jih seznanil z iskrenimi željami prisotnih staršev, da naj tudi oni obiskujejo roditeljske sestanke in govorilne ure.

Na sestanku so sklenili, da bodo v okviru praznovanja tedna otroka organizirali za vse šolske otroke izlet na Bohor, ki se ga bodo udeležili tudi starši.

Čeprav delata učitelja Jožica Vogrinc in Lojze Božič v nekoliko težjih delovnih pogojih, saj letos oba poučujeta po dva razreda v enem oddelku, lahko pričakujemo, da bosta tudi v bodoče požrtvovalno opravljala zahtevane naloge v šoli in zunaj nje.

SLAVKO SMERDEL

Novi prostori študijske knjižnice

29. oktobra bo možen ogled novopridobljenih prostorov študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu, ko bodo odprli stalno razstavno zbirko.

Na hodniku novih prostorov bodo v vitrinah razstavljena dela, ki jih hrani novomeška knjižnica v svojih zbirkah. Hodnik bo opremljen z diapozitivi, ki bodo predstavljali delež Novega mesta in Dolenjske v slovenski kulturi.

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji

Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol.

Posojilo za cesto Videm-Brestanica

Cesta Videm-Brestanica je še primerna za promet. Občani težko čakajo na modernizacijo tega odseka. Upajo, da jo bodo začeli asfaltirati že letos. Priprave so v teku. Občinska skupščina namerna za ureditev te ceste najeti posojilo v znesku 65 milijonov starih dinarjev.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vaše mu vprašanje dopisnico ali znamko za 30 din.

UPRAVA LISTA

ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE

prodaja naslednja osnovna sredstva:

REŠILNI AVTO
ZASTAVA - FIAT 1300
v brezhibnem stanju.

Licitacijo bo v prostorih Reševalne postaje Kočevje, Ljubljanska cesta 15, 26. oktobra 1967 od 7. do 8. ure za družbeni sektor, od 8. do 10. ure za zasebni sektor.

Kavcijo 10% od izklicne cene je treba položiti pred licitacijo!

Pogovor z zdravnikom

ZASEVKI

»Vse bi bilo dobro, ko se ne bi bolezen raznesla po vsem telesu,« slišimo za tega ali onega bolnika. »Zdravnik je povedal, da je iz začetnega žarišča bolezen preplavila vse telo,« pravi spet drugi. Res je. Zasevek je žarišče bolezni, ki je nastalo na drugem delu telesa in ki je enako kot prvotno žarišče, nastalo pa je pozneje od prvotnega. Zasevku pravimo s tujko metastaza. Zaseje se lahko na več načinov: prenesejo ga kri, sokrvice, dihala, prebavila, izločila, raztrese se po telesnih votlinah.

Gnojna zastrupitev krvi ali plemija pomeni, da je iz nekega gnojnega žarišča posrkala kri gnoj in ga raznesla po mnogih organih, kjer so nastala ponovna gnojna žarišča ali abscesi. Tako lahko zaradi angine pride do vnetja srčnih zaklopk ali ledvic in podobno. Praktično lahko vsako gnojenje pod določenimi pogoji povzroči zasevke v drugih organih in na drugih mestih telesa. Velik pomen ima žariščna infekcija, to je stalno, morda sicer slabotno gnojenje v gnilih zobeh, izdelanih mandljih, v srednjem ušesu, obnosnih votlinah in drugod, ki pravzaprav le tli in ki ga lahko najmanjši prehlad spet oživi. Tako žarišče more povzročiti vnetje srčnih zaklopk, revmatizma, vnetje ledvic, slabokrvnost, različna vnetja živcev, pa tudi vnetje slepiča, žil in podobno. Prav zaradi tega zdravniki vedno poudarjajo, da je potrebno popraviti in odstraniti okvarjeno zobovje, kronične angine in druga kronična žarišča, ki bi lahko imela za posledico katero od zgoraj naštetih bolezni.

Pri raku je znano, da se iz bul odtrgajo rakave celice in da jih kri raznese v različne organe ter mesta po telesu, kjer potem rastejo natanko tako kot prvotna bula. Včasih so taki zasevki raka še večji, kot je prvotna bula. Seveda se zasevki lahko razsejajo tudi preko vseh prej naštetih poti, čeprav je razsoj po krvi najpogostejši. Ze iz tega vidimo, da je zgodnje opazovanje in zgodnje odkritje raka izredno pomembno, da lahko pravočasno umičimo začetno rast rakave bule, da do razsoja po telesu sploh ne pride. Če je torej poseg pravočasen, je bolnik navadno rešen. Prav to pa je namen sodobne medicine in brez dvoma najvažnejše za bolnika. Dr. BOŽO OBLAK

Kuharske bukvice

KROMPIRJEVI ŠTRUKLJI

Zdrobi z valjarjem 6 debelih kuhanih krompirjev, dodaj pol litra pšenične moke in eno jajce. Zgneti testo in ga razvaljaj za mezinca na debelo. Razbeli v ponvici mast, deni vanjo dve dobri pesti kruhovih drobtin in pusti, da zarumene. Nato jih potresi po testu in razmaži z lesenim nožem. Potem zvij testo in ga zavij v platneno krpo ali prtič, ki ga poviješ s sukancem, da se ne razmota. Kuhaj štrukelj pol ure v slanem kropu in ga potem razreži na primerne kose. Po vrhu ga zabeli z mastjo ali še bolj z maslom. V takšen štrukelj lahko deneš namesto kruhovih drobtin drobno sesekljane kuhane svinjine, pomešane z drobnjakom ali česnom in malo prepražene na masti.

PRAŽEN KROMPIR

Kuhan krompir olupl in nareži na listke. V ponev daj masti in jo razbeli. Na mast vrzi nekaj na listke zrezane čebule in jo pusti, da malo zarumeni. Nato stresi na mast krompir in posoli. Nekajkrat premešaj in pusti potem pri miru, da se napravi na dnu lepo rumena skorjica.

Nekateri devljejo zaradi boljšega okusa med krompir malo drobno sesekljane peteršilja.

PREŽGAN KROMPIR

Razreži olupljen krompir na koščke in ga pristavi v topli vodi k ognju. Krompirju prideni peteršilja in lovrov list. Pripravi v ponvici rumeno prežganje in ga potem primešaj v kuhan krompir. Lahko ga tudi malo okisaš.

Dr. ŽELJKO ŠRIBAR:

Nosečnost

Nosečnost in uživanje zdravil

Ne nadzorovana uporaba zdravil v nosečnosti ni dovoljena. Zdravila naj jemlje nosečnica le v nujnih primerih in po zdravnikovih navodilih. Mnoga zdravila imajo poleg zaželenega zdravilnega učinka tudi nezaželen vpliv; tako posteljica nekatere nezaželene snovi zdravil zadrži, da ne pridejo v plod, nekatere pa prepusti v plodovo kri. Mimogrede naj omenim, da velja omejeno uživanje zdravil in poživil ravno tako za čas, ko žena doji. Tudi dojka nekatere zdravila izloča v mleko, drugih pa ne. Pomnilo tudi, da nikotin prehaja pri kajenju do jilje v mleko, torej če kadi dojilja, kadi posredno tudi dojenček.

Bolezni v nosečnosti

Kot sem že omenil, predstavlja nosečnost celo za zdrav organizem obremenitev, zato bi bilo prav, da zanosi le zdrava žena. Zgodi se pa, da zanosijo tudi žene s kroničnimi (dolgotrajnimi) boleznimi, kot so

npr. bolezni srca, ledvic, sladkorna bolezen, jetika. Vse našete bolezni se kaj rade v nosečnosti poslabšajo, zato takim bolnicam svetujemo, naj se glede zanositve posvetujejo z zdravnikom. Če pa že zanosijo, je v teku nosečnosti potrebno skrbno zdravniško nadzorstvo.

V drugi polovici nosečnosti se lahko pojavi tudi posebna nosečnostna bolezen, ki jo spremljajo zvišan krvni pritisk, obolelost ledvic in zabuhlost. Ta bolezen se slabša, kolikor bliže je čas poroda, če bolnica uživa preslano hrano, če uživa preveč kalorično hrano (preveč maščob, mastna svinina), če uživa premalo beljakovin, če nastopijo razni duševni konflikti.

Bolezen se v sicer rednih primerih lahko stopnjuje celo do porodne božjasti, ki je za porodnico zelo nevarna. Zadnja leta to bolezen komaj še opazamo v tako hudi obliki, ker se žene običajno že prej zatečejo v zdravniško oskrbo. Pri tej bolezni ni med nosečnostjo prizadeta samo nosečnica, ampak tudi plod, ker pride do poškodbe posteljice, ki hrani

7 otroka. Za to bolezensko stanje je značilno, da ga lahko zelo omilimo, čim nosečnica preide na neslano hrano, če uživa manj maščob in če počiva. Začetek bolezni je blag, in če se z zdravljenjem začne takoj, lahko bolnica ves čas nosečnosti ostane doma. V primeru, da se je bolezen že razbohotila in da nosečnica ni hodila na redne preglede, je potrebno zdravljenje v bolnišnici. Mnogokrat opažamo, da se take nosečnice ne držijo navodil in še naprej uživajo slano hrano. Za zdravljenje bolezni v blagi obliki je dovolj le dieta, za bolezen težje oblike pa so potrebna še razna zdravila. Naj poudarim, da je to bolezen vedno mogoče omiliti in preprečiti njene težke posledice za plod in nosečnico, povsem preprečiti bolezen pa je težko.

Priprava na materinstvo

Porod je predvsem za žene, ki prvič rodijo, prelomnica v njihovem življenju. Po porodu, ko postane žena mati, se njeno življenje spremeni. Naloženih ji je mnogo obveznosti in skrbi, vendar ima več veselja, ker je z novorojenčkom rešila poslanstvo žene.

Čeprav traja nosečnost 9 mesecev in je dovolj časa za pripravo na novo stanje, se znajdejo nekatere žene pred poro-

dom nepripravljene. Bojijo se poroda, so nemirne, temu se včasih pridružijo še skrbi, kam bodo po porodu odšle z dojenčkom itd. Žene, ki imajo doma starejše otroke, večkrat ne dobijo za čas svoje odsotnosti varstva zanje. Skrbi slabo vplivajo na potek poroda, saj se s skrbi in strahom porodne bolečine večajo. Če želimo, da bo porod lažji, da bo potekal pravilneje z znosnimi porodnimi bolečinami, naj si žena z domačimi vred prizadeva že pred porodom urediti obveznosti, ki čakajo družino ob povečanju za enega člana. Porodnica, ki se tudi duševno pripravi na porod, je obilo poplačana s tem, da je potek poroda pri vsestranski pripravljenosti krajši.

Posveti in pregledi v času nosečnosti

Zdravniški pregledi in posveti so v času nosečnosti potrebni. Žena mora tedaj k zdravniku večkrat, ker se ob enem pregledu ne more dosti ugotoviti. Nosečnost se tudi ves čas spreminja in se ne da za več mesecev vnaprej povedati, kakšen bo potek poroda. S pogostimi pregledi pa se laže usmerja pravilen potek nosečnosti in končno lahko pričakujemo tudi pravilen porod.

Pregledi in posveti v času nosečnosti so možni v ambulantah na porodniškem oddelku

bolnišnice ali pa v dispanzerjih za žene v zdravstvenih domovih. V prvi polovici nosečnosti svetujemo pregled ali posvet z zdravnikom vsak mesec enkrat, v drugi polovici nosečnosti dvakrat na mesec, zadnji mesec pa vsak teden. Pri teh pregledih opravimo več preiskav. Med drugim izmerimo krvni pritisk, sedimentacijo, hemoglobin, določimo krvno skupino, pregledamo seč (s tem ugotovljamo delovanje ledvic), ugotovimo rast maternice in ploda ter zadnje mesece njegovo lego.

Istovčasno se zanimamo za splošno stanje organizma in s tem lahko usmerimo pravilen potek nosečnosti. Dostikrat se že vnaprej odločimo za način poroda, predvidimo, da bo morda potreben operativni poseg itd. Pri takih pregledih in posvetih je združeno preprečevanje in zdravljenje bolezni.

Vse o poteku nosečnosti, o porodu in pripravi na porod, o poporodni dobi lahko izvedo žene še na brezplačnem stečaju za materinstvo s telovadnimi vajami. Na novomeškem porodniškem oddelku je tak tečaj vsake tri tedne ob sredah in petkih.

Čim bolj bo napredovala zdravniška veda in čim bolj se bodo bodoče matere posluževale njenih uslug, tem srenejše bodo. (Konec poglavja o nosečnosti)

17. in 18. oktobra

LICITACIJA pri Carinarnici Ljubljana

Carinarnica Ljubljana bo prodajala na licitaciji 17. in 18. oktobra 1967, leta od 8. do 13. ure v prostorih carinarnice Ljubljana, Smartinska 152 a — javna skladišča, naslednja motorna vozila in ostalo blago po začetni ceni:

MOTORNNA VOZILA	Ndin
1. tovorni avto Hanomag-Diesel, v voznom stanju, letnik 1958	12.000
2. osebni avto Audi, karamboliran, letnik 1966	9.900
3. osebni avto Mercedes 220 S, v voznom stanju, letnik 1956	9.500
4. osebni avto Ford Taunus 20 M, karamb., l. 1966	8.600
5. osebni avto Mercedes 190 S, v nevoznom stanju, letnik 1957	7.800
6. osebni avto Opel Kapitan, v nevoznom stanju, letnik 1960	7.300
7. osebni avto Ford Taunus 12 M, Caravan, v nevoznom stanju, letnik 1960	6.800
8. osebni avto Fiat 1100, v nevoz. stanju, l. 1959	6.800
9. osebni avto Opel Caravan, v nev. stanju, l. 1959	6.400
10. osebni avto Opel Caravan, karamb., letnik 1959	5.800
11. dostavni avto VW Combi, v nevoz. stanju, l. 1959	5.800
12. osebni avto Ford Taunus 17 M, karamboliran, letnik 1962	5.600
13. osebni avto VW Combi, v nevoz. stanju, l. 1956	5.500
14. osebni avto Ford Taunus 17 M, v nevoz. stanju, letnik 1960	5.200
15. osebni avto Opel Rekord, v nevoz. stanju, l. 1958	5.200
16. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1958	4.900
17. dostavni avto VW Combi, karamb., letnik 1962	4.900
18. osebni avto Ford Taunus 17 M, v nevoz. stanju, letnik 1960	4.900
19. osebni avto DKW Junior, karamb. letnik 1962	4.800
20. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1960	4.800
21. osebni avto Simca-Aronde, v nevoznom stanju, letnik 1960	4.800
22. osebni avto Opel Rekord, v nevoznom stanju letnik 1956-57	4.600
23. osebni avto Volkswagen, karamb., letnik 1956	4.600
24. osebni avto BMW 1800, karamb., letnik 1965-66	4.600
25. osebni avto Ford Taunus 15 M, v nevoz. stanju, letnik 1955	4.400
26. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1959	3.800
27. osebni avto Simca SA-1000, karamb., letnik 1965	3.800
28. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1956	3.800
29. osebni avto Opel Rekord, v nevoznom stanju, letnik 1953	3.800
30. osebni avto VW, v nevoznom stanju, letnik 1953	3.600
31. osebni avto BMW 700 (brez motorja), l. 1964	3.600
32. osebni avto Ford Anglija, karamb., letnik 1957	3.500
33. osebni avto Simca Aronde, v nevoznom stanju, letnik 1953	3.500
34. osebni avto VW 1500, karamboliran, letnik 1963	3.500
35. osebni avto DKW Union, v nevoznom stanju, letnik 1955	3.400
36. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1959	3.400
37. osebni avto Citroen-žaba, karamb., letnik 1962	3.200
38. osebni avto Volkswagen 1200, karamb., l. 1956	3.200
39. osebni avto Opel Olympia, karamb., letnik 1953	2.900
40. osebni avto Fiat 1.100, nekompleten, letnik 1954	2.800
41. osebni avto Gogomobil-700, karamb., letnik 1958	2.600
42. osebni avto Citroen-žaba, karamb., letnik 1960	2.500
43. osebni avto Opel Rekord, karamb., letnik 1965	2.500
44. osebni avto Wartburg, karamb., letnik 1965	2.200
45. osebni avto Fiat 600, nekompleten, letnik 1958	1.800
46. osebni avto Vauxhall, karamb., letnik 1954	1.600
47. motorno kolo Lambretta 125 LD, v nevoz. stanju letnik 1957	800
48. motorno kolo ČZ, v nevoznom stanju, letnik 1955	500
49. motorno kolo moped Gührke, nekompleten, letnik 1962	400

PONOVO NA LICITACIJI	
50. osebni avto Volkswagen, v nevoznom stanju, letnik 1956	4.800
51. osebni avto Opel Rekord, karamboliran, l. 1959	4.800
52. osebni avto Ford Prefecta, v nevoznom stanju, letnik 1953	3.100
53. osebni avto Fiat 1400 A, nekompleten, l. 1955	1.900
54. osebni avto Opel Olympia, karamboliran, l. 1953	1.700
55. motorno kolo BMW 250, v razdrtem stanju, letnik 1952	1.300
56. osebni avto Ford Estate, nekompleten, l. 1962	1.000

OSTALO BLAGO:	
57. slamoreznica, rabljena	300
58. mlatilnica — mala, rabljena	150
59. priprava za čiščenje žita (mlin)	150
60. igralni avtomat (ruleta) Beromat	90
61. cisterna, 6 m ³ , za avto — rabljena	2.800
62. mlatilnica za žito ID/92	5.200
63. stiskalnica za slamo Bubi	1.200
64. parni kotel za centralno kurjavo Emajl — 300-litrski	2.295

Ogled motornih vozil in ostalega blaga bo 14. in 16. oktobra 1967, od 8. do 12. ure v carinarnici Ljubljana, Smartinska 152 a — javna skladišča. (Za blago pod zap. št. 57 do 60 ogled v carinarnici Celje ob enakem času). Motorna vozila bodo prodali 17. oktobra 1967, a vse ostalo blago 18. oktobra 1967.

Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci licitacije morajo v dneh, ki so določeni za ogled vozil oziroma ostalega blaga, položiti kavnico v znesku 10 odst. od začetne cene v carinarnici Ljubljana, zastopniki podjetij pa tudi pooblastilo. Vse informacije o licitaciji dobite tudi po telefonu od 9. oktobra 1967 dalje na št. 010-672 — Carinarnica Ljubljana. Seznan ostalega blaga, določenega za prodajo, bo na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

KNJIŽNE NOVOSTI DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE

Med številnimi izdajami, ki jih je v zadnjem času dala založba na knjižni trg, še posebej opozarjamo na:

VOJAN RUS: DIALEKTIKA ČLOVEKA, MISLI IN SVETA

Razpored tematike v tej obsežni študiji ima za cilj logično in utemeljeno dokazovanje o zvezi med človekom, njegovo zamisljivo in ostalim svetom. Študija je eno redkih, strogo filozofskih del v naši literaturi, ki skuša najti teoretične odgovore na vprašanja o najsplošnejših zakonitostih človeka, sveta in njunega odnosa.

418 strani, cena: broš. 45 Ndin

RODOLJUB ČOLAKOVIČ: PRIPOVED O NEKI GENERACIJI

Avtor opisuje svojo revolucionarno pot in tovariše, s katerimi se je na tej poti srečeval, da bi tako — kot pravi sam — »rešil pozabe vse, kar se mi je zdelo pomembno tako za osebno usodo posameznikov, za njihovo individualnost kakor tudi za tisto moč naše družbe, ki je usodno vplivala na posamezne usode — za Partijo.« — Knjiga je v glavnem posvečena avtorjevi mladosti in življenju v temnicah Lepoglave, Sremske Mitrovice in Maribora, kjer je dolga leta preživel zaradi svoje revolucionarne dejavnosti. Knjiga je izšla v počastitev 50-letnice oktobrske revolucije.

496 strani, cena: pl. 85 Ndin

V. I. ČUJKOV: KONEC TRETJEGA RAJHA

Knjigo je napisal sovjetski maršal Čujkov, komandant slavne 8. gardne armade, ki je nosila glavno breme stalingrajske bitke; avtor je vodil potem svojo armado na zmagovitem pohodu čez Ukrajino in Poljsko do Berlina. V svoji knjigi opisuje srčite boje, ki so jih bile ob koncu vojne sovjetske armade že na nemških tleh. Kot dokumentarno delo zasluži knjiga »Konec tretjega rajha« med podobnimi memoarskimi deli o zadnji, odločilni fazi druge svetovne vojne vso pozornost. Založba je izdala knjigo v počastitev 50-letnice oktobrske revolucije.

224 strani, cena: pl. 30 Ndin

JOŽE GORIČAR: TEMELJI OBČE SOCIOLOGIJE

Avtor, univ. prof. Jože Goričar, je že pred leti izdal knjigo pod naslovom Sociologija. Oris marksistične splošne teorije o družbi. Knjiga ki je s svojim teoretičnim razčlenjevanjem sociologije in nanjo vezanih problemov zbudila ob prvem izidu precejšnjo pozornost, je bila kmalu razprodana, zato se je avtor znova lotil dela in tako smo dobili zdaj spremenjeno in predelano izdajo tega dela. Snov je na novo razporejena, dopolnjena in ima tudi drugačno sistematično.

302 strani, cena: kart. 24 Ndin

IVAN CANKAR: ZBRANO DELO III. knjiga

V zbirki »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev« je izšla III. knjiga Cankarjevega zbranega dela, ki prinaša mladostna dela njegove dramatik: »Romantične duše«, prvo natisnjeno dramo »Jakob Ruda« in komedijo »Za narodov blagor«. Ta izdaja zajema Cankarjevo dramsko delo prvokrat kot celoto, ga objavlja v strnjem zaporedju, daje na vpogled manj znane ali celo še neobjavljene zasnove in variante in odpira s tem pogled v pisateljevo delavnico. Zelo obsežne (skoraj 200 strani) so literarnozgodovinske opombe in analitična geneza del, ki jih je napisal Dušan Moravec.

430 strani, cena: pl. 50, pus. 70 Ndin

ATTILIO MOMIGLIANO: ZGODOVINA ITALIJANSKE KNJIŽEVNOSTI

Momigliano je eno izmed osrednjih imen v moderni italijanski književni zgodovini. Njegova »Zgodovina italijanske književnosti« se odlikuje po celotnosti obravnavane materije, saj sega od začetkov 11. stoletja do modernih književnikov, kot je Alberto Moravia. Nadaljnja odlika tega dela je absolutna zanesljivost dejstev in izvajanje, bodisi ko obravnava v kompleksnih prikazih cele epohe, ali pa ko v nadrobni portretni približuje posamezne velike in manjše pisce. Ta zgodovina italijanske književnosti je dejansko zgodovina vse Italije, gledana skozi prizmo literature, se pravi skoz najbogatejši in verjetno najpristnejši medij italijanskega kulturnega ustvarjanja.

664 strani, cena: pl. 80, pus. 100 Ndin

VACLAV HUSA: ZGODOVINA ČEHOV IN SLOVAKOV

Knjiga, napisal jo je znani češki zgodovinar, prinaša pregled češke in slovaške zgodovine od začetkov prazgodovine do srede 20. stoletja. Starejša obdobja so obravnavana v krajših preglednih poglavjih, a čim bolj se bližamo našemu času, tem bolj obsežna in nadrobna je osvetlitev dogodkov. Posebno pozornost je avtor posvetil gospodarski zgodovini, družbenemu razvoju in razrednim bojem. Delo je poljudno napisano in bogato ilustrirano.

438 strani, cena: pl. 60, pus. 70 Ndin

HENRI TROYAT: TOLSTOJEVO ŽIVLJENJE — I. in II. knjiga

Avtor te zajetne monografije je član Francoske akademije in eden najboljših poznavalcev Tolstojeva življenja, njegovih filozofskih nazorov in umetnosti. Knjiga nam osvetljuje poleg Tolstojeva ustvarjalnega dela predvsem njegovo človeško podobo: Tolstojovo mladost, šolanje, prve korake v svet, prvo razočaranje nad družbo, njegove ljubezni in zakonsko življenje, potovanja v tujino, predvsem pa dinamična obdobja njegovega pisateljskega ustvarjanja.

I. knjiga: 388 strani, II. knjiga: 464 strani, cena obeh: pl. 120, pus. 140 Ndin.

Pri naročilu vam daje založba ugodnost obročnega plačila in sicer: pri naročilu knjige v vrednosti 80 Ndin, lahko poravnate prodajno ceno v mesečnih obrokih po 20 Ndin. Knjige dobite tudi v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe.

Izrežite, prosim, priloženo naročilnico in jo izpolnjeno pošljite v ovojnico na naslov: DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 27 — Prodajni oddelek.

NAROCILNICA

Obvezno naročam pri DZS tele knjige:

Naročnino bom poravnal po prevzemu knjige — takoj — v mesečnih obrokih po 20 Ndin.

Knjige pošljite na naslov: — stalnega bivališča — na kraj zaposlitve.

(Neustrezno, prosim, prečrtajte!)

Kraj in datum

Podpis

NASLOV NAROČNIKA:

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

Ustnušen pri:

V Zabukovju eden ranjen, eden ubit

Stanko Brodnik iz Leskovca obsojen na 6 let strogega zapora

Spomladi so se na vrtni veselici v Zabukovju stekli. Tedaj je bil Vincenc Arh hudo ranjen, Franc Zabkar pa je celo poškodban podlegel. Kaj se je tedaj v resnici dogajalo, je te dni ugotavljalo okrogno sodišče v Novem mestu:

30. aprila zvečer se je na vrtni veselici pri Pintariču zbralo precej ljudi, med katerimi sta bila tudi brata Stanko in Alojz Brodnik,

doma iz Leskovca. Ko sta bila že močno vinjena, je Alojz dvignil mizo, da se je vino razlilo po obleki Franca Zabkarja. Ze tedaj bi bilo prišlo do pretepa, če ne bi drugi posegli vmes. Kasneje so veseljačenju nadaljevali, na dan so prišle stare zamere in se nove zaradi plesa, tako se je razvil hud prepir, kasneje še pretep.

Ugotovljeno je, da je Stanko Brodnik pri kletnih

stopnicah od zadaj zabodel v ramo Vincenca Arha, ki je nato pobegnil, vendar ga je napadalec še enkrat dohitel ter ga zabodel v prsni koš. Prizadejal mu je rano, ki je segala prav do trebušne votline in le z velikim prizadevanjem se je zdravnikom posrečilo rešiti mu življenje.

Po napadu na Arha se je Stanko Brodnik pri kozolcu lotil z bodalom še Franca Zabkarja. Zabodel ga je v levo stran glave, tako da bodala sploh ni mogel izdreti. Čez nekaj dni je Zabkar v bolnišnici poškodbi podlegel.

Alojz Brodnik pa se je moral zagovarjati zaradi tega, ker je sodeloval v pretepu. Sodišče je oba brata spoznalo za kriva in obsojilo Stanka na 6 let strogega zapora, Alojza pa na 6 mesecev zapora. Krivdo smatrajo za dokazano, kljub temu da Stanko Brodnik ni priznal napada na Franca Zabkarja. Sodba še ni pravnomočna.

Kar se Janezek nauči, to Janez zna! Zato ne pozabite tudi vi:

hranilnik za vašega malčka lahko dobite vsak čas pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pa pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

NAJNOVEJŠE!

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge od 1. avg. 1967 dalje po zvišani obrestni meri:

- navadne po **6,50 %**
- vezane do **8 %**

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 13. OKTOBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Polke in valčki Johanna Straussa. 10.35 Naš podlistek - Milica Miron: Nihi življenja. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Franc Čuna: Čebelo pozimi. 12.40 Igrajo kmečke godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 17.05 Koncert po keljskih poslušalcev. 18.15 Zvočni razgled po zabavni glasbi. 18.45 Kulturni glasbo. 20.00 Lahko noč, otroci! 21.15 Oddaja o morju in pomorskih častnikih.

SOBOTA, 14. OKTOBRA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Plesni ritmi na današnjih koncertnih odrih. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.20 Narodne in domače melodije. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Ciril Jankot: Vrtni nasadi topole ob vodotokih. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Igramo za prijetno razvedrilo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.35 Igramo beat! 18.50 S knjižnega trga. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Zabavna radijska igra - Korporela se drži smola. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. OKTOBRA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska

igra za otroke - Marjan Marinc: »Kukavica«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Se pomnite, tovariši... Miha Klinar: Samo boj. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.40 Nedeljska reportaža. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Maurice Druon: Tistou z zelenimi palci. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Srečani večer.

PONEDELJEK, 16. OKTOBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Španring: Ali lahko ozimna raba tekmuje s pšenico? 13.10 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek - M. Wastlowski: Dobri ljudje. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Naši umetniki izvajajo... Mozarta. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.25 Pet minut za EP. 20.00 Vrhovi operne poustvarjalnosti.

TOREK, 17. OKTOBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Janko Gregor: Vaška suita. 11.00 Poročila

- Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Odmeki z baloletnih odrov. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Nada Pups: Mlečno krav po prvi otelitvi in nadaljnjih otelitvah. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svidenju! 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.45 Pota sodobne medicine. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Radijska igra - Dylan Thomas: »Pod mlečnim gozdom«. 22.10 Glasbena medija.

SREDA, 18. OKTOBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Glasbena pravljica. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Španring: Ali lahko ozimna raba tekmuje s pšenico? 13.10 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek - M. Wastlowski: Dobri ljudje. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Naši umetniki izvajajo... Mozarta. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.25 Pet minut za EP. 20.00 Vrhovi operne poustvarjalnosti.

ČETRTEK, 19. OKTOBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Plesni in plesni jugoslovanskih narodov. 10.15

Gradbeno in obrtno podjetje Novo mesto
obvešča, da se je
VULKANIZERSKA DELAVNICA
preselila v nove prostore v Germovi ulici 4 (za Ribjo restavracijo).
Priporočamo se za naročila!

Na ovinku zbil mopedista
8. oktobra ob 15.30 je Jože Ilar iz Ljubljane s fičkom na nepreglednem ovinku ceste iz Gomile proti Pristavi zbil mopedista Alojza Vrtačiča iz Zadvora pri Dobrunjah. Mopedist je vozil po sredi ceste. Skodo so ocenili na 2.500 Ndin.

Trčil in se prebudil
Na avtomobilski cesti pri Beli cerkvi je Velimir Grubač iz Vinjkovca 6. oktobra ob 3.20 s osebnim avtom, v katerem so bili še trije potniki, zadel v občestni smernik in se prebudil. Med dolgo vožnjo iz Trsta je za krmilom zadremal. Skodo so ocenili na 500 Ndin.

Tovornjak sezul pešca
4. oktobra ob 9.30 se je peljal Anton Levstik iz Dolge vasi s to-

vornjakom proti Ribnici. Na križišču cest pri Dolenji vasi je nenadoma skočil izza stoječega avtobusa pred tovornjak Milan Milčič in Glažute. Tovornjak je šel pešca 10 m daleč in ga sezul. Laže poškodovani pešec je nato bos iskal v Ribnici zdravniško pomoč. Na tovornjaku je bilo za 150 Ndin škode.

Nesrečen padec na klancu
6. oktobra ob 8.35 je na klancu padla kolesarka Anica Novak, gospodinja iz Cvibelj, ter si ranila glavo, noge in roke. Odpeljali so jo v novomeško bolnišnico. Ugotovilo se je, da se je med vožnjo stopalka za otroka zapletla v sprednje kolo.

Motorist na gramozu
V Starem trgu pri Trebnjem je Krunoslav Čurilović iz Osijeka 5. oktobra popoldne s škodov prehitel kolesarico in zapri pot motoristu Alojzu Starčiču, ki se je pripeljal iz Trebnjega. Avtomobilist je motorista prisilil, da je zapeljal na kup gramozu, kjer je padel. Skodo so ocenili na 500 Ndin.

Tovornjak zbil pešca
8. oktobra ob 19.45 so šli Ivan Ramšak, Anton Perko in njegova žena iz Gotne vasi v Novo mesto. Pri hiši št. 12 v Gotni vasi so

Žrebanje srečk
LOTERIJE GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE,
ki je bilo predvideno za 7. oktober, bo
27. oktobra 1967.

se ustavili in se umaknili s ceste, le Ramšak je stal še okoli pol metra na cesti. Iz Pogancev se je precej hitro pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Bulejan Duraković in zadel Ramška. Ramšek se je znašel na vetrobranskem steklu, po 20 m pa je padel na ceste, medtem ko se je tovornjak ustavil šele po 80 m. Ramšek si je zlomil desno nogo in dobil pretes možganov, tako da so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

Skozi megljo v voz
6. oktobra zjutraj je Anton Pavlič iz Dol. Stare vasi med vožnjo s tovornjakom v Gor. Brezovici na cesti opazil kravo, se je ognil pa trčil v vprečni voz Antona Gregoviča iz Dol. Maharovca. Očitno je Pavlič v megli prehitro vozil. Skode je bilo za okoli 1.000 Ndin.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 15. oktobra
9.20 POROČILA (Ljubljana)
9.25 NEZNANI KRAJI - serijski film (Ljubljana)
9.55 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.45 JESENSKI INTERMEZZO Z ANSAMBLOM J. PRIVSKA (Ljubljana)
11.10 KALEJOSKOP (Ljubljana)
11.30 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
14.25 DUNAJ - AVSTRIJA: SOVJETSKA ZVEZA - nogomet (Evrovizija)
15.15 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
15.30 NADALJEVANJE NOGOMETA IZ DUNAJA (Evrovizija)
16.15 SAHOVSKO SVETOVNO CONSKO PREVENTIVO V TUNISU (Zagreb)
19.10 DOLGO, VROČE POLETJE - serijski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 FINSKA ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)
21.50 STRUSKI VEČERI - lirika (Skopje)
22.05 TV DNEVNIK II. (Beograd)

PONEDELJEK, 16. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.40 RUSCINA (Zagreb)
11.40 TV V SOLI: Pot v šolo - (Ljubljana)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
15.50 RUSCINA - ponovitev - (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Beograd)
16.55 POROČILA (Zagreb)
17.00 MALI SVET - oddaja za otroke (Zagreb)
17.25 RISANKE (Beograd)
17.40 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 SLOGOVNA RAST SLOVENSKEGA JEZIKA - II. (Ljubljana)
18.45 CE OTROK V SOLI NE USPEVA - vzgojna problematika (Ljubljana)
19.00 URBANIZACIJA NASELJ - (Ljubljana)
19.15 TEDENSKI SPORTNI PREGLED (Beograd)
19.40 S KAMERO PO SVETU - (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.40 MAKSIM GOEKI: »JEGOR BULICOVA« - TV drama - (Beograd)
21.40 TEMA Z VARIACIJAMI - (Beograd)
22.10 TV DNEVNIK II. (Beograd)

TOREK, 17. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.40 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
15.50 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE - ponovitev (Beograd)
17.05 POROČILA (Skopje)
17.10 ODDAJA ZA OTROKE - (Skopje)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 GLASBENA ODDAJA (Beograd)
19.05 KULTURA INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA (Ljubljana)
19.35 CIK CAK (Ljubljana)
19.40 ZAPOSLEVANJE - aktualna tema (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 »BRATJE PO OROŽJU« - film (Beograd)
21.05 CIK CAK (Ljubljana)
21.15 PREVERJENO - MIN NI - jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana)
22.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
23.05 PREDOLIMPIJSKE IGRE V METIKI (Zagreb)

SOBOTA, 18. oktobra
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 LUTKOVNA ODDAJA (Zagreb)
17.25 POPOTOVANJE PO AZLI - (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 NE CRNO NE BELO - oddaja za otroke (Beograd)
19.00 BELI KROKI in PROŠČENJE (Ljubljana)

SREDA, 18. oktobra
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 LUTKOVNA ODDAJA (Zagreb)
17.25 POPOTOVANJE PO AZLI - (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 NE CRNO NE BELO - oddaja za otroke (Beograd)
19.00 BELI KROKI in PROŠČENJE (Ljubljana)

SOBOTA, 21. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 VELIKA SOLSKA URA - prenos proslave iz Kragujevca (Beograd)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
17.40 VSAKO SOBOTO (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 TOM SAWYER - prvi del mladinske igre (Ljubljana)
19.15 TARAS BULJBA - balet - (Ljubljana)
19.40 CIK CAK (Ljubljana)
20.40 LJUBEZEN, OH, LJUBEZEN humoristična oddaja (Beograd)
21.40 NEKAJ STAREGA, NEKAJ NOVEGA (Zagreb)
21.55 BISERIN IN DUKATI - serijski film (Ljubljana)
22.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

19.30 MOZAIK KRATKEGA FILMA (Ljubljana)
20.00 CELTIC : RACING - nogomet iz Glasgowa (Evrovizija)
20.45 TV DNEVNIK (Beograd)
21.00 Drugi polčas nogometne tekme CELTIC : RACING - (Evrovizija)
21.45 Trečje nadaljevanje oddaje o ŠECU (Ljubljana)
22.35 JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana)
23.15 PREDOLIMPIJSKA TEKMOVANJA V METIKI (Zagreb)

ČETRTEK, 19. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 ANGLESCINA (Beograd)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
16.10 TV V SOLI: Pot v šolo - (Ljubljana)
17.05 POROČILA (Ljubljana)
17.10 UMBIA KUMBA IN LONČARJEVA HČI - Tiktak (Ljubljana)
17.25 SLIKE SVETA (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 KALEJOSKOP (Ljubljana)
18.35 DEZURNA ULICA (Beograd)
19.15 CIK CAK (Ljubljana)
19.25 SIMFONIONI KONCERT OB DNEVU OSVOBODITVE BEOGRADA (Beograd)
20.15 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 AKTUALNI RAZGOVORI - (Sarajevo)
21.10 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
21.30 A. POPOVIC: »JELENA ČETKOVIC« - TV drama (Beograd)
22.40 GOST NASEGA STUDIA - glasbena oddaja (Beograd)
23.05 TV DNEVNIK II. (Beograd)

PETEK, 20. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.40 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
15.50 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE - ponovitev (Beograd)
17.05 POROČILA (Skopje)
17.10 ODDAJA ZA OTROKE - (Skopje)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 GLASBENA ODDAJA (Beograd)
19.05 KULTURA INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA (Ljubljana)
19.35 CIK CAK (Ljubljana)
19.40 ZAPOSLEVANJE - aktualna tema (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 »BRATJE PO OROŽJU« - film (Beograd)
21.05 CIK CAK (Ljubljana)
21.15 PREVERJENO - MIN NI - jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana)
22.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
23.05 PREDOLIMPIJSKE IGRE V METIKI (Zagreb)

SOBOTA, 21. oktobra
9.40 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 VELIKA SOLSKA URA - prenos proslave iz Kragujevca (Beograd)
14.50 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
17.40 VSAKO SOBOTO (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 TOM SAWYER - prvi del mladinske igre (Ljubljana)
19.15 TARAS BULJBA - balet - (Ljubljana)
19.40 CIK CAK (Ljubljana)
20.40 LJUBEZEN, OH, LJUBEZEN humoristična oddaja (Beograd)
21.40 NEKAJ STAREGA, NEKAJ NOVEGA (Zagreb)
21.55 BISERIN IN DUKATI - serijski film (Ljubljana)
22.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Je bil to huliganski izpad?

Se zdi, po več kot mesecu dni, v metliškem koncu govorijo o nočnem pretepu pri Rosalnicah, v katerem sta bila dva poškodovana. Preiskava še traja, zadevo ima v rokah sodnik za prekrške, vendar dosedanje ugotovitve kažejo, da si je skupina mladih, med katerimi so bila celo študentje visokih šol, le preveč dovolila.

Po žegnanju v Rosalnicah so bili na veselici tudi Slobodan Udovičič, Viljem Rozman, Aziz Abdul Attar, Milan Bračička in Branko Petkovič. Prešerno, kot bi bil ves svet njihov, so se vračali z veselice drug poleg drugega, tako da za njimi vozeči avtomobil ni mogel dalje. Šofer Milan Vrančič, ki je imel s seboj še Martina Nemančiča in njegovo hčerko, je ustavil, zakričal fantom, naj se umaknejo, toda ti se niso. Začel se je prepir, potem je šofer enega iz skupine udaril po obrazu, ta njega nazaj itd. Končno je vsa skupina navalila na šoferja in ga pretepla. Sopotnika v avtomobilu sta izstopila, prosila, naj nehajo, vendar so se lotili še Nemančiča. Po približno 10 minutah je bil pretep končan, avto je odpeljal v Metliko, kjer je šofer iskal zdravniško pomoč ter tepež prijavil milici. Skupina fantov, ki je namenoma ovirala promet na cesti, je bila že

Vlomilec v Šmihelu ni bil zadovoljen

5. oktobra ob 1.00 je neznanec vlomil v MERCATORJEVO poslovalnico v Šmihelu pri Novem mestu. V prodajalno je prišel skozi skladiščno okno. Verjetno je iskal denar, ker pa je v nezaljubljenih predelih našel le drobiž, je odnesel nekaj konzerv. Preiskava še ni končana.

Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Gorenjski nagelj. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 Lirika za otroke. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Četrtni simfonični večer. 18.15 Turistična oddaja. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.25 Pet minut za EP. 20.00 Četrtni večer domačih pesmi in napevov.

RADIO BREŽICE

PETEK, 13. OKTOBRA: 18.00-19.30 - Obvestila - Nove plošče RTB - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes - humoristična priloga: Tovariši, to ne zadeva tebe!
NEDELJA, 15. OKTOBRA: 11.00 Poročila - Majda Habinc: Razvoj gospodarstva do leta 1970 - srednjeročni plan razvoja občine Brežice II. - Ta teden v Delavski enotnosti - Zakaj tako? - Za naše kmetovalce: Alojz Pirc: S strokovne ekskurzije po Madžarski - II. del. - Dve melodiji v različnih izvedbah - Franc Škinder: Iz prakse sodnika za prekrške - Posor, nimaš prednosti! - Obvestila, reklame in spored kinematografov! 12.15 - Občani čestitajo in pozdravljajo.
TOREK, 17. OKTOBRA: 18.00-19.00 - Novo v knjižnici - Nove plošče Jugotona - Tedenski športni komentar - Is naše glasbene šole - Obvestila in pregled filmov. 19.00-19.30 - Mladinska oddaja.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKO LEDAR

Petek, 13. oktobra — Edvard Sobota, 14. oktobra — Nedeljko Nedelja, 15. oktobra — Terezija Posedeljek, 16. oktobra — Jadviga
Torek, 17. oktobra — Mira Sreda, 18. oktobra — Laka Ostrček, 19. oktobra — Eblin

PREKLICI

Franc Stukelj iz Kola pri Semlju opozarjam, da moja žena Alojzija Stukelj (Kuhar) nima pravice prodajati nobene stvari od hiše brez moje vednosti, enako nisem plačnik morebitnih dolgov, ki bi jih naredila. — Nima tudi pravice dajati v najem posestvo brez mo-

TV-RADIO

Slavko Petre
Partizanska 7 — tel. 21-597

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika in vajenca, hrana in stanovanje priskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster — Kamnik.

SLUŽBO DOBI izučeni tesar, po možnosti takoj. Jože Forjan, tesarstvo, Ljubljana, Devova 15/B.

DEKLE za pomoč v gospodinjstvu iskano. Pečnikar, Ljubljana, Dolenjska c. 74.

SPREJMEM upokojenko ali pošteno dekle k dvema otrokoma v starosti od 3 do 5 let. Stanovanje in hrana priskrbljena. Alojz Lušar, Kot 83, Semeč.

ISCENI UPOKOJENKO za varstvo otroka od 6. do 14. ure. Plašam dobro. E. P., Mestne njive, blok 11, stanovanje 21, Novo mesto.

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico, pridno in pošteno, k tričlanski družini. Binca Naglič, Ljubljana, Valjunosva 3 (nasproti bežigradske gimnazije).

SLUŽBO IŠČE

STROJEPISKA I. r. sprejema in opravlja najhitreje vsa dela na domu. Milica Matkovec, Novo mesto, Kristanova 5.

STANOVANJA

UGODNO PRODRAM ali oddam sobo in kuhinjo s kopalnico in straniščem s posebnim vzhodom osebi, ki bi plačala najemnine s nekaj mesecev vnaprej. Informacije dobite v nedeljo, 15. oktobra, v gostilni Hrastar v Smihelu pri Novem mestu.

ODDAM opremljeno sobo moškemu. Naslov v upravi lista (1534/87).

POSESTVO S HISO in gospodarskim poslopjem v Zalovcih ugodno prodam. Alojz Koklič, Zalovci 99, Šmarjeta.

ZARADI SELITVE ugodno prodam enostanovanjsko, akoraj novo hišo v Dol. Straži pri Novem mestu. Vse informacije dobite v uredništvu Dolenjskega lista.

V NOVI MESTU ali najbližji okolici iščem prazno sobo in kuhinjo. Plašam tudi vnaprej. Naslov v upravi lista.

MOTORNA VOZILA

TAKOJ PRODRAM Fiat 750, prevoženih 45.000 km, novo lakirano, lepo obrabljeno. Rja Bačar, urodnišvo Dol. lista, Novo mesto.

MOTORNKO KOLU Panonija 250 cc (5600 km) prodam ali zamenujem za mopeda. Naslov v upravi lista. (1517/87).

PRODRAM ZASTAVO 750, letnik 1961, s radioaparatom, vgrajen nov stroj, prevoženih 17.000 km. Stanko Pleskovič, Dobriš 2 pri Trebnjem. Vprašajte na telefon št. 83013.

PRODRAM

PRODRAM navaden štedilnik — eno leto star, Zorko, Sokolska 2, Novo mesto.

UGODNO PRODRAM 12-14 in 16-ovčski gumi voz. Bulc, Jurčkova pot 73, Ljubljana.

PRODRAM polavtomatski pralni stroj in plinski štedilnik. Jereb, Majda šila 13, Novo mesto.

SKORAJ NOV invalidski vozček na ročni pogon prodam. Gallo, Ljubljana, Nahlikova 7.

jega novega pisarnega dovoljenja. Obenem prepovedujem kdor, vožnjo ter pašo po Rejst. Kdor tega ne bo upošteval, da bom sodno preganjal.

Preključim besede, ki so bile izrečene o Ivanu Radeju s Senovega, za nerazumne. Tona Zeliš, Senovo 71.

Emilija Fon iz Novega mesta, Trdinova 27, prepovedujem pašo koleni, vožnjo in hojo po mojem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Marija Pint, gospodinja v Radovici 72, p. Metlika, preključim kot nerazumno, kar sem govorila o Ivanu Cesar s Radovici 71, p. Metlika, 28. julija 1967, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Reza Izakar, Rudnik 12, Kočevje, preključim, kar sem nerazumno trdila o Julki Hočevcar, Rudnik 23, Kočevje, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Ivan Gorenc, Dol. Toplice 52, prepovedujem Darku Povšetu iz Dol. Toplice pašo koleni po mojih njivah pri kmetijski žagi. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA KASTELA
iz Zabje vasi pri Novem mestu se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so čustvovali z nami in nam pisмено ali ustno izrekli sočutje. Posebna hvala pevcom in duhovščini iz Novega mesta. Vsem še enkrat prav prisrčna hvala!
Zalujoča žena in otroci

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene hčerke in sestre

MARIJE VOVKO
se iskreno zahvaljujemo profesorju tekovadbe in gasilcem za požrtvovalnost pri reševanju. Najlepša hvala vsem, ki so nam izrekli sočutje in z nami sočustvovali. Hvala duhovščini za lepi nagovor in tolažilne besede ob grobu. Hvala tudi vsem, ki so pokojno spremljali na zadnji poti in ji iskreno žalostno čest, ter darovalcem cvetja in vencev.
Zalujoči: starši, brat, sestri z družinami in drugo sorodstvo

OBVESTILA

Krejš Albin Rajer obvešča svoje ocnjene stranke, da je spet začel delati v Seidlovi 1 v Novem mestu.

Perilo opere, oblačila očisti — Pralna in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

Izdajujem vence, poročne šopke in košarice. Cena nizka. Slavka Deanovič, Partizanska 11, Novo mesto-Kandija.

KINIO

Brežice: 13. in 14. 10. ameriški barvni film »Mat Heim — tajni agenta«. 15. in 16. 10. ameriški film »Umrlj so v škorinjah«. 17. in 18. 10. španski film »Krvnik«.

Crnomelj: 13. in 15. 10. ameriški barvni film »Štirje proti Tekasus«. 17. in 18. 10. jugoslovanski film »Glinasti golob«.

Kočevje — »Jadrani«: 13. in 15. 10. ameriški barvni film »Vse o Dežji Klovec«. 15. in 17. 10. francoski barvni film »Zlet na Tuhtis«. 18. in 19. 10. ameriški barvni film »Simeon«.

Kostanjevica: 15. 10. ameriški kriminalni film »Operacija terora«.

Metlika: 13. do 15. 10. ameriški film »Karavana hrabrih« in japonski barvni film »Pirats«. 18. in 19. 10. ruski barvni film »Snežni metel«.

Mokronog: 14. in 15. 10. ameriški barvni film »Dr. Jerija čarobni napoj«.

Novo mesto — »Krika«: 13. do 16. 10. ameriški barvni film »Lord Jims«. 17. do 19. 10. nemški barvni film »Grbavec iz Sohojas«.

Ribnica: 14. in 15. 10. francoski barvni film »Graf Monte Christo — II. del«.

STROJEPISKA

I. razreda (obvezno znanje desetprstnega sistema) dobi dopolnilno honorarno popoldansko delo — nekaj dni na teden, po osebnem dogovoru.

PONUDBE NA:

Dolenjski list, uredništvo, Novo mesto, p. p. 33 (Glavni trg 3, telefon 21-227)

SUPERAVTOMATICNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

40.000 Sdin zmanjšana carina za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: BRACKO, Ragovska 7; št. telefona 068-21-658

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

Sevnica: 14. in 15. 10. ameriški film »Morituris«. 18. 10. nemški film »Skrivnost Orienta — I. del«.

Sodražica: 14. in 15. 10. ameriški barvni film »Vohun na polje«.

Senjanež: 14. in 15. 10. ameriški barvni film »Krvavi kapetani«.

Trebnje: 14. in 15. 10. angleški barvni avturistični film »Dože ladje«.

Potujoči kino

Novo mesto
Zavod za kulturno dejavnost Novo mesto bo predvajal ameriški western film »Revolverji imajo besede« v naslednjih krajih:

13. oktobra na Uršnih selih ob 19. uri.
14. oktobra na Dvoru ob 19. uri.
15. oktobra v Beli cerkvi ob 16. uri.
15. oktobra v Brusnicah ob 19. uri.
16. oktobra v Mirni peči ob 19. uri.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Slavka Kastelic s Hrasta — Viko, Ana Šbonja iz Desina — Vesno, Martina Legan s Jame — Stanislava, Viga Skube iz Adlešičev — Slavico, Cveta Glavan iz Gornjega Kola — Cveta, Marjeta Lukačič iz Crnomolja — Zeljo, Danica Radojčić iz Vranovčev — Dušanko, Marija Slak iz Dol — Janeza, Marija Šot iz Metlike — Leonido, Anica Malnarč iz Sevnice — Darjo, Slavka Mavsar s Velikoga Slatnika — Stanka, Martina Virant iz Hrastovice — Anito, Marija Imperi iz Stranja — Darjo, Dragica Božiček iz Smolenje vasi — Zlatka, Sonja Šikonja iz Loke — Dušana, Anica Vučkinič iz Grabrova — Marjanco, Marija Kašič z Brinja — Brigito, Marija Simič iz Pribančev — dečka, Marija Gabrič z Rake — deklko, Marija Mrgole iz Zloganja — deklko, Marija Bojanc z Uršnih sel — dečka, Katica Planinc iz Crnomolja — dečka, Antonija Miketič iz Crnomolja — deklko, Ana Gorenčič iz Dolnje Nemške vasi — dečka, Kristina Benec s Griča — dečka in Ljubica Hrnjak iz Metlike — deklko.

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Kolar iz Cerine — Emila, Antonija Lovrenčič iz Krškega — Lilijano, Jozefa Pavlovič iz Rigone — Melito, Ana Moškon iz Pišec — Janka, Vasilja Razum iz Samobora — Vlado, Terezija Klodasa iz Pavlove vasi — Mihaela, Stefanija Vrtovšek iz Kompolj — Roberta, Ana Vučanjk iz Loč — dečka, Marija Kostanjšek iz Crna — Rajka, Vida Radanovič iz Slogonskega — Mihaela, Danica Haluzan iz Vel. Horvatice — dečka, Ana Topolovec iz Cateča — Stojana, Jozefa Pavšič iz Malkovca — Nado, Stefanija Dermovšek iz Sevnice — Davida, Stefka Pantaler iz Cerine — deklko.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Kolar iz Cerine — Emila, Antonija Lovrenčič iz Krškega — Lilijano, Jozefa Pavlovič iz Rigone — Melito, Ana Moškon iz Pišec — Janka, Vasilja Razum iz Samobora — Vlado, Terezija Klodasa iz Pavlove vasi — Mihaela, Stefanija Vrtovšek iz Kompolj — Roberta, Ana Vučanjk iz Loč — dečka, Marija Kostanjšek iz Crna — Rajka, Vida Radanovič iz Slogonskega — Mihaela, Danica Haluzan iz Vel. Horvatice — dečka, Ana Topolovec iz Cateča — Stojana, Jozefa Pavšič iz Malkovca — Nado, Stefanija Dermovšek iz Sevnice — Davida, Stefka Pantaler iz Cerine — deklko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in škodali pomoči v brežiški bolnišnici: Ivica Broza, uslužbenca iz Risvice, je nekdo napadel in mu poškodoval nos in kličnico; Ant. Lovčar, kličavničar iz Gor. Lepe vasi, je padel z motorjem in si poškodoval levo nogo; Alojz Velič, vojaški vojni invalid iz Srebrnika, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Alojz Zevnik, obč. podp. iz Pišembrega, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Martin Brce, inv. upok. iz Nove vasi, je padel na poti in si poškodoval hrbtnico; Antonija Zelnik, gospodinja iz Trbovlj, si je pri prometni nesreči poškodovala glavo; Stanislava Fabjano, kovinarju iz Sevnice, je poškodoval vijak desno nogo; Neža Butara, soc. podp. iz Zupeče vasi, je padla na dvorišču in si poškodovala love nogo; Andrej Plahana, delavec iz Movrače, je nekdo napadel in mu poškodoval glavo; Janez Lipič, kmet iz Hrastja, je padel po stopnicah in si poškodoval rebra in desno koleno; Katica Ljubič, gospodinja iz Hrastine, je padla v stanovanju in si zlomila desno roko.

Delovna skupnost GLASBENE ŠOLE Novo mesto razpisuje prosto delovno mesto ČISTILKE s polovično delovno obveznostjo

Delovno mesto se lahko zasede za določen ali nedoločen čas. Prošnje z navedbo dosežanj zaposlitve sprejema delovna skupnost Glasbene šole, Novo mesto, Cesta herojev 3.

Avto v Krko, voznik v bolnišnico

Alojz Junc z Otočca se je 5. oktobra popoldne peljal s opel-rekordom iz Kronovega proti do-

Mopedist mu je zaprl pot

26. septembra zvečer se je iz Podbočja proti Brodu peljal z osebnim avtomobilom Milan Lajkovič. Pred Kerinovo gostilno mu je naproti izza ovinka pripeljal mopedist Martin Baznik iz Podbočja. Zavil je na levo proti gostilni, ne da bi se pripridal, če je cesta prosta, in s tem zaprl pot osebnemu avtomobilu. Mopedist si je pri trčenju zlomil desno nogo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih je škoda za okrog 3000 Ndin.

Zaletel se je v neosvetljeno vprego

Štefan Barkovič iz Jesenice na Dolenjskem je 26. septembra zvečer vodil krovjo vprego po cesti od Bregane proti Jesenicam. Na vsozi ni imel luči niti reflektorskega stekla. V Obrežju je za njim pripeljal motorist Ivan Oštr iz Rajca. Ker je prepoznal opazil vprežni voz, se je vanj zaletel in pri tem dobil manjše praske po nogah. Na motornem kolesu je za okrog 900 Ndin škoda. Motorist je kazal znake vrnjenosti, zato so mu odvzeli kri.

Izsiljeval je prednost

26. septembra popoldne se je iz Klanjca proti Bizejškemu peljal z osebnim avtomobilom Ludvik Bršec iz Škarnika. Nenadoma se je pripeljal iz stranske ceste z mopedom Drago Rajterič iz Orešja, ki je v križišču izsiljeval prednost. Avto ga je pri tem zadel in lučje poškodoval. Rajterič je vozil brez voznškega dovoljenja in vednosti lastnika. Na vozilih je škoda za okrog 3200 Ndin.

Mopedista je zaneslo

26. septembra popoldne se je iz Skopiac peljal mopedist Franc Kocmur iz Dol. Skopice. Na koncu vasi Vihre ga je nenadoma zaneslo, da je padel. Poškodoval se je po glavi in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

Traktor s prikolico zdrsel 50 m po strmini v jarek

Jože Ozim iz Prilip pri Brežicah je 1. oktobra zjutraj vozil s traktorjem in prikolico zemljo od svojega doma na vaško pot. Ko je pripeljal do kraja, kjer bi moral stresti zemljo, je pričel obratiti traktor. Pri tem pa mu je prikolica potegnila traktor nazaj, da je vse skupaj zdrselo 50 m po pobočju in ostalo v 1,5 m globokem jarku. Na traktorju in prikolici je za okoli 2000 Ndin škoda. Voznik je ostal nepoškodovan.

Z avtomobilom v drog ob cesti

1. oktobra dopoldne se je pripetila prometna nesreča v Arnovem selu. Iz Artič je vozil proti Sp. Pohanci voznik osebnega avtomobila Ivan Vokalčić iz Trebeza. V Arnovem selu mu je nenadoma odpovedalo krmilo, zato je zavnil na levo in se zaletel v drog električne napeljava. Na vozilu je za okrog 900 Ndin škoda. Voznik se ni poškodoval, vozil pa je brez tapeta.

Nafta je tekla v Savo

25. septembra je malo pred polnočjo od Sevnice proti Krškemu vozil tovornjak s prikolico Anton Svener iz Pongraca. Pri Logu je pripeljal naproti tovornjak-osternu s prikolico Valant Kováč iz Petrinja, ki se je pri srečanju umaknil na skrajni desni rob ceste. Pod težo se je cesta udrla, da se je tovornjak s prikolico prevrnil po 10 metrov globokem nasipu. Ostal je na desnem boku naslonjen na drevo, ki ga je zadrla, da se ni prevrnil v Savo. Prikolica se je prevrnila in je iz nje nafta odtekla v Savo. Škoda je za okrog 25.000 Ndin.

Avto v Krko, voznik v bolnišnico

Alojz Junc z Otočca se je 5. oktobra popoldne peljal s opel-rekordom iz Kronovega proti do-

mu. Bilo je precej megleno. Ko je prehitel avto, ki je stal na desni strani, je pripeljal naproti fiat 750. Junc je zavril, pa ga je zaneslo čez cesto. Zdrsnil je pe 11 m visokem nasipu, tako da je avto naposled običajni prevrnil na stehi in s prednjim delom v Krki. Voznika so odpeljali na zdravljenje v bolnišnico, škoda pa so ocenili na 8.000 Ndin.

Na rob gozda se je prevrnil

5. oktobra ob 4.30 se je po avtomobilski cesti iz Zagreba v Ljubljano peljal z osebnim avtom opel-karavan Ivan Vučkinič iz Nove Gradške. Pri Veliki vasi je zapeljal na neutrjeno bankino, zavil čez cesto, zdrsnil po nasipu in se ob robu gozda prevrnil na streho. Ranjena voznika in sopotnik sta iskala pomoč v novomeški bolnišnici. Škoda je bilo za 6.000 Ndin.

Zadremal v citreou

Franc Levec iz Šalke vasi pri Kočevju je 5. oktobra ob 4.30 na avtomobilski cesti pri Gmajni med vožnjo s citreou zaspal, pa ga je zaneslo s ceste na nasip, nakar se je ustavil v jarku. Škoda so ocenili na 1.000 Ndin.

Nagajal med prehitavanjem

7. oktobra ob 00.30 je Stanislav Simonič z Gor. Suhorja pri Metliki vozil tovornjak iz Metlike proti domu. Pri Bočki je prehitel s hodi naložen tovornjak s prikolico, ki ga je vozil Mane Momčilović iz Ogulina. Ko je prišel Simonič vstric Momčiloviča, je le-ta zavil na levo in zadel Simoničevo vozilo. Simonič se je tako ustavil, Momčilović pa se je odpeljal naprej. Škoda so ocenili na 8.000 Ndin.

Kravo so morali zaklati

Terezija Tomc iz Grma je 7. oktobra popoldne gnala po cesti Metlika-Crnomelj dva krava, eno na povodcu, drugo pa je pogajala pred seboj. Ko je prva krava prečkala cesto, da bi zavila proti domu, se je po cesti pripeljal s opel-rekordom Novomešanec Jože Erzen. Zaradi kratke razdalje vozila ni mogel ustaviti. Zadel je kravo, da jo je vrglo na avto, potem pa jo je 20 m potiskal pred seboj in se ustavil. Voznikov sopotnik je bil ranjen. Kravo so morali prisljso zaklati. Škoda so ocenili na 8.200 Ndin.

Let z očetovim avtom

Mitja Loboda iz Homca pri Domžalah se je 6. oktobra zvečer z očetovim avtom renault R 15 peljal s hitrostjo okoli 100 km na uro iz Novega mesta proti Trebnjem. Na desnem ovinku avtomobilske ceste pri Karteljevem so ga zmedle luči vozil, ki jih je srečal. Zapeljal je na levo bankino, podri smernik in zletel 6 m po zraku, se prevrnil in okoli 25 m od ceste spet obstal na kolesih. Voznik je dobil le manjši udarec. Po nesreči se je odpeljal po poljski poti do Trebnjega, kjer je nesrečo prijavil. Škoda je bilo za 4.000 Ndin.

Zavirala in trčila

6. oktobra popoldne se je Ivan Zidar iz Stare cerkve pri Kočevju z osebnim avtom škodas peljal iz Novega mesta v Mokronog. Na nepreglednem ovinku v Zgornjem Lakencu je srečal tovornjak, ki ga je vozil Anton Zbačnik. Voznika sta zavirala, trčenju pa se nista mogla ogniti. Kaže, da sta vozila prehitro. Škoda so ocenili na 900 Ndin.

Deček vrgel kamen v avto

8. oktobra popoldne se je ljubljanečan Stane Jerman peljal z osebnim avtom opel-rekord iz Novega mesta proti Karteljevemu. V Dol. Kamencah pri hiši št. 53 mu je 10-letni deček iz Bučane vasi vrgel kamen v vetrobransko steklo in mu ga razbil. Škoda je bilo za 800 Ndin.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina za 1967: 24.50 novih dinarjev (2450 starih din); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 37.50 novih dinarjev (3750 starih din) oz 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Nenarocnih rokopolsov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delov« v Ljubljani.